GÜL İREPOĞLU

CONCUBINA

EDITURA VIVALDI

GÜL İREPOĞLU
CONCUBINA

Coperta: DUMITRU POPESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
IREPOĞLU, GÜL
Concubina / Gül Irepoğlu ; trad : Andreescu Ana. –
Bucureşti : Vivaldi, 2010
ISBN 978-973-150-044-7

I. Andreescu, Ana (trad.)

821.512.161-31=135.1

CARIYE by GÜL İREPOĞLU
Copyright © GÜL İREPOĞLU, KALEM

Toate drepturile asupra acestei versiuni
aparţin Editurii VIVALDI

GÜL ÍREPOĞLU

CONCUBINA

Traducerea:
Ana Andreescu

Editura **VIVALDI**
BUCUREŞTI, 2010

Eu nu cred în demoni,
dar cred în vise şi uneori,
chiar şi în poveşti…

Prietenului meu drag, Selim Ileri...

Legendă simboluri

jurnalul concubinei

jurnalul eunucului-şef

jurnalul sultanului Abdülhamid I

„Nu m-am aşteptat niciodată să fiu copleşită
de *această* iubire."

Maiestatea Voastră, Viața mea, Iubitul meu,
Singura lumină a sufletului meu, Suveranul meu,
Nu mă aşteptam la aceasta.

Erau, bineînțeles, multe lucruri la care mă aşteptam, la care visam, la care speram, dar nu la aceasta. Plăcerea de a fi aleasă, gustul desăvârşirii, încântarea de a fi preferată... Eram gata pentru toate acestea; eram pregătită.

Dar să fiu cuprinsă de acest fel de iubire despre care citisem în legende...

Nu mă aşteptam la acest lucru. Nu mă aşteptam, în niciun caz. Nu mă aşteptam să fiu copleşită de *această* iubire.

În noaptea aceea, de fiecare dată când mă chemai, de fiecare dată când te desfătai strigându-mă „Aşkıdil a mea!", inima mi se umplea de dragoste, exact ca numele care mi se dădea... de fiecare dată când îmi lăudai culoarea aurie a părului, răsucind cârlionții în mâna ta, când îmi spuneai că marea toată s-a adunat în ochii mei, inima mi se umplea de bucurie...

Ceea ce împărtăşeam noi doi, din seara aceea până în zori, putea foarte bine să fie mult mai din belşug decât întreaga viață. Da, „din belşug" este cel mai potrivit cuvânt; „bogat" nu ar fi suficient deoarece

cuvântul lasă loc prea uşor la prea multe alte interpretări. „Din belşug" este mult mai nimerit.

Ce bătălie încrâncenată pe câmpul de luptă, ce nori de adrenalină care se revarsă în inima bătăliei ar putea fi comparate cu intensitatea radiaţiei care rezultă din atingerea trupurilor noastre? Ce bubuitură neauzită provocată de bătăile violente ale inimilor războinicilor aflaţi faţă în faţă ar putea egala vibraţia noastră?

Habar n-am de ce gândul mi s-a dus la un câmp de bătălie; mi s-a părut pur şi simplu normal... Cred că instinctiv am interpretat unirea noastră ca pe o încleştare punând pe acelaşi plan arşiţa infernală a unei încleştări cu căldura dumnezeiască a amorului fizic.

Momentul acela în care m-am apropiat de tine, cu inima-mi zvâcnind, ar putea cu uşurinţă să fie comparat cu pasul final pe care-l faci înspre momentul fatal, de neevitat în luptă, momentul fără cale de întoarcere şi momentul pe care nu vrei să-l scapi, în orice caz...

Sau, se putea ca noi să fi fost pe un oarecare vas de război imaginar, navigând pe o mare imaginară, în urma unor dragoni aflaţi în urmărirea unor peşti uriaşi? Simţeam oare fiecare mişcare a acestei mări care se ridica şi se retrăgea înlăuntrul nostru, lăsându-ne legănaţi de mişcările ei?

Unirea celor mai înfricoşătoare reverii, a celor mai pasionale senzaţii şi contrarii şi apogeul extazu-

Mabeyn[1] este din nou aglomerat. Suntem la finalul pregătirilor pentru petrecerea de diseară... Această Sală imperială maiestoasă, partea de dedesubtul cupolei luminate, se pregăteşte să-şi primească din nou stăpânul.

Uşor de spus; acesta este centrul reşedinţei padişahului, a sultanului, *Zillullah fi'l-arz*, umbra lui Allah pe pământ, şeful Augustului Stat.

Dumnezeu sfinţeşte acest loc cu prezenţa lui; haremul este spaţiul lui inaccesibil şi de neatins pentru ceilalţi. Şi, normal, a-l servi pe el este un privilegiu cu care puţini credincioşi sunt binecuvântaţi şi eu sunt una dintre cei binecuvântaţi.

Numai câţiva eunuci cu feţe negre, netede, strălucitoare se învârt pe-aici cu caftanele lor albe ca zăpada, cu şalvarii roşii, acompaniaţi de sclave tinere.

Toţi îşi îndeplinesc bine sarcinile asumându-şi eforturi speciale datorită prezenţei mele. Aceasta nu-i ceva obişnuit; astfel de seri sunt în mod normal organizate de femeile de rang înalt, care-i dau socoteală lui *Hazinedar Kalfa*[2] însăşi, dar de această dată, stăpânul nostru a vrut ca eu să supervizez pregătirile. Este un lucru bine cunoscut că eu sunt una din slujitoarele lui excepţionale.

Agii se mişcă fără să facă niciun sunet.

În această ordine perfectă, fiecare persoană este un maestru desăvârşit al meseriei sale, şi cu

---

[1] Apartamente imperiale.

[2] Trezoriera imperială.

toate acestea, cei care vor să-şi menţină poziţia încearcă să fie puţin şi mai buni...

Curând, fără nicio excepţie, vor lăsa cu toţii sala în seama femeilor. Femeile pe care ei le vor păzi neînduplecaţi, femeile pe care niciodată în viaţa lor nu le vor vedea fără văl, nu le vor atinge...

Bărbăţia putea să le fi fost eliminată, dar ce se întâmplă cu sentimentele lor?

Este aşa de greu să faci faţă acestei situaţii, aşa de greu.

Şi ce anume creează cu exactitate această privaţiune? Să fie suferinţa din timpul acestei operaţii distrugătoare, să fie durerea ce trebuie suportată după aceea, să fie tortura necontenită a supravieţuirii în timp ce viaţa merge înainte sau să fie frustrarea insuportabilă a veşniciei mai mult simţite decât trăite?

Poate că este mult mai bine nici să nu stărui prea mult asupra acestui lucru.

Este exact ce fac ei, o ştiu, oh, aşa de bine...

Altfel este prea uşor să-ţi găseşti o fundătură...

Sala imperială este frumos luminată în această seară.

Roşu şi auriu, aceste două culori care se armonizează perfect, domină întreaga sală...

Roşu şi auriu împreună par să răspândească căldură şi grandoare în sală.

Roşu şi auriu par a capta lumina care se reflectă în oglinzile de pe plăcile albastre de pe pereţi şi o umplu de căldură.

Totul ţese o lume din poveşti strălucitoare, o lume supranaturală.

Toţi sunt în aşteptare. Aşa de multe aşteptări diferite...

Cele mai atractive frumuseți ale haremului s-au aliniat, neținând deloc seama de titlurile lor în timp ce făceau acest lucru...

Kadınefendis[1] stă în fruntea lor.

Femeile privilegiate care nu numai că i-au câştigat inima sultanului, ci i-au dăruit şi copii. Sultanii prețioşi ai haremului.

Femeile puternice ale haremului. Dar pentru cât timp nimeni nu ştie.

Una din numeroasele imponderabile ale haremului.

Acum sunt cu toate pregătite să-şi lase la o parte existențele vulnerabile fără încetare. Educate toate la această şcoală dură şi încâlcită, unele au reuşit, într-un fel sau altul, să se ridice deasupra celorlalte, dovedindu-se, fiind considerate destul de bune pentru a-l satisface pe suveran, ajungând astfel la poziția lor excepțională; unele au slujit chiar la continuarea dinastiei.

Stau pe divanul lat, la dreapta tronului stăpânului lor, aflat în centru. Şi-au ocupat locurile, cu picioarele încrucişate, pe divanul acoperit cu pernițe brodate cu fir de argint.

Superioritatea lor studiată este evidentă, o poartă aproape ca pe un scut.

Ikbal-ele[2] pe care sultanul le invită frecvent în alcov s-au aşezat pe margini dornice să fie încă o dată apreciate şi dorite... Strălucind de mândria de a-i fi dăruit plăcere acestui bărbat unic, stăpânul lor,

---

[1] Cadâna care i-a născut un fiu sultanului are un rang superior în haremul imperial.

[2] O concubină care s-a culcat cu sultanul cel puțin o dată. Unii se referă la ea chiar ca la *gözde* sau „în ochi", adică favorită.

al tuturor, speranţa chiar şi mai mare le animă, trecând peste tristeţea că sunt plăceri trecătoare...

Restul concubinelor sunt dispersate pe laturi.

Stau cu mâinile împreunate respectuos, gata să se supună comenzilor şi să-şi arate mai bine nurii...

Sunt atât de tinere aşa de proaspete şi aşa de entuziaste. Şi aşa de frumoase.

În mod normal, Valide Sultan[1] ar fi aşezată în mijlocul secţiunii pentru femei, aceasta era regula. Din păcate, mama stăpânului nostru hanul Abdülhamid a murit cu mult timp în urmă, aşa că jilţul splendid a rămas neocupat. Şi oricât de multe privilegii ar avea Hazinedar Kalfa, trezoriera imperială, nu s-ar gândi niciodată să ocupe locul acela în ciuda preluării a multe din sarcinile administrative ale mamei sultanului.

Curând, va începe muzica, muzica care-l va întâmpina pe fericitul nostru stăpân... Muzicienii şi cântăreţii şi-au ocupat deja locurile pe estradă.

Pentru această seară am ales muzică *Hicaz*[2], maqam-ul afrodiziac care stimulează apetitul...

Pasiunea pentru femei a Maiestăţii Sale sultanul este bine cunoscută, la fel ca şi aprecierea şi compasiunea lui faţă de ele.

Femeile singurului proprietar al bogăţiei otomane, femeile din haremul lui.

Unele s-au pregătit pentru festivităţile serii în locuri mai spaţioase, altele în modestele lor locuinţe şi restul, în dormitoare. Unele au avut ajutorul servitorilor lor, altele s-au aranjat singure...

---

[1] Mama sultanului Imperiului Otoman, împărăteasa văduvă.

[2] Muzică turcească clasică.

Fiecare străduindu-se din greu să-i depăşească aşteptările şi fiecare aruncând priviri furişe spre celelalte...

Femeile, dintre care unele sunt cunoscute intim numai de un singur bărbat, altele, puţin mai bine, şi restul, care nu au fost deloc cu un bărbat...

Unele îşi vor atinge scopul într-o zi, în timp ce celelalte vor rămâne cu speranţa, petrecându-şi zilele servindu-le pe celelalte; unele s-ar putea să plece într-o zi să-şi conducă propriile gospodării modeste, în timp ce cele mai multe vor părăsi la un moment dat haremul prin Poarta Morţilor, într-un lintoliu...

Unele au venit din Nord, din sate cocoţate pe pantele abrupte ale Caucazilor, altele din Răsărit, din pădurile împodobite cu cascade ale vârfurilor aspre ale Georgiei, altele din Apus, din oraşele balcanice peste care răsună melodii triste şi restul de la naţiunile europene însemnate în jurnalele de bord ale corăbiilor, femei pe care soarta le-a dus în calea piraţilor barbari ce străbat în lung şi-n lat apele calde ale Mediteranei...

Singurul lucru pe care-l au în comun este frumuseţea.

Dacă aceasta este norocul sau nenorocul lor este greu de spus...

Femeile adunate în Sala imperială concurează nu numai în privinţa formei, ci şi în privinţa înzestrării, fiecare în parte fiind un trandafir rar din Grădina Raiului...

Sub tunicile lor străvezii, din mătase fină de culoarea diamantului, au decolteuri adânci, făcând aluzie la comorile fără pereche care se ascund dedesubt.

Mânecile despicate ale jachetelor au la borduri broderii florale fine în toate culorile imaginabile de la

şofran la roz, de la azuriu la verde-cupru, de la purpuriu la indigo...

Caftanele din mătase lucioasă cu mâneci trei sferturi au fost prinse cu eleganţă pe o latură. Strânse pentru a lăsa la vedere coapsele rotunde ascunse vag de şalvarii verzui, lila sau cafenii adunaţi confortabil dedesubt în vreme ce cingători cu filigran de aur sau cristal încrustat cu rubine susţineau lejer rotunjimea pântecelor expuse.

Nasturii hainelor lungi şi panglicile în diagonală ale caftanelor sunt desfăcuţi pentru a lăsa să se vadă mai bine gâturile ornamentate cu mărgele de aur şi smaralde...

Paruri din diamant cu pene de păun şi de bâtlan, tiare aurite şi bijuterii delicate sclipind în lumină făcute din flori adevărate, perle şi coral şi gulere strălucitoare sclipind printre cârlionţii ondulaţi, lungi ce se revărsau peste umeri...

Unele peste altele brăţările de aur învelesc încheieturile albe ca neaua, umplând aerul cu un clinchet intangibil şi totuşi inimitabil... Care dintre ele îi va atrage atenţia? Pe care dintre ele o va dori? Binnaz cea cu ochi de smarald, pe care şi-i ţine aţintiţi asupra sultanului, şi cu cârlionţi aurii pe care şi-i decorase cu floricele din smaralde mărunte exact ca ochii ei sau firava, timida Dilpezir, zâmbind imperceptibil, accentuându-şi gropiţele când genele lungi care-i împodobeau ochii negri aruncau umbre pe faţa ei? Sau să fie Mutebere, Mutebere care tânjea grozav să-i atragă atenţia fluturându-şi cârlionţii castanii care-i curgeau pe plasa de perle de pe frunte presărată cu rubine şi-i mângâiau obrajii rozalii într-un fel de exhibiţionism imposibil de ignorat?

Sau capriciul suveranului se va opri încă o dată asupra acestei tinere fragede nou-venite, sfioase, atrăgătoare, cu păr blond-închis a cărei frumusețe a fost considerată destul de potrivită pentru însuşi sultanul de către piraţii care o capturaseră, această sirenă pe care ei o numiseră Nakşıdil... Da, este evident în mod ostentativ că sultanul Abdülhamid îi acordă lui Nakşıdil o atenţie specială. Aşkıdil ştie acum că nu mai are nicio speranţă. De aşa de mult timp ochii sultanului nu s-au mai oprit asupra ei sau... Ori măritul meu stăpân face un efort special să-şi abată privirile în altă direcţie.

Sau poate că el se teme că nu va fi în stare să se abţină să se urce din nou pe înălţimile ameţitoare ale pasiunii pentru ea, încă o dată... Şi crede că nu ştiu despre exuberanţa acelei nopţi pe care am petrecut-o împreună.

Stăpânul meu absolut trebuie să mărturisesc că-mi plac cerceii pe care mi i-ai trimis cu atâta generozitate. Aceste superbe cristale în formă de picături de lacrimi care formează o jumătate de floare m-au emoţionat dincolo de orice cuvinte.

Trebuie să-ţi mulţumesc.

Mă întreb dacă privirile tale venerate m-au surprins admirând candelabrul magnific care atârnă de tavanul sălii celei mari din harem? Ai remarcat, din întâmplare, afinitatea mea pentru aceste pietre, iubitul meu stăpân suprem? Dacă ai făcut-o, fericirea mea este dincolo de orice comparaţie. Poate că este

un vis foarte îndepărtat, totuşi mi-aş dori să fie adevărat, să-mi închipui că ai avea dorința să-mi măreşti încântarea...

Mi-a plăcut setul de cristale în montură de aur al acestei perechi de cercei eleganți în formă de lacrimi; acesta a fost primul gând când i-am luat în mâinile mele.

Totuşi, lacrimile au fost astfel montate pentru a forma o floare. La fel cum era în inima mea.

Iubirea ta, care m-a făcut să vărs lacrimi declanşează de asemenea în mine o bucurie fără pereche, ca şi cum posed cea mai rară dintre toate florile din lume.

Este un sentiment extraordinar când inima mi se zbate ca o pasăre lipsită de apărare, făcându-mă să visez cu ochii deschişi în cele mai nepotrivite momente şi obligându-mă să-mi doresc să trăiesc şi să retrăiesc acele lucruri pe care le-am trăit şi, oh, cum mă face lucrul acesta să mă bucur în durerea mea!

Este imposibil să rezolv misterul acestei afectivităţi. Imposibil.

Antrenul din Sala imperială a atins apogeul.

Dar eu, eu sunt liniştită, solemnă şi chiar retrasă ca şi cum particip la un ritual care se repetă constant.

Ocupată cu disperare să-mi rezolv dezordinea lăuntrică, nedând atenție la ce se petrece în jurul meu, în ciuda agitației splendide sau a liniştii dominante.

Cu toate acestea supraveghez totul cu sârguință şi nu am nicio îndoială că mândria de a face bine

ceea ce s-a cerut clar de la mine de către stăpânul meu se reflectă în comportamentul meu, deşi este o sarcină pe care mi-o asum deseori.

O persoană demnă.

Un bărbat demn.

Da, aceasta este imaginea mea.

Un bărbat înalt care nu-şi neagă originile, dar destul de smead la faţă. Totuşi, un bărbat cu ochi neaşteptat de verzi; un verde-intens la vederea căruia privitorul încearcă să-şi ascundă surpriza, un verde de muşchi de pe fundul celei mai adânci mări... În ce priveşte buzele cărnoase şi sprâncenele negre, ele sunt pur şi simplu o aducere aminte a uneia din rădăcinile lui etnice. Un zâmbet şmecher în acele rare ocazii când zâmbeşte îi dezvăluie dinţii perlaţi; totuşi aceste ocazii sunt, după cum am spus, destul de rare. Nasul puternic şi bărbia despicată adânc sunt cele două trăsături pentru care am fost întotdeauna recunoscătoare! În mare, un bărbat a cărui prezenţă aici şi acum ar fi fost imposibilă dacă n-ar fi fost cunoaşterea acelei unice caracteristici care-l face ceea ce este...

Adevărul este că nu ar sta în puterea niciunui bărbat să intre în harem şi chiar în epicentrul haremului cu excepţia suveranului nostru. Chiar dacă decretele extraordinare ale Măritului nostru Stăpân elimină articole din legi în acest fel...

Aceasta este intrarea în camera sultanului din haremul aflat în Palatul cel Nou[1]; ceea ce se află dincolo de ea este viaţa privată a conducătorului universului...

---

[1] Palatul Topkapı

Cine ştie la ce minunăţii a fost martoră această fabuloasă cupolă ornamentată a celei mai spaţioase încăperi din harem...

Totul aici pare a pluti într-un spaţiu fermecat... Ziua, luminile multicolore strecurându-se prin vitraliile care privesc în jos de pe pereţii înalţi mângâie divanurile cu o umbră blândă, iar noaptea, lumânările din candelabrul cu lacrimi de cristal care atârnă din cupolă reflectă lumina aurie a încrustaţiilor din colosala cupolă de lemn...

Aşkıdil a mea priveşte adesea acest candelabru şi fără încetare se tot uită la cristalele mari, la aceste splendide geme extrase din stâncă, înşirate de-a lungul inelului suspendat de un lanţ lung. Din cilindrii de cristal înşiraţi deasupra, de la bolurile de cristal gravat ale lumânărilor până la mărgelele mici de cristal care se înşiră pe lanţ până la aceste picături diferite de toate celelalte... Se lasă absorbită de ce este diferit, aşa cum este ea... Cristale care se mişcă la cea mai uşoară adiere, cristale care captează lumina reflectând-o în ce o acumulează şi o intensifică prin densitatea lor semitransparentă. Această gemă fără culoare, limpede ca apa era scoasă din minele secrete ale străvechiului Kafdagı grecesc. Minerii convinşi că au creat gheaţă eternă care nu se va topi niciodată numeau aceste geme *κρυσταλλος*, adică cristal. Această alcătuire pură, clară a devenit sinonimă cu inocenţa şi, de sute de ani, cristalul ocupă o poziţie solidă în darurile sfinte.

Numai datorită similarităţii lui cu Aşkıdil am cercetat această gemă aşa de serios şi total. Ei bine, învăţarea nu are sfârşit, la urma-urmelor. Această gemă preţioasă şi foarte dură decorează adesea

casete desăvârşit lucrate, vase, pocale, catarame pentru centuri, cercei şi coliere, dar în niciunul din aceste ornamente nu are, după opinia mea, această formă perfectă; personal, o consider cea mai potrivită formă pentru cristalul de rocă – lacrima. Seamănă cu lacrimile ce curg din esenţa rocii şi care îngheaţă în timp ce curg... Aşkıdil stăruie asupra acestei metamorfoze miraculoase, asupra acestei treceri fără asemănare şi apoi trece la propria ei transformare, o ştiu prea bine...

Din partea mea, eu o văd la fel ca pe cristalul de rocă, această gemă care reflectă lumina; o văd pe Aşkıdil ca pe cristalul de rocă...

Îmi doresc să-i dăruiesc o bijuterie de cristal încrustat.

Poate într-o zi, cine ştie...

Îmi pun cerceii, Suveranul meu. Aş fi preferat să-i trec prin rana pe care mi-ai făcut-o în inimă, nu prin găurile din lobii urechilor mele, dacă aş fi fost în stare. să-mi jupoi propria-mi piele dând-o la o parte. Lacrimile de cristal sunt destul de grele. Îmi aduc bine aminte de primul moment în care mi-am făcut găuri în urechi, retrăind încă o dată acele momente. Îmi amintesc cât de dezamăgitor mi-a străpuns Kalfa centrul lobului, folosind un ac de aur al unui cercel mic şi ştergând sângele cu o cârpă curată, în timp ce eu îmi înghiţeam lacrimile şi strângeam din dinţi... Ştii bine, Stăpânul meu, că toate femeile din harem poartă tot timpul cercei. Toate se împodobesc pentru

a-ţi face ţie plăcere, pentru a lăsa să se întrevadă o sclipire de culoare printre firele de păr... Doar îţi vor capta atenţia în acest fel... Scopul principal nu este să se placă ele însele, acesta-i adevărul. Ca să nu mai vorbim de cât de importantă este valoarea cerceilor; cine ar refuza o bijuterie deosebită? Pentru tine a devenit un obicei să trimiţi o bijuterie fiecărei concubine pe care o îndrăgeşti, în dimineaţa ce urmează unei nopţi în care ai fost în mod clar încântat de favorurile ei. Femeile îşi fixează privirile pe propriul lor viitor bazat pe tipul şi dimensiunea acestei bijuterii. Mă întreb dacă cel care le alege eşti tu în persoană?

Talentatele doamne-muzicieni ale haremului, alese pe sprânceană, aşteaptă în linişte perfectă din momentul în care şi-au ocupat poziţiile la mezanin, deasupra zonei în care stau Kadınefendi.

Am contribuit serios la pregătirea lor. Până în ziua de astăzi nu s-a mai văzut o asemenea trupă de muziciene în harem. Aceste fete au fost alese dintre concubinele fără număr numai şi numai pe criteriul măiestriei lor. În orice caz, haremul este o şcoală, cea mai exigentă şcoală dintre toate; lumea poate crede ce vrea, majoritatea femeilor îşi petrec aici viaţa fără a fi măcar o dată privite de stăpânul lor, dar toate, fără excepţie, primesc aici cea mai bună educaţie.

De fiecare dată când stăpânul nostru îmi încredinţează organizarea festivităţilor mie, în dorinţa unei pregătiri excelente, dincolo de perfecţiune,

acesta îmi porunceşte: „Tu organizezi sărbătoarea, Cafer!" şi eu mă străduiesc să fac cât pot mai bine. Suveranul nu-şi îndreaptă niciodată ochii spre trupa fără pereche de muziciene, nici spre vreuna din cântărețe; ascultă pur şi simplu muzica. Cu alte cuvinte, aceste fete au puține şanse să fie în grațiile măgulirii stăpânului lumii în afară de situația în care vocea excepțională a uneia dintre cântărețe i-ar putea reține atenția. În orice caz, aceste fete s-au ridicat nu prin frumusețea lor fizică, ci prin talentul lor muzical şi au fost pregătite ani în şir pentru a satisface plăcerea pentru muzică a sultanului. Tot timpul, la anumite momente, Hazinedar Kalfa ar putea alege pe una din muziciene considerând-o potrivită pentru patul Suveranului, ordonând ca acea fată să servească cafeaua în sală; lăsându-l pe stăpân să o înştiințeze pe fată, dacă o găseşte pe gustul lui, cu cât mai mult, cu atât mai bine...

Stăpânul Dorinței mele,

Mă gândesc în continuare din ziua aceea dacă să cred sau nu în coincidențe. A fost o coincidență când Kalfa a decis să o aşeze pe această supusă devotată a ta cu fața spre tine, lângă platforma căptuşită cu perne, în acea ocazie specială? Sau a fost ceea ce este numit destinul însuşi? Nu mi-a dat instrucțiuni pentru a servi ceaiul sau şerbetul pentru tine, aşa că este mai sigur să presupun că nu a avut vreo intenție anume când m-a aşezat în rândul din fața ta; de fapt, este întru totul posibil să fi lucrat

asupra unei cu totul alte fete, în perioada aceea. Şi totuşi, în clipa în care pe neaşteptate ţi-ai întors capul şi ţi-ai fixat ochii aceia pătrunzători, negri ca noaptea asupra mea, eu n-am reuşit să-mi plec pleoapele, cum dictează obiceiul, fie din emoţia de a fi aşa aproape de tine, fie în mod voit, am ales să-ţi susţin privirea şi aşa a început totul. Când ni s-au întâlnit privirile a fost ca un apocalips, un apocalips pe care numai noi doi îl puteam simţi. Nici chiar apocalipsul nu dăinuie veşnic; la fel ziua noastră împreună s-a domolit puţin, cu toate acestea atracţia ei a continuat între noi... Viaţa mi s-a schimbat, este posibil că şi a ta să se fi schimbat, de asemenea. Singura schimbare vizibilă în viaţa mea a fost, ca să fiu cinstită, mutarea în cămăruţa cu tavan scund de la parterul Zonei Favoritelor în chiar dimineaţa care a urmat nopţii petrecute în patul tău binecuvântat. Acum îmi pun salteaua în încăperea în care şi alte femei care de asemenea au primit favoarea unei locuinţe, din când în când, oricât de mărginaş ar fi locul meu... Ikbal, pe care le favorizezi mai des şi acele onorabile Kadınefendi care ţi-au născut copii locuiesc în propriile lor camere; dat fiind cât de puţină dragoste au pierdut, acesta este lucrul cel mai bun pentru ele. Pe mine nu mă tulbură prea mult să stau tânjind într-un colţ îndepărtat al cămăruţei; de fapt, aceasta îmi permite să mă bucur de mine însămi când caut singurătatea; astfel că mă pot gândi la tine, mă pot gândi la iubire...

Ştiu că te-am surprins, Maiestatea Ta, sunt sigură de asta. Am simţit aceasta în îmbrăţişările de final pe care mi le-ai dat. Te mişcai de parcă sărutai

pe cineva pentru prima dată în viaţă. Era ca şi cum toate îmbrăţişările pe care le-ai oferit înainte dispăruseră, ca şi cum încercai să înţelegi puterea care curgea din mine spre tine. Pentru mine, tu eşti personificarea iubirii însăşi. Am nevoie de iubire. Cred că întotdeauna am avut nevoie de iubire. Nu vei fi niciodată în stare să-mi dai iubirea de care am eu nevoie, acest lucru îl ştiu bine. Pentru mine este important să trăiesc această iubire înlăuntrul meu, în felul meu...

Femei.

Podoabele încântătoare ale lumii mele.

Se spune că solitudinea îi este rezervată numai lui Allah. Femeile mele dau valoare vieţii mele şi niciodată eu nu-mi întorc atenţia de la ele.

Femeile care au onoarea să-mi binecuvânteze patul, fie fiind alese de Kalfa, fie atrăgându-mi mie direct atenţia, tind să fie, în mare, foarte asemănătoare. Monotonia comportamentului lor mă uluieşte şi totuşi ştiu prea bine că au primit cu toate aceeaşi educaţie. O supunere respectuoasă totală, ca şi cum s-ar pune la dispoziţia mea în chip de mâncare delicioasă pe cele mai preţioase platouri din lume...

Numai o dată am trăit ceva deosebit, cu ceva timp în urmă şi aceasta m-a pătruns până la înfiorare. N-aş fi bănuit niciodată că aş fi aşa de dotat.

Femeia din patul meu era diferită.

Plăcerea pe care mi-a oferit-o a fost diferită.

Aproape că mi-am pierdut controlul, transformându-mă în altă persoană.

În noaptea aceea, până când s-a crăpat de ziuă şi încă puţin după aceea, aproape că am devenit alt bărbat când am îmbrăţişat-o pe femeia aceea. Am fost chiar puţin înfricoşat, incapabil să mă recunosc; aş fi putut foarte bine să merg cu picioarele goale pe un teren cunoscut, pretutindeni în jur era o primăvară sălbatică în floare; şi totuşi în orice moment se putea ca un dragon să tragă cu ochiul de pe unul din dealurile înconjurătoare, să răsune o voce care să mă sfătuiască la prudenţă, să mă sfătuiască să nu mă predau în acest fel total, dar eu nu eram deloc în capacitatea de a le da atenţie acestora.

Femeia din patul meu era aşa de transportată încât nu-i păsa de nimic, devenise iubirea personificată, era ca şi cum ne topeam amândoi într-un râu cu apă caldă. Amândoi. Nu numai eu, cum eram obişnuit. Ea era aşa de lacomă, aşa de cufundată în frumuseţea dragostei că nu-mi puteam lua ochii de la ea.

Uluitor.

Înfricoşător.

Minunat.

Sigur fusese pregătită în palat, ca toate celelalte, altfel nu ar fi ajuns defel în faţa ochilor mei, în harem. Prin urmare, trebuie să fi fost educată în exact acelaşi fel ca şi toate celelalte. Cu toate acestea, a părut a ignora toate regulile care i s-au repetat încontinuu; ba chiar dimpotrivă de fapt... Aşadar, femeile sunt capabile să se bucure de plăcere şi să-şi arate bucuria la fel de mult ca şi bărbaţii. Mi-a plăcut aceasta şi totuşi este greu de spus. Mi s-a părut mai sigur să opun rezistenţă unei atracţii de asemenea intensitate, să-mi exercit puterea voinţei.

Tronul sultanului este gata, cuverturile brodate cu fir de aur au fost aşternute cum trebuie şi perniţele învelite cu mătase roşie, ornate cu perle, smaralde şi rubine, deopotrivă cu scaunul cu husă persană floral şi cu bordură verde, au fost cu toate înfoiate cu asiduitate...

Tronul acesta străvechi, fix, înalt este precum centrul întregului univers... În jurul tronului, incluzându-l, este un divan cu spătar înalt pe un piedestal. Baldachinul acestuia, care se înalţă deasupra coloanelor de marmură este decorat cu lasetă fină în milioane de culori, frontonul este ca un semn al regalităţii însăşi, cu liniile lui de aur. Şi pe ambele laturi este consolidat cu grătare joase sculptate şi aurite... Este cu adevărat un hotar care îl separă în mod elegant şi totuşi fără echivoc pe suveran de supuşii săi. Fiecare detaliu este un simbol al puterii. Această scenă magnifică este completă numai când proprietarul ei îşi ocupă locul. Numai când oglinzile de cristal cu rame aurite răspândite printre broderiile florale ale baldachinului încep să strălucească cu sclipiri de diamant reflectând culorile smaraldelor şi rubinelor de pe coiful Sultanului Lumii, numai atunci măreţia acestui tron se manifestă în totalitate... Dacă m-aţi întreba pe mine, eu aş avea unele reţineri în ce priveşte armonizarea plăcilor florale albastre şi albe înconjurate de nuanţele de roşu-coral şi de auriu care sunt ca o ramă a colosalei Săli imperiale; şi acestea au fost aduse, în mod special, din oraşul Delft din ţinuturile flamande, faimos pentru plăcile de ceramică.

Aceste plăci au fost lipite pe pereţii haremului aşa cum este moda acum...

Totuşi gustul suveranului şi stăpânului nostru nu poate fi pus la îndoială; puterea îi aparţine, el este cel ce porunceşte.

Lumina Sufletului meu,

Am fost în al şaptelea cer când am fost cu tine. Acum sunt binecuvântată pe tărâmul suferinţei, tânjind după tine. Mi-e dor de căldura din respiraţia ta, în zadar. M-ai considerat demnă de afecţiunea ta o dată, dar numai o dată; m-ai făcut fericită până dincolo de cuvinte, apoi m-ai îndepărtat de la inima ta binecuvântată, cufundându-mă într-o mare de tristeţe. M-am îndrăgostit de tine, incapabilă să ţin piept feminităţii mele...

Sentimentul iubirii tale înlăuntrul meu este sentimentul vieţii. Smulge-o pe una şi cealaltă dispare şi ea. Departe de mine să desluşesc care-ţi sunt gândurile, Stăpâne. Nu o mai doreşti pe această supusă credincioasă lângă tine sau în patul tău binecuvântat. Trebuie să ştii că amintirea acelei nopţi unice pe care am petrecut-o în îmbrăţişarea ta va fi cea pe care o voi preţui până la sfârşitul zilelor mele. Să nu crezi niciun moment că este amintirea unei nopţi petrecute cu un sultan! Nu, este numai amintirea iubirii mele. Aşa cum spune inscripţia de deasupra camerei unde se află slăvita ta saltea, numai cheia muncii poate deschide această uşă spre extaz...

Singura mea consolare în această viaţă este să-ţi scriu scrisori, sultanul meu, să mă adresez ţie.

Desigur, niciodată nu voi încerca să trimit aceste scrisori pe care am îndrăznit să le scriu. Cele pe care le-am scris până acum şi cele pe care nu le-am scris încă... Şi totuşi, poate că într-o zi, dacă voi fi în stare să-mi adun tot curajul... Cine ştie. Mi-a fost dor de tine chiar şi în acele momente în care am fost cel mai aproape de tine, simţind trecerea timpului chiar în acea clipită. Cum pot începe să exprime aceasta umilele mele cuvinte? Inevitabilul este ca pietricelele de pe aleea care ne pavează viaţa; este imposibil să nu calci pe ele când mergi pe ea.

Tristeţea îmi învăluie întreaga fiinţă când mă gândesc la tine şi la situaţia mea, mă înfăşoară la fel de nevăzut ca şi linţoliul ce ne va acoperi când vine ziua; din partea mea, mă supun, fără a opune rezistenţă.

Eşti atât de aproape de mine şi totuşi, aşa de departe.

Ochii tăi negri ca smoala mă urmăresc constant; nu am nevoie de prezenţa ta pentru ca ochii tăi să mă privească.

Tremur în tăcere şi sunt străbătută de un suspin profund care mă zguduie.

Dacă m-ar observa cineva, acesta ar fi singurul indiciu; nu mă gândesc să mă plâng vreodată. Nici să povestesc cuiva despre iubirea mea. Nimeni nu e în stare să înţeleagă o dragoste ca aceasta şi nici nu mi-aş dori-o. Este adevărat că nu voi împărtăşi dragostea mea pentru tine nimănui, nici măcar ţie, niciodată. Ştii, poate că acesta este motivul pentru care femeile din harem mă plac; nu-mi împărtăşesc necazurile şi durerea cu nimeni.

Ştiu că destinul meu este să trăiesc cu această dragoste neîmpărtăşită; asta-i soarta mea.

Cine se poate opune sorţii?

Din când în când, simt dorinţa să-i adresez întrebarea vieţii, apoi renunţ învelindu-mă singură în această pânză de păianjen transparentă, familiară, durerea mea. Cea mai credincioasă tovarăşă a mea, care nu mă abandonează niciodată. Siguranţa că niciodată ea nu mă va trăda este o consolare ciudată, ca o creangă de care să te agăţi.

Aşa se scurg zilele mele...

Aranjamentul fructelor ce vor fi servite binefăcătorului nostru sultanul cere aşa o îndemânare şi talent încât în ciuda prezenţei a numeroşi servitori de rang mic, numai Hazinedar Kalfa este calificată să îndeplinească această sarcină foarte solicitantă.

Degustătorul-şef le încercase deja, mai înainte. Când se servesc fructe culese direct de pe ramurile pomului şi nu mâncare gătită, trebuie să domnească precauţiunea supremă.

Fructele acestea sunt păstrate în cămara Sălii imperiale până în ultima clipă, aşa încât, când îi sunt servite Stăpânului Universului, sunt în momentul în care au cea mai mare savoare. Cum mi s-a încredinţat, de această dată, întreaga organizare a evenimentului, am fost instruită ca smochinele negre şi strugurii negri să fie aşezaţi cu grijă în bolurile de porţelan încrustate cu rubine. Smochinele verzi şi strugurii albi au fost asortaţi cu verdele crisolitului bolului de porţelan fin decorat cu minunate flori de crisolit.

Aceste boluri au fost apoi aliniate pe măsuțe joase de cafea cu intarsii de sidef şi de carapace de broască țestoasă, cel mai bun mod de a-i prezenta stăpânului nostru aceste delicatese de vară târzie, ba mai mult, fructele paradisului însuşi... Pentru a le mări frumusețea acestor vase cumpărate din China, cu mult timp în urmă, giuvaergiii Curții au aplicat pietre prețioase pe desene aşezând delicat geme pe munții aurii în formă de floare, una câte una... Astfel au fost create aceste opere de artă valoroase pentru sultan, care reflectă acest gust otoman rafinat, fiecare piesă fiind perfectă ca o bijuterie...

Şi, răspândiți printre aceste vase-bijuterie erau puşi în vaze-*flute* de argint, cu gâturi subțiri, trandafiri proaspăt culeşi din grădina imperială, pentru acest moment. Am primit indicația să fie culeşi, pentru această ocazie, trandafiri roz-pal şi mov, evitându-i pe cei roşu-închis şi galben-deschis, pentru a nu eclipsa fructele...

Fructul pus pe gheață mai are încă floare... Culoarea ciorchinilor de struguri care se revarsă din vas se reflectă în platoul aurit anticipând parcă plăcerea de a fi mâncați...

De fiecare dată când mă uit la fruct, privirea mi se opreşte pe robinetele de aur ale bazinului de lângă tron şi, în special, pe lucrătura în relief după moda europeană a fântânii de marmură; acestea imită perfect aceste fructe, fructe de marmură puse în vasul lor de marmură, susținând spatele împodobit, un element micuț al splendorii din jurul lui...

Oglinda de cristal cu ramă de sidef de pe cealaltă parte a tronului care reflectă intermitent lumina, trimițând-o pretutindeni în Sala imperială face

ca sala aceasta masivă să poarte numele de sala oglinzii... Acestea fiind zise, în sală mai sunt şi alte oglinzi: oglinzi ovale secționate constituie rama ferestrei de deasupra, o imagine rezervată celor mai privilegiați care ocupă acolo locuri.

Faptul că în spatele oglinzii este ascunsă o uşă care dă în camera fructelor, favorita sultanului Ahmed III, tatăl hanului Abdülhamid, este cunoscut numai inițiaților, foarte puțini la număr.

Totuşi mai pot exista câțiva care au supraviețuit şi care şi-ar putea aminti când a folosit ultima dată hanul Ahmed această uşă secretă şi în ce scop...

Îmi trece prin minte ceva neobişnuit, anume că sunt capabil să mă bucur de distracții dată fiind starea în care se află țara.

Cu toate acestea, aşa se petrec lucrurile la Curte.

Dintr-odată, eu sunt proprietarul acestui univers sclipitor, inepuizabil şi sunt şi prizonierul lui; ca şi cei ce fac raiduri la frontieră, un candidat la distrugere iminentă, gata să fiu spulberat în orice clipă.

Este un adevăr universal acceptat că un curent politic ostil ar putea să-mi răstoarne instantaneu tronul de porțelan şi cu toate acestea eu aş putea păstra o figură bravă.

De aceea stau în picioare, bine fixat, maiestuos, demn, impozant, drept; suveranul.

Eu sunt sultanul din vis.

Continui să mă amuz.

Mă întreb câte dintre aceste frumoase care aşteaptă să-mi ofere plăcere sunt conştiente de hotărârea mea de a-mi apăra persoana, de cât de mult mă străduiesc personal să-i ajut pe cei săraci sau de cum calculez cantitatea de pâine pe care ar fi copt-o cuptoarele după fiecare foc şi cum o înlocuiesc... Cum îl previn pe guvernator de fiecare dată când hambarele de la docuri rămân fără grâne... Cum îi chem pe brutari de fiecare dată când sunt muftiu, gustând pâinea, aruncând franzelele care nu sunt din grâu, făcute din porumb şi orz. Cum investighez situaţia de fiecare dată când băcanii rămân fără ulei, lumânări sau săpun...

Cât de mult mă preocup să păstrez ordinea publică...

Că niciuna din aceste probleme nu-mi iese niciun minut din minte...

Cum ar putea ele să ştie? Atâta timp cât ştiu numai cum să se împodobească, cum să fie blânde, manierate şi talentate?

Sau s-ar gândi ele vreodată de ce prefer să merg aşa de des la rugăciunea de vineri, la moscheile care nu au logie imperială?

Niciodată nu mi-au plăcut logiile imperiale, devenite de aşa de mult timp o tradiţie, imitate de fiecare arhitect cu sârguinţă. Întotdeauna am preferat să mă prosternez în acelaşi loc ca şi restul credincioşilor din moschee, pe locurile acelea sfinte, să mă aflu cumva totuşi la un nivel mai înalt, despărţit cumva de ei toţi...

Şi, din nou, câte dintre ele ar ghici măcar cât de des am hoinărit deghizat prin colţurile îndepărtate ale oraşului, încă de când am urcat pe tron, amestecându-mă în

special cu oamenii de pe stradă în timp ce particip la funeraliile vreunuia dintre cei mai umili supuşi civili?

Totuşi, niciodată nu am avut obiceiul să discut despre ideile mele cu concubinele şi cu alte femei... La fel, este foarte probabil că unele dintre ele cercetează lumea scrutând-o într-un mod foarte asemănător mie, în special tinerica aceea focoasă, frumoasă, care m-a copleşit şi m-a înfricoşat atât de pe neaşteptate...

Nu contează; viaţa îşi urmează cursul predictibil. În direcţia pe care soarta mi-a hotărât-o când mi-a zâmbit la un moment dat, am înclinat să cred că am ajuns la capătul zilelor...

Şi, în cele din urmă, o fiinţă îndelung aşteptată intră în sală.

Omul care mi-a schimbat cursul vieţii. Omul în slujba căruia am fost dată pe când eram o copilă şi asupra căruia am lăsat, chiar şi la acea vârstă fragedă, o aşa de bună impresie, prin bunele mele maniere, supunere şi mai mult decât orice, prin inteligenţa mea; bărbatul a cărui solitudine şi deopotrivă, ale cărui aspiraţii am avut uneori şansa să le împărtăşesc, privindu-l în ochii-i bine păziţi să nu vorbească. Bărbatul care mi-a schimbat cursul vieţii când a spus că n-ar putea trăi fără mine. Bărbatul fără de care, ca să fiu cinstită, viaţa ar fi fost de neconceput pentru mine. Acest bărbat în vârstă, întunecat, cu barbă neagră, cu sprâncene negre ca nişte arce groase, cu obrajii supţi; singurul deţinător al întregului stat şi stăpânul haremului este centrul universului pentru

toate femeile din harem. Înalt şi subţire, maiestatea lui este dincolo de orice discuţie, în ciuda uşoarei încovoieri a spatelui, provocată parcă de o povară invizibilă pe care o poartă pe umeri.

Şi zilele lui de tinereţe sunt de mult trecute; este de mult în toamna vieţii lui.

Merge încet, maiestuos, înspre tron. Se aşază, asistat de eunucii haremului. Se sprijină cu spatele pe perna brodată cu perle, în timp ce eunucii îl înconjoară exact cum îi instruisem eu.

Are pe spate un caftan roşu, amplu de mătase de Bursa, ale cărui pulpane brodate cu blană îi oferă protecţie împotriva frigului serii. Şalvarii din mătase verde în dungi sunt prinşi în talie cu un brâu auriu, în locul curelei cu cataramă cu pietre preţioase. Şiruri neîntrerupte de diamante, formează găicile de închidere a caftanului, exact ca şi în cazul hainelor fratelui său, sultanul Mustafa.

Cearcăne la ochi şi un pumnal decorat în întregime cu diamante îi ornează cureaua; cu toate acestea, există o bijuterie pe care o poartă eclipsându-le pe toate celelalte... La podoaba de pe turbanul înalt este una la care puţini din cei de la Curte ar putea evita să o privească îndelung...

Lumina ochilor mei, stăpânul meu,

Dacă ar fi să-ţi spun că inima mea era zdrobită, că fiecare bucăţică ţi-a aparţinut şi că fiecare bucăţică mă doare separat, ai înceta să gândeşti pentru o clipă? Vei şti vreodată că momentul în care ţi-ai

aşezat pentru scurt timp capul pe abdomenul meu în acea singură noapte pe care am petrecut-o împreună valorează cât viaţa întreagă? Sau chiar dacă eu n-aş îndrăzni să compar căldura fără pereche pe care a trezit-o privirea ta înlăuntrul meu când m-ai îmbrăţişat, cu blândeţea zilelor de primăvară?

Şi că aceste scrisori, care nu vor fi niciodată citite, sunt singura mea tămăduire?

Bijuteria este o imagine minunată cum nu s-a mai văzut până acum niciodată. Ca un mănunchi de raze de soare cules şi montat în culcuşul de aur, pentru veşnicie.

Ori ca o picătură de apă, cu o claritate cum nu s-a mai văzut înainte, s-a fixat şi s-a învăluit în turbanul stăpânului meu. Cuvintele îmi lipsesc; bijuteria sfidează imaginaţia.

I se spune Diamantul lingurarului...

Dintre diamante, iese o perie deasă de pene roşii, strălucitoare de phoenix, înconjurând montura bijuteriei, deschizându-se ca un evantai... Cu adevărat, o asemenea bijuterie magnifică nu s-a mai văzut...

S-ar putea ca sultanul să încerce să-şi ascundă figura neatractivă prin intermediul acestei splendori? Ascunzându-şi în spatele strălucirii fără de pereche a diamantului bătrâneţea incontestabilă...

Sultanul meu Abdülhamid este renumit pentru iubirea lui faţă de bijuterii şi este bine ştiut că acest diamant fenomenal este favoritul lui special.

Această bijuterie excepțională a fost păstrată cu grija cuvenită celui mai frumos diamant din tezaurul otoman, timp de peste un secol, de pe vremea bunicului său, sultanul Mehmed.

Cu toate acestea, nici bunicul lui, nici tatăl lui, nici conducătorul acestor splendide vremuri, hanul Ahmed, nici fratele lui mai mare hanul Mustafa, cunoscut pentru dragostea lui de frumos până acolo încât pieptarele caftanului său erau încrustate cu diamante de sus până jos, nu s-au gândit vreodată să folosească Diamantul lingurarului ca pe o bijuterie. Cel care l-a transformat în bijuterie a fost chiar stăpânul meu; îmi amintesc bine cum a pus să fie întâi înconjurat cu 49 de briliante în montură de aur.

Această piatră prețioasă unică a fost descoperită în ruinele zidurilor din Egrikapi în vremea bunicului său Mehmed Vânătorul; auzind vestea, bijutierul-şef al Curții n-a pierdut nicio clipă pentru a-l achiziționa şi a-l adăuga tezaurului.

Legenda spune că acest diamant a trecut dintr-o mână într-alta în schimbul a două linguri; totuşi nimeni nu a văzut aceste linguri, nici pe lingurar; este de asemenea posibil că nimeni nu s-a gândit să înregistreze detaliile. Unii vor susține că acest diamant a fost găsit în cine ştie ce comoară descoperită în săpăturile de lângă donjonul grecesc din apropiere.

Cu toate acestea, nimeni nu va şti vreodată adevărul; în orice caz, acest diamant, oricare ar fi povestea lui, va rămâne în tezaurul stăpânului meu pe veşnicie, deşi nimeni nu poate afirma cu siguranță pe al cărui cap dinastic îl va înfrumuseța în viitor.

Îţi este aşa de frică, oh, Suveranul meu?

Sau eşti aşa de curajos?... Tu m-ai învăţat cum să iubesc; acum mă înveţi cum să sufăr? Oh, dacă aş putea fi în stare să te elimin din gândurile mele măcar pentru o clipă, m-aş bucura de o clipă de linişte... Nu ştiu ce altă suferinţă ar putea fi preferată unei suferinţe atât de fără răgaz. O durere înnebunitoare chiar în inimă, o greutate care te sufocă, durere, durere, durere... Şi, pe de altă parte, o dorinţă sălbatică de a zbura, inimitabila anticipare inspirată de un sentiment copleşitor... Exact ca şi cum ţi-aş înmâna cu grijă infinită un pahar plin ochi cu şerbet, ţie, suveranul şi stăpânul nostru, şi m-aş uita adânc în ochii tăi în timp ce fac acest lucru...

Te întreb, ai fost înfricoşat să devii dependent de o asemenea pasiune, de un asemenea fel de a face dragoste sau chiar de mine?

Ai fugit de iubirea mea ca nu cumva pasiunea mea să ţi se aplice şi ţie; incapabil să renunţi la un asemenea mod de a iubi ai putea să le eviţi pe toate celelalte femei ale tale?

Este evident că nu voi şti niciodată răspunsul. Totuşi, ştii, mai este speranţă, ascunsă adânc în sufletul meu, în orice moment? Da, chiar această speranţă este cea care-ţi permite să simţi forţa de a face faţă, care te revitalizează şi te face eroina atâtor vise cu ochii deschişi.

Muzica a început deja să se audă, crescând treptat în intensitate, ca răspuns la semnul făcut cu capul de eunucul negru care conduce festivităţile, în timp ce padişahul intra în încăpere.

Eu, de asemenea, m-am lăsat repede în voia ei.

Aceste tonalităţi romantice m-au pătruns şi privirea mi-a căzut pe aceeaşi femeie; pe ea, din nou pe ea, numai pe ea...

Foarte curând, m-am smuls din această lume de vis şi m-am concentrat în întregime asupra suveranului şi stăpânului nostru; este bine servit, este el mulţumit acum, este binedispus? Încep să urmăresc totul, aşa cum îmi cere procedura, cu demnitate. Hanul Abdülhamid s-a lăsat pe spate şi le-a scrutat pe frumuseţile din jur, fără să se grăbească. Pe chipul lui, inimitabila, obişnuita expresie de surpriză... Expresia cu care m-am obişnuit de mult, expresia care-i ţinteşte pe cei care o întâlnesc pentru prima dată.

Când s-a întins să ia din strugurii aflaţi în vasul din faţa lui, rubinul rotund din inelul lui a scânteiat odată cu ciorchinele mare de struguri. Un rubin de dimensiunea strugurilor din ciorchine, de aceeaşi formă ca şi boabele de struguri şi aceeaşi culoare ca şi strugurii, se poate ca singura deosebire să fie greutatea.

Eu privesc de pe o latură, totul se desfăşoară ca într-o ceremonie fermecată. Doamna Kalfa face un pas în faţă. Această doamnă privilegiată, care conduce protocolul administrativ în harem, care merită un salariu nu nesubstanţial, este una dintre

singurele femei care este responsabilă pentru curriculumul concubinelor-servitoare, pe care le conduce făcându-le să respecte o disciplină strictă.

Agilă, se mişcă înainte, ia vasul din cristal aurit plin de şerbet de dude negre, pentru care sultanul are o pasiune, din mâna concubinei, gestul elegant, lent, infiltrându-i-se în toată ţinuta şi cu aceeaşi eleganţă lipsită de grabă, îl aşază în centrul unei tăvi aurite plecându-se adânc în faţa suveranului şi stăpânului ei într-o reverenţă graţioasă.

Acest şerbet este făcut din cele mai bune dude negre, aduse de departe, din munţii aflaţi în vestul Anatoliei, mure negre din satul Canbazlı din Tire... Cele mai bune dintre toate fructele şi legumele sunt culese pentru a-i face plăcere sultanului, exact ca şi concubinele lui... Ikbal-ele sultanului padişah le inspectează pe concubinele care-l serveau în repetate rânduri, cu toate că şi-au câştigat un loc în inima lui – şi oricare ar putea fi natura acestui loc – inimile le bat cu putere, cum stau aşa cu mândrie în locurile lor legitime.

Favoarea suveranului ar putea fi faţă de ikbal-e, pentru moment, totuşi niciuna nu este sigură de poziţia ei. Niciuna nu a fost vreodată. Nu există siguranţă pentru ziua de mâine la Curte, nu există ideea că te poţi culca pe lauri. În orice moment, o nouă rivală ţi-ar putea uzurpa poziţia; nu este nevoie decât să porţi un copil în pântec, cea mai concretă garanţie, cel puţin pentru o vreme...

Maiestatea Voastră, Sultanul meu,

Se pare că am avut nevoie de timp pentru a realiza acest lucru. Am retrăit iar şi iar acea unică noapte pe care am petrecut-o în slăvitul tău pat, în slăvita ta îmbrăţişare, şi am înţeles în cele din urmă, da, chiar l-am înţeles pe Suveranul meu. Am găsit atâta încântare în felul în care m-ai iubit şi mi-am arătat plăcerea atât de fără ruşine, atât de sincer şi de fără inhibiţie, încât te-am speriat.

Chiar şi doamna Kalfa trebuie să fi fost alarmată când a văzut augustul tău pat – şi lucrurile la care probabil că a fost martoră la întâlnire! – pentru că, de această dată, nu Exaltatul nostru Suveran a fost cel care şi-a exprimat satisfacţia, cum se întâmpla de obicei. O, nu, de această dată a fost diferit, cea care a fost binecuvântată din prima clipă în care a avut ocazia să-ţi facă plăcere şi cea ale cărei gemete deveneau ţipete ascuţite, care deveneau din ce în ce mai tari şi din ce în ce mai dese, a fost această umilă concubină.

O asemenea amoralitate a fost, desigur, cu totul neaşteptată; educaţia îndelungă şi intensă din harem o interzicea.

De fapt, era chiar opusul a ceea ce aşteptam eu; să renunţi la propria-ţi personalitate pentru a servi Umbra lui Allah pe pământ, servind numai pentru a-i face lui plăcere şi cu siguranţă nu pentru a-ţi satisface propriile-ţi plăceri neglijabile.

Spune-mi cinstit Sultanul meu; noianul acesta de plăceri te-a înspăimântat?

Nu aşa am perceput eu situaţia, în momentul acela; dimpotrivă am îndrăznit să presupun că-ţi face plăcere să încânţi o femeie cu îmbrăţişarea ta. Te-ai comportat ca un copil încăpăţânat şi dornic să-şi arate talentele, încercând să măreşti intensitatea ţipetelor mele de plăcere cu mângâierile tale pline de blândeţe; este în întregime posibil ca tu să fi făcut aceasta în mod instinctiv.

Odată ce am remarcat cât de mult mi-a plăcut să-ţi simt barba aspră pe faţa, pe gâtul şi pe pieptul meu, am început să simt că frecarea aceea îmi provoca aproape durere. Ştii că urmele acelei dulci atingeri au durat mult timp după aceea, nu zile, săptămâni întregi?

De unde să ştii, niciodată n-am mai fost împreună de-atunci, niciodată n-am mai făcut dragoste.

Îmi imaginasem că acesta este paradisul însuşi când, în acea noapte, privirile ni s-au încleştat în momentul în care mi-ai prins talia şi m-ai tras către tine, ştiind că acestea erau gânduri păcătoase sau, mai corect, că lăuntrul meu bubuia că acestea erau gânduri păcătoase.

Oh, cât m-am gândit la treabă asta cu păcatul, după aceea...

Ştii că oricât de mult ai vrea să mă respingi, niciodată nu-mi vei lua înapoi acele momente pe care le-am trăit.

Sunt acum o femeie cu mult diferită de cea care nu trăise încă acele momente.

Ştii că se spune că fiecare viaţă de om are un moment important, o răscruce în destinul său; momentul meu de răscruce a fost în noaptea aceea, Suveranul meu.

Înțelesesem sensul vieții în dimineața care a urmat acelei nopți.

I-am mulțumit lui Dumnezeu că ne-a binecuvântat cu facultatea de a ne aduce aminte; amintiri de neşters despre experiențe trăite din plin...

Şi am simțit milă pentru cele care nu au avut parte de asemenea experiențe, nu, a fost o senzație violentă de recunoştință care m-a copleşit.

Şi mulțumită mărinimiei tale, am deprins bine artele cititului şi scrisului, aşa că oricât de modestă ar putea fi îndemânarea mea în aceste arte, posed destulă îndemânare pentru a-mi descrie emoțiile. Sunt într-adevăr răsplătită pentru eforturile mele umile în caligrafie, ca să spun adevărul.

Atâta timp cât sunt în stare să-mi exprim ideile, experiențele şi visurile pe hârtie şi să-mi transpun produsele minții mele în propoziții, simt că o batistă rece îmi răcoreşte capul înfierbântat.

Faptul că ştiu că scrisorile mele nu-şi vor găsi niciodată drumul înspre mâinile tale mă eliberează, adoratul meu Suveran, *să nu fii surprins de conflict!* Altfel, mi-aş fi stăpânit mâna, scriind într-un mod mult mai rezervat.

Totuşi, tu rămâi unicul meu corespondent.

Ai putea spune, tu nu mă iubeşti pe mine, tu iubeşti iubirea însăşi. Ai putea spune, nu vei cunoaşte niciodată un alt bărbat... Nu ştiu.

Acum, stăpânul meu sultanul îi urmăreşte pe dansatori. Femeile acestea create cu artă de Dumnezeul meu îşi ondulează taliile subțiri dincolo

de capacitatea pe care o au cele mai multe dintre fiinţele umane, în timp ce-şi furişează capetele răsucindu-şi încheieturile agile învelite în voaluri transparente şi fluturându-şi mâinile albe ca aripile unei lebede, cu bluzele care le lasă la vedere sânii lor obraznici şi cu priviri pline de promisiuni, în timp ce părul lor strălucitor, lung până la talie, se leagănă dintr-o parte într-alta...

Şi eu? Privesc şi eu, foarte pe faţă. Nu se aşteaptă în niciun caz de la mine să privesc în altă parte. Emoţiile şi dorinţele mele sunt ignorate. Dorinţele mele sunt toate eradicate şi inima mea tânjeşte împreună cu o altă parte a trupului meu. Cu toate acestea, adevărul este cu totul altul...

Că încă etalez o barbă pe care o rad cu asiduitate în fiecare zi este acceptat ca rezultat al relativ târziei mele intrări în alai, aşa că nimeni nu remarcă lucrul acesta.

Maiestatea Sa suveranul nostru urmăreşte dansul, dar adevărul trebuie spus, este cumva indiferent. Cu toate acestea, ar fi greu chiar şi să prinzi umbra pleoapelor dansatoarelor care se învârt cu repeziciune în faţa lui, aşa sunt dansatoarele de agile şi de încântătoare. Oare ce l-ar putea preocupa pe Sultanul Universului? Ce-i absoarbe astfel atenţia? Este oare vorba despre tulburările din ţară, de lipsuri sau este vorba de duşmanul care ameninţă din patru părţi? Sau este frumoasa bosniacă care-şi pleacă ruşinoasă capul, îndată ce ochii lui se aşază asupra ei? Da, ştiu că stăpânul meu încearcă din greu să-şi ascundă preocuparea; ştiu şi-l înţeleg bine. Atâta timp cât privirea lui o evită pe Aşkıdil; această conducătoare puternică este obsedată de această unică sarcină a

lui. În mod amuzant, şi eu sufăr de asemenea de aceeaşi soartă, şi eu încerc să evit să mă uit la ea...

Habar n-am de ce servitorul meu loial a ezitat atunci când l-am întrebat „Crezi că este o abordare facilă să te obligi cuiva pe de-a-ntregul, din străfundul sufletului tău, Cafer? O ştii pe concubina aceasta a mea numită Aşkıdil? Cea cu care am dormit alaltăieri? Îţi ştii totul şi pe toate cele din harem, oricum, şi nu ar fi trebuit să te întreb." A remarcat oare teama mea ciudată? Cum a schimbat subiectul, evitând cu iscusinţă să-mi răspundă la întrebare... Trebuie să mărturisesc că nu am insistat; a fost o treabă destul de dură pentru mine să deschid discuţia.

Era pentru prima dată când îl văd pe acest bărbat de când a luat decizia irevocabilă. Părul meu a albit. Totuşi, eram hotărât să mă deschid în faţa lui. Exact în acelaşi fel în care obişnuiam să-mi uşurez inima în acele zile duse de-acum demult. .. Aveam de gând să vorbesc despre cât de specială o consideram pe această fată, dar că eram hotărât să nu-mi pierd inima de vreme ce descoperisem în ea o personalitate cu totul şi cu totul excepţională şi puternică şi despre cum aceasta mă atrăgea şi mă speria în aceeaşi măsură. Ca să spun adevărul, Cafer este un confident neobişnuit pentru asemenea lucruri de trup şi de suflet, acest sărman nebărbat efeminat... Totuşi, ceva din adâncul lăuntrului meu îmi şopteşte că acest bărbat ciudat mai păstrează încă un grad de sensibilitate în această privinţă.

Această fată este personificarea clară a numelui ei... Aşkıdil. Iubirea inimii. Cea care mi-a furat inima. Nu este prima care mi-a furat inima, ca s-o spun pe-a dreaptă, totuşi aceasta este prima dată când am fost atât de surprins şi de zguduit, în acelaşi timp. Aşadar, niciodată nu am trăit ceva asemănător până la această întâlnire. Nu are importanţă, am fost descurajat de perspectiva implicării emoţionale la fel de mult ca şi de ideea de a fi înrobit de o asemenea femeie desfrânată, o femeie care îşi arată pasiunea fără nicio inhibiţie...Nu are nicio importanţă că eu sunt conducătorul. Imediat am căutat alinare în alte pântece, exact ca alţi sultani dinaintea mea care au dat dovadă de mari slăbiciuni în trecut. Ideea de servitute, oricât de îndepărtată ar fi această posibilitate, este una căreia îi voi opune rezistenţă cu tot sufletul şi trupul meu, un inamic cu care mă voi lupta întotdeauna.

Sclavia este o rană adânc înrădăcinată în sufletul meu.

Străbunul meu Süleyman Magnificul s-a îndrăgostit atât de devastator de Hürrem, încât s-a căsătorit cu ea, aşa cum a făcut şi Osman cel Tânăr cu Akile şi sultanul Ibrahim cu Hümasah, până acolo încât aceste femei au fost cunoscute ca învingătoarele conducătorilor universului. Aceasta este o slăbiciune de care mă tem. Ferice de cel care nu cedează în faţa fricii!

Sunt şeful Augustului Stat. Stăpânirea mea va fi autoritatea absolută.

Augustul meu Otoman! Adoratul meu!

Este bine ştiut că eşti temător. Speriat de iubire. Oare fervoarea mea te-a înspăimântat, Hanul meu exaltat? Ce înseamnă pasiunea acestei tinere care a intrat pe neaşteptate în viaţa ta şi s-a cuibărit la pieptul tău, această pasiune de departe mai grea decât a ta, pasiune care te-a speriat? Sunt furioasă. În mod regretabil, oricât de aprinsă ar fi furia, ea nu este capabilă să stingă focul iubirii sau să aline durerea loviturii care s-a instalat înlăuntrul fiinţei mele... Se prea poate ca focul să se dezlănţuie pentru că eu continui să-l întreţin, nedorind să permit nicio întrerupere; n-am cum să ştiu.

Iubirea pe care o simt pentru tine parcă încearcă să-mi spună ceva, poate că s-ar putea să nu fiu în stare să supravieţuiesc, nu fără tine, ci fără iubire. Că n-aş putea să mai respir nici măcar o dată fără iubire?

Mi-ar plăcea să-ţi spun o mică poveste, una pe care o simt ca referindu-se la...

Cu sute de ani în urmă, cea mai frumoasă dintre toate prinţesele s-a îndrăgostit de un acrobat sărman; îndrăgostiţii au fugit şi s-au ascuns în Munţii Aydın; gărzile i-au urmărit tot drumul până la dudul alb sub care îndrăgostiţii se ascundeau. I-au ucis chiar când i-au găsit şi chiar în acel loc. Sângele iubiţilor a colorat rădăcinile copacului aşa de adânc încât acesta a început să facă dude negre din acea zi.

Aceasta este povestea romantică tristă a dudului negru, din care se face şerbetul de care eşti

aşa de pasionat... Inima mea sângerândă ţi-ar oferi bucuroasă şerbetul iubirii, dar tu, tu respingi această ofertă...

Când mă gândesc la acele zile, întotdeauna retrăiesc aceeaşi teroare care mă zguduie până în măduva oaselor. Totuşi, oricât de mult încerc, nu pot scăpa de amintirea acelor zile, ele mă urmăresc în fiecare moment ca un coşmar interminabil. Să pui deoparte insuportabila durere oricât de mult ai putea să eşuezi în a analiza existenţa unor asemenea suferinţe chinuitoare. Nu, nu este o suferinţă fizică cea care mă face să gem de fiecare dată când îmi aduc aminte. O decizie. Cea mai dificilă decizie pe care o poate lua un om. O situaţie neobişnuită. O propunere neobişnuită. Un răspuns neobişnuit. Voinţă... Această anume decizie pe care am luat-o mi-a schimbat întreaga viaţă.

Şi, iată unde am ajuns.

Locul în care trebuia să fiu. În harem. În poziţia pe care trebuia să o ocup. Cea mai importantă dintre toate, în actualele circumstanţe. Nu am vrut niciodată să pronunţ cuvântul „regret", nu, nici măcar să mă gândesc la el, totuşi ceea ce s-a aşternut în inima mea este cenuşă adunată grămadă în vatră, resturi arse, căzute la fund, ca funinginea care s-a îmbibat adânc în pereţii căminului, imposibil de curăţat. Nici nu aş vrea, de fapt. Aceasta poate fi singura mea consolare. Povestea mea a început cu eliberarea în fugă a mamei mele, o sclavă provenind din Abisinia; priceperea şi atitudinea ei veselă i-au adus favoarea

în gospodăria unui paşă. Făcându-i trusou, aceştia au căsătorit-o cu un bosniac ucenic în locuinţă, înainte ca pielea ei întunecată să capete riduri datorate zâmbetului continuu, înainte ca gropiţele să-i dispară şi ochii ei negri să se umbrească.

Aşadar, am luat tenul măsliniu de la mama şi ochii verzui de la tata. Zâmbetul tot de la mama şi înălţimea de la tata. Puţin în ce priveşte falsa modestie; inteligenţă şi talent care au strălucit în mine de la o vârstă fragedă. Poate că aceste caracteristici m-au purtat spre actuala poziţie privilegiată... Sau a fost meşteşugul pe care l-am furat – constructor de arcuri cu săgeţi. Oricare ar fi soarta care mi-a fost hărăzită, eu am fost ucenic, de la o foarte fragedă vârstă, la un constructor de arcuri cu săgeţi. Am învăţat să cioplesc arţarul exact cât trebuie şi să-l îndoiesc cu blândeţe, să-i rotunjesc capetele, muchia şi arcul, să-i calculez unghiurile pentru a obţine curbura optimă, să întăresc arcuşul cu fâşii fine de corn, şi flexibil şi rezistent, să-i fixez tendoanele de bou bine întinse, păstrând totuşi cantitatea corectă de umiditate... Apoi este fabricarea săgeţilor din pin, ceea ce este cu totul altă treabă...

Cum s-a întâmplat să constat că această ocupaţie mă va smulge din umilele mele începuturi şi mă va azvârli aici....

Se întâmplă ca unul dintre prinţii captivi, Abdülhamid pe numele lui, fratele padişahului sultan de atunci, să-şi exprime interesul pentru acest meşteşug. Cel puţin asta mi s-a spus, în vremea aceea. Mult mai târziu am aflat că acesta a fost un şiretlic pentru a-l ţine departe de ştiinţă, de cunoaşterea profundă; oferindu-i această distracţie nevinovată,

reuşiseră să-l ţină ocupat multe ore într-o activitate care-i solicita trupul, dar nu-i dezvolta mintea...

Aşadar, au început apoi să caute pe cineva destul de priceput pentru a-i face cunoscute conceptele despre arcuri şi săgeţi, cineva care să faciliteze accesul prinţului la această ocupaţie; această persoană trebuia să fie blândă şi manierată, de bună seamă. În cele din urmă m-au ales pe mine, nu numai pentru a-l servi şi a-l amuza pe prinţ, ci de asemenea, pentru a-i ţine companie. Aceasta a fost intrarea mea în curtea interioară de unde nu mai există întoarcere...

Cam în perioada în care eu fusesem numit servitorul lui, hanul Abdülhamid era deja o persoană adultă; nu mai era nici copil, nici adolescent. Cu toate acestea, am reuşit să aduc zâmbetul pe faţa acestui prinţ care era vestit că zâmbeşte foarte puţin; între noi s-a creat o legătură care continuă şi în ziua de azi.

Eu am împărţit cu el cele mai întunecate zile ale lui pline de groază, îngrijorare şi disperare. Am uşurat durerea prinţului punând-o în curbura fără cusur a arcurilor, am aşternut frustrările lui în încrucişările încordate ale arcului cu săgeţi şi am alungat fricile lui la mare distanţă, înfigându-le în vârfurile ascuţite ale săgeţilor, împărtăşind întotdeauna cu el greutăţile prin care trecea.

Sultanul meu Padişah, Lumina Inimii mele,

O nouă zi răsare în haremul tău... Ştii ce face fiecare dintre noi? Sau doreşti măcar să ştii?

Ziua începe devreme. Cu mult înainte de rugăciunile din zorii zilei.

Abluțiunile de dinaintea rugăciunii se fac în dormitoare şi în cămăruțe şi apoi întreg contingentul se roagă împreună, femei care împart aceeaşi soartă îşi invocă Dumnezeul ca o singură persoană.

Micul dejun este o altă ceremonie; se aduc din bucătării tăvile care sunt aşezate pe mesele rotative de la intrarea în harem, aşa încât servitorii bărbați care le cară să nu le poată vedea niciodată pe femeile dinăuntru.

Apoi, ne ducem fiecare la treburile noastre. Aceasta este totuşi încă o ocazie pentru a le separa pe cele privilegiate de rest.

Te-ar interesa cât de puțin lucrurile acestea, iubitul meu stăpân?

Este un adevăr bine cunoscut că îndeletnicirea pe care o ştiu bine de tot este aceea de a-l servi pe suveranul meu, pe stăpânul meu veşnic, pentru a-l face să avanseze.

Ce tânăr eram când i-am fost prezentat. Şi el, ce timid şi demoralizat...

Dorința maestrului meu nu era să învăț să fac arcuri şi săgeți. El voia să stau de vorbă cu oamenii de ştiință şi să învăț despre ştiințe; din păcate, sultanul din epoca aceea, fratele lui mai mare, hanul Mustafa, ordonase altceva considerând tovărăşia arcurilor şi săgeților mai potrivită decât cea a unui corp de învățați.

Aşa că am fost luat şi deşi nu era locul meu, am devenit profesorul acestui bărbat singuratic, al acelui demn şi întotdeauna politicos fiu al suveranului. A

fost o provocare să-l învăț pe prințul însuşi un meşteşug. Poate că am devenit maestru în confecționarea arcurilor şi săgeților la o vârstă fragedă; în fața mea se afla un bărbat care-şi petrecuse mulți ani într-o cuşcă; un membru al dinastiei Augustului Stat, protagonistul disperat al unei vieți țesute din contraste, un om tot atât de invulnerabil pe cât de neobosiți erau gardienii lui.

El ştia foarte bine că niciodată nu va avea ca scop să-l ucidă pe fiul cuiva, în orice caz, nu acesta era obiectivul lui. Curând a descoperit variatele bogății oferite de arc şi de săgeată; cu adevărat, aceasta a fost o călătorie inițiatică pe care am făcut-o împreună...

În parte, a fost virtutea de a termina bine ceva, constatarea că ai produs ceva... La fel ca şi admirarea unui obiect făcut de mâinile tale. Să ajungi undeva folosindu-ți mintea şi trupul, oricât ar fi de mai puțin solicitant decât învățarea ştiințelor. Şi să înveți să apreciezi obiectele.

Şi, bineînțeles, să fii constant în compania celor mai puternice arme cu care înaintaşii tăi au cucerit universul.

Să mergi pe urma paşilor conducătorilor care au căştigat această emblemă de masculinitate, de luptători acerbi, de talent pe măsură ce loveau țintele aflate la distanță şi aceasta timp de sute de ani.

Acestea erau sensurile care țâşneau din săgeți şi care se răspândeau din arcuri.

Aşa ne petreceam zilele. Un meşteşug, o îndeletnicire, aceasta a unit aceste două destine.

Maiestatea Voastră, Lumina Sufletului meu,

Vei vedea foarte uşor cum trecutul nostru s-a îndreptat în direcţia sclaviei.

„De acum înainte vei fi cunoscută cu numele de Aşkıdil! Să nu mă faci să mai aud vreodată că ţi se adresează cu fostul tău nume şi nici măcar pe tine să nu te mai aud vreodată spunându-l; din acest moment nu mai există o persoană cu un asemenea nume!"

Acestea au fost cuvintele care au canalizat cursul vieţii mele înspre tine. Pentru mine s-a născut o nouă lume, pe coridoarele aglomerate ale haremului.

Înguste, şi totuşi în aceeaşi măsură vaste.

Aşkıdil... Iubirea inimii, inima cuprinsă de iubire... Cât de bine a ştiut doamna Kalfa că inima mea va fi îngropată într-o iubire aşa de adâncă... Mai târziu, am ajuns să cred că numele ne direcţionează cursul vieţii. Numele devin sinonime cu purtătorii lor.

Iubirea mi-a determinat viaţa, iubirea mi-a condus-o, iubirea mi-a construit-o şi mi-a sprijinit-o.

Sultanul meu, povestea ta nu este cu mult diferită de a mea, în esenţă. Şi tu ţi-ai petrecut cea mai mare parte a copilăriei şi anii tinereţii ca prizonier, ca şi mine. Şi, de asemenea, în acelaşi loc, în haremul Imperiului Otoman.

Când m-au adus în haremul tău, detenţia ta tocmai se sfârşise şi totuşi o nouă detenţie tocmai începea pentru tine, detenţia suveranităţii.

Îţi aminteşti de acele zile de început, fie că aveai

sau nu o dorință, acea lungă așteptare în acea secție specială a haremului timp de așa de mulți ani, provoacă frica...

Fără să știi dacă te aștepta moartea sau tronul.

Când retrăiesc acele zile, întotdeauna mă învăluie o melancolie indescriptibilă. Dacă ar fi numai să întind mâna și să mă ating pe mine cel de atunci, pe acel tânăr simplu, liniștit ca și cum ar fi trebuit să fac un singur pas înapoi și să mă abțin să ies din casă în acea zi... Nu, nu, este mult prea târziu să mă gândesc acum la toate acestea.

A fost în prima zi după urcarea lui pe tronul Imperiului Otoman; mă retrăsesem în modesta mea locuință din oraș, când sultanul Abdülhamid m-a chemat să vin la Curte. Aceasta ar fi fost prima oară când ne-am întâlnit după ascensiunea lui.

Total pe neașteptate, am atins înălțimile amețitoare ale maestrului care i-a împărtășit arta lui padișahului. Exact ca și maestrul bijutier Constantine care-l educase pe marele Süleyman Magnificul cât a fost prinț. Süleyman a iubit și i-a protejat întotdeauna pe bijutieri, datorită fostului lui maestru care a servit astfel la perfecționarea acestei meserii.

Poate că el s-a schimbat, desigur, bărbatul care și-a împărțit destinul și disperarea cu mine, în toți acei ani. Deopotrivă, aștept un mic compliment, niște laude, trebuie să mărturisesc.

Am intrat cu timiditate în sala de așteptare; am sărutat tivul mantiei lui și am așteptat, cu capul plecat.

Am aşteptat; totuşi cuvintele pe care urma să le aud nu au fost cele pe care le-am aşteptat.

Conducătorul Universului mă voia mai aproape, cât mai aproape posibil, înlăuntrul rezidenței, într-o poziție permanentă şi superioară.

Această poziție cerea un sacrificiu şi nu unul obişnuit; un sacrificiu considerabil, un sacrificiu incomparabil.

Brusc, l-a şi numit, propunând să suport castrarea şi să intru în harem ca agă.

A spus ce avea în cap dintr-o singură suflare.

Dorise să-mi spună această problemă sensibilă în mod personal, totuşi eu nu eram deloc în stare să apreciez semnificația mărinimoasei sale aprecieri din momentul acela.

Încă îmi aduc aminte cum îmi vuiau urechile, de parcă mă aflam în mijlocul unei furtuni dinspre Sud.

Mi-a dat timp să mă gândesc la acest fapt, un fapt extraordinar în sine; nu-mi ordonase ci-mi făcuse pur şi simplu o propunere. Rareori, monarhii propun, ca regulă, ei cel mai adesea comandă. Dar el, Augustul meu Stăpân, era ca niciun alt conducător; el avea mărinimie, era capabil să păşească în afara jaloanelor tradiției, devenind un personaj excepțional, cum tocmai demonstrase că este.

Era pur şi simplu foarte conştient de importanța a ceea ce aş fi sacrificat; trebuie să se fi gândit la acest lucru îndelung şi foarte serios.

Eu continui să păstrez tăcerea, stând liniştit, încercând să-mi țin în frâu amețeala.

Lumina Sufletului meu, Maiestatea Voastră,

Ştii că există o poveste în spatele acestor lucruri; ai petrecut domniile a doi sultani încarcerat. Şi nimeni nu era aşa de aproape ca fratele tău mai mare Mustafa, care, se poate admite, era mai puțin distant decât cei doi fii ai unchiului tău Mustafa... Aceştia, împărtăşind aceeaşi viață de încarcerare umilitoare ca şi tatăl lor au fost țintuiți de-a lungul întregii splendide domnii a tatălui tău. Au trebuit chiar să se mulțumească cu moartea foarte suspectă a tatălui lor, aflat încă în celulă. După acea magnifică perioadă de domnie de la Palatul Edirne[1], de asemenea.

Cât de chinuitor este destinul şi cât de crudă a fost această stare de lucruri. Ca să spun adevărul, ar fi însemnat să fii naiv să te aştepți ca ei să fi acționat cu mărinimie când le-a venit rândul la domnie, după atâta timp petrecut în închisoare...

Ştiu ce trebuie să fi gândit tu despre lumea de afară în timpul acelor interminabile zile şi nopți din celulă, o lume în care tu nu trăiseşi niciodată. Tentant şi alarmant, în acelaşi timp.

Eu am fost mai norocoasă decât tine; eu am trăit şi am gustat acea lume, chiar şi pentru scurt timp.

Tu erai un copil de cinci ani; se putea să nu şti nimic despre evenimentele din jurul detronării tatălui tău sau despre felul în care habitatul tău s-a diminuat serios, în mod neaşteptat.

Se putea să nu fi ştiut nimic de această teribilă revoluție, nici despre capetele care s-au rostogolit sau au fost sacrificate.

---

[1] Palatul Adrianopole.

Ai făcut primii paşi spre închisoare, în timp ce mergeai încă de-a buşilea în poala frumoasei tale mame Şermi Hatun, da, pe când erai încă un copil...

Închiderea în Şimşirlik[1], o viaţă în detenţie a fost cu adevărat grea. Să vii din poziţia dinastică, nefiind totuşi fiu, ci numai frate sau văr. Să prezinţi o ameninţare pentru monarh, aceasta este ca şi focul mocnit care s-ar putea aprinde în orice moment. Tot ce trebuie este un bobârnac hotărât cu cleştii, după aceea nimeni nu mai poate potoli flăcările... Din când în când, pereţii micuţelor apartamente din harem se apropiau de mine ca o adevărată celulă. Ca şi cum se puteau prăbuşi asupra mea în orice clipă... Uşile încuiate şi ferestrele cu grilaje de fier nu se vor mai deschide niciodată.

M-am simţit îngropat încă din vremea când eram încă plin de viaţă. Dar cu o deosebire: morţii nu pot creşte şi înflori în mormânt. Dimpotrivă, ei putrezesc. Totuşi, eu am fost în acest mormânt de când mă ştiu, de când am fost copil, tânăr, adolescent şi bărbat matur. Înconjurat de servitori a căror datorie era să aibă grijă să rămân în viaţă şi care deşi simţeau puţin mai multă compasiune pentru mine decât ar simţi faţă de un prizonier, erau de fapt nişte gardieni. Dar la o aruncătură de băţ este căpetenia Imperiului Otoman, a cărui pace este mult tulburată de prezenţa mea şi de relaţiile mele cele mai

[1] Şimşirlik = „Cartiere cu cutii de lemn", închisoarea cu celule pentru prinţii regali din harem.

apropiate... Totuşi, în perioadele din urmă, a existat un eunuc, căpetenia tuturor celorlalţi, care mă vizita adesea; trebuie să fi fost cu adevărat foarte recunoscător şi îi ştia povestea. A deplâns nedreptatea făcută tatălui meu; un bărbat ca nimeni altul, oarecum mai în vârstă... Nu a existat niciun alt spaţiu pe care eu să-l văd în toţi aceşti mulţi ani pe care nici măcar nu mi-aş fi dorit să-i număr, cu excepţia curţii pavate cu lespezi de piatră a haremului în care eram dus în zilele însorite pentru a lua o gură de aer proaspăt...

Obişnuiam să ezit înaintea tăvii de o persoană în faţa căreia îngenuncheam la fiecare masă, înainte de a lua fiecare îmbucătură, întrebându-mă când voi avea parte de aceeaşi soartă ca şi inocentul meu frate Mehmet, un vârf de cuţit de otravă în supa mea condimentată. Îi auzisem gemetele în camera de alături, horcăitul final chinuit... Aceasta s-a petrecut cam cu un an înainte de urcarea pe tron a celuilalt frate al meu, Mustafa, numai cu 26 de zile mai tânăr decât Mehmet, pe vremea domniei lui Osman, fiul unchiului meu.

Era evident că fiul unchiului meu Osman nu era iubit, după cum mi se spusese pe ascuns; şi-a trăit scurta perioadă de domnie plin de îndoieli şi necazuri imaginate. Aşadar, nu a fost surprinzător că, bolnav fiind, a vrut supravieţuirea moştenitorului său, măreţul prinţ, fratele meu Mehmet, unul dintre iluştrii prinţi pentru care tatăl meu organizase o aşa splendidă petrecere cu ocazia circumciziei, ca să spunem toată povestea. Şi nimeni nu a putut comenta cu privire la evenimente. Mustafa era următorul la rând. Trebuie să fi ştiut el ce soartă era rezervată pentru fratele lui;

el nu a fost la fel de mirat cum am fost eu. El fusese întotdeauna conştient de ameninţarea otrăvirii şi, în orice caz, îmi spusese şi mie... Ştiu foarte bine cum lua fără nicio abatere, o mică înghiţitură de otravă, în fiecare zi, în ciuda rugăminţilor eunucului disperat care i-o înmâna cu atâta rigoare; înghiţind otravă puţin câte puţin, pentru a-şi imuniza sistemul de apărare, pe care-l putea căli împotriva efectelor otrăvirii în situaţia în care ar fi otrăvit... Cum reuşea să facă rost de otravă, habar n-am; ceea ce chiar ştiu este faptul că acesta a fost motivul palorii de pe chipul lui, al feţei livide, al privirii abătute, al ochilor proeminenţi şi al cearcănelor negre de sub ochi.

Din partea mea, m-am supus sorţii. Nu aveam de gând să opun rezistenţă. Amânarea mea constantă însemna acceptarea sorţii, consimţire tacită. Am aşteptat. Am aşteptat. Am aşteptat. Am aşteptat mulţi ani lungi.

Sultanul s-a întâlnit imediat cu chirurgul-şef pentru această operaţie sensibilă. De dragul adevărului trebuie să spun că acesta nu era domeniul lui, întrucât se ocupase de această procedură numai în tinereţe. Totuşi aceasta era o situaţie excepţională. Faptul că urma să mi se schimbe cursul vieţii.

Nu-mi iese din cap niciodată faţa chirurgului-şef. Un bărbat mărunt, cu mâini fine, cu părul cărunt şi cu barba asemenea. Cu ochi blânzi, un om incapabil să-şi ascundă mila. Un om care a încercat să ascundă gravitatea operaţiei – care i-a întunecat chipul – a fost pe punctul să o facă, mângâindu-şi barba. Nu

era un lucru obişnuit să fie castrat un mascul adult. Un caz asemănător a fost numai o dată la Curtea otomană şi aceasta cu mulţi ani în urmă, în timpul sultanului Selim II. Hanul Selim avea doi tovarăşi favoriţi pe vremea deţinerii lui în Manisa, ca prinţ încoronat, doi fraţi de origine maghiară, Gazanfer şi Cafer. Incapabil să continue tovărăşia cu ei când i-au parvenit veştile despre tatăl său Süleyman Magnificul, le-a cerut să-şi asume operaţia, astfel încât să rămână aproape de el, ca agi în harem, acum că urcarea lui pe tron era asigurată. Cafer nu a supravieţuit operaţiei, dar Gazanfer a supravieţuit; începându-şi viaţa de eunuc în harem, s-a ridicat până la poziţia de agă al Locuinţei Fericirii şi a descoperit plăcerile alternative pe care i le rezervă viaţa unui om puternic construind în cele din urmă faimosul palat Medresse al agăi Gazanfer din Konstantiniyye, patronând mulţi oameni de ştiinţă şi de artă, şi s-a bucurat în schimb de multe laude. Întotdeauna a primit încrederea totală a stăpânului şi suveranului său. Asta-i tot ce ştim. Ceea ce nu ştim, este dacă aga Gazanfer a regretat vreodată decizia lui.

Nu este nicăieri înregistrat dacă a fost un bărbat fericit sau nu.

Toată povestea aceasta persistă în capul meu fără încetare.

Până acum, numai băieţii mici au fost castraţi împotriva voinţei lor, înainte de a fi gustat vreodată iubirea, înainte de a fi cunoscut plăcerea.

În ce mă priveşte pe mine...

Eu ştiam foarte bine ce lăsam în urmă, oh, cât de bine ştiam! Aveam exact 29 de ani.

Chirurgul-şef nu avea în mod clar dorința de a-mi face rău... Şi nu mai avusese un asemenea caz în toți anii lui de chirurg.

Cu toate acestea, nu i se putea opune sau nu putea să obiecteze în fața binefăcătorului lui.

S-a străduit să oprească tremurul mâinilor şi să pară calm.

Trebuie să-l fi tulburat, de asemenea, destul de mult faptul că eu eram tizul lui Cafer cel care fusese sacrificat. Ca să fiu în totalitate cinstit, nu pot pretinde că aceasta nu m-a deranjat grozav. Totuşi, aveam o aşa de mare greutate pe inimă, o aşa de mare întunecime îmi învăluise sufletul încât moartea nu mi se părea o perspectivă mai respingătoare şi mai înspăimântătoare.

Eram copleşit de emoții contradictorii.

Ambiție şi obişnuința de a mă supune; aceşti doi tovarăşi de pat ciudați şi cu totul diferiți s-au întâlnit cumva şi m-au împins înspre această decizie.

Cea mai ciudată decizie pe care o putea lua la lumina rece a zilei un mascul sănătos.

Se întâmplă că dorința de a fi cât mai aproape posibil de stăpânul meu şi-a jucat rolul...

Puteam încă să mă răzgândesc.

Ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi afirmat că mă răzgândisem?

Nu voi şti niciodată.

Sultanul Inimii mele,

Ce ciudat că eu continui să mă întorc la acea unică comparație a iubirii noastre fizice cu un câmp

de bătălie, eu care nu am fost niciodată pe un câmp de bătălie. Nici tu, Sultanul meu Padişah, nu ai fost, nu-i aşa? Tu n-ai plecat niciodată la luptă cum au făcut strămoşii tăi; n-ai pus niciodată piciorul pe un câmp de bătaie. Oricum, era prea târziu; la vremea la care ai câştigat dreptul de a sta pe acest sublim tron, zilele tinereții tale erau departe în urma ta. Ai ajuns la 50 de ani...

Chiar dacă n-ar fi fost aşa, zilele acelea erau de mult trecute.

S-au scurs mulți ani de când iluştrii, faimoşii hani otomani şi-au condus pentru ultima dată armatele în luptă. De mulți ani lungi de-acum, performanța a constat în numirea unui comandant-şef potrivit. Inutil de spus că nu am aflat despre toate acestea în educația tradițională din harem; celelalte femei n-au nicio dorință să-şi obosească creierele cu asemenea probleme. Îl cunoşti pe acel eunuc bătrân din harem, cel care îmi este prieten? El îmi povesteşte despre vremurile trecute, ori de câte ori apare ocazia. Nimeni altcineva, în afară de mine, nu este curios, aşa că numai noi doi ne împărtăşim aceste informații interesante cu privire la istorie, aga Sümbül îmi povesteşte mult despre copilăria şi tinerețea ta; de aceea te cunosc aşa de bine, Sultanul meu, poate chiar mai bine decât ai putea tu concepe vreodată... Poate că de aceea te şi iubesc atâta, indiferent de ce-mi faci. Ştiu, de exemplu, că erai un simplu copil de cinci ani şi jumătate când ai fost instalat în celula din harem căreia i se spune Şimşirlik, prea inocent pentru a şti câți ani lungi vei rămâne acolo. Draga, preaiubita ta mamă Rabia Şermi Kadınefendi probabil că ți-a luat repede mâna în timp ce tu ieşeai pe uşă sau poate

să te fi purtat ea însăşi în braţe; tu erai singurul ei sprijin, vină ce-o veni, tu erai un copil din stirpea otomană slăvită...

Ştia oare stăpâna acestei mâini pline de milă că era predestinată să te abandoneze într-un interval de numai doi ani, părăsind această lume? Totuşi, probabil că Şermi Kadın fusese fericită cu cinci ani mai înainte, când te adusese pe tine pe lume... Şi că a considerat un dar de la Dumnezeu acest privilegiu de a fi născut un prinţ încoronat dinastiei Otomane. În epoca aceea, sigur a avut dreptate, aceasta era cu adevărat o binecuvântare.

Cu toate acestea, toată lumea ştie prea bine că aceşti zei sunt nestatornici; pe oricine favorizează, îl face de asemenea un imbecil...

Naşterea ta a fost marcată de splendide sărbătoriri şi acelea au fost vremuri pentru sărbătoriri, acel timp al luminilor multicolore reflectându-se în lalele în miliarde de culori. Acel timp al şuvoaielor argintii clipocind în şanţuri de marmură şi lumini înflorite în grădini, paradisul pe pământ. Acelea au fost timpuri în care să fii poet, timpuri în care poeţii îşi savurau poezia, când aceasta era cea mai sublimă dintre toate ocupaţiile. Citim încă versurile lui Nedim[1], la petrecerile noastre nocturne, nu-i aşa? Tatăl tău hanul Ahmed a comandat o nouă fântână în Üsküdar, o fântână ale cărei inscripţii au curs din pana lui Nedim; îi mulţumesc lui aga Sümbül care a adunat toate acestea pentru a mi le spune mie!

Nu ştiai când ai intrat în acea celulă că vei sta acolo timp de 44 de ani, că lumea ta va consta din

[1] Poet renumit din Era Lalelei.

patru pereți, în orice caz, nu aveai cum să știi care era semnificația prezenței tale acolo. Ai fost un copil iubit în poala mamei tale. Cum puteai tu să fi remarcat teribila îngrijorare a dulcii tale mame, frica de moarte, de uitare, de perspectiva de a deveni un nimeni, după această măreață domnie... Tatăl tău, padișahul Ahmed a fost obligat să abdice. Aceasta a fost singura cale pentru a-și asigura propria persoană și viețile copiilor lui, inclusiv a ta...

Și, acum, tu, fiul cel mic al sultanului Ahmed, șahul din Era lalelelor și conducătorul Sadabad-ului[1], tu ești hanul Imperiului Otoman. Poate că urmașii tăi vor fi numeroși...

Lemn, corn de animal, tendon de animal și lipici. Și săgeți de pin... Acestea au fost primele lucruri care ne-au legat. Apoi, am devenit inseparabili. Numărul de salturi a crescut... Întâi a pus să fiu mutat în camera principală, de parcă aș fi fost crescut pentru o asemenea poziție privilegiată, apoi m-a numit șef peste personalul de serviciu din camera principală. Mulți poftitori plini de speranță pentru o asemenea slujbă onorabilă, în consecință numărul mare de adversari. Și în cele din urmă, ajungând pe poziția de agă al Locuinței Fericirii, pentru a conduce întregul harem. Să fii bărbatul al cărui cuvânt este cel mai valoros în întregul palat.

Să fii bărbatul de care toți se tem și căruia toți țintesc să-i facă plăceri.

---

[1] Zonă de sărbători populare în Era Lalelei.

Să fii bărbatul a cărui influență este virtual fără limită. Aceasta era o poziție care însemna să fii primul la orice, la boală sau la sănătate, la viață şi la moarte, de exemplu, să-l informezi pe prințul moştenitor, în celula lui, de veştea bună şi să-l feliciți, să-l convingi că aceasta nu este deloc o tentativă de asasinat, să-i arăți trupul predecesorului său, să-l iei de braț, împreună cu aga Silahtar[1] şi să-l aşezi pe tronul deja pregătit şi să-l proclami, astfel, pe noul conducător al Dinastiei Osmanilor... Şi, încă, singurul aga care, în mod legitim, îi ia locul când vine vremea funeraliilor unui sultan... Cu adevărat, toate acestea erau mai presus de visele mele; dacă ar fi fost un vis, nu ai fi crezut...

Şi, totuşi, cu ce preț...

Aşa s-a născut ideea că însăşi libertatea de a rătăci prin sălile încurcate şi spațioase, prin camere, prin cămăruțe, pe casele scărilor, pe holuri şi prin pasajele secrete, adunate toate între zidurile haremului, este cu adevărat o binefacere.

Nu există nicio clipă în care să nu-mi vină în minte acele zile petrecute sub lacăt şi cheie în celulă, în vreme ce hoinăresc prin locuri care sunt potrivite ca eu să hoinăresc prin ele, asta este. Şi, în special, acele ore terifiante...

Aceea trebuie să fi fost cea mai înspăimântătoare zi din viața mea în captivitate, ziua marelui

[1] Purtătorul sabiei sultanului.

cutremur, cea mai neagră zi din domnia de-acum plecatului dintre noi frate al meu, Mustafa.

Uşa mea încuiată nu s-a deschis mult timp; trosnetul pereților străvechi, groşi ai haremului, zăngănitul veselei sparte şi țipetele celor care fugeau din camere erau toate un singur lucru, dar huruitul era insuportabil, de unde venea, n-aveam idee. Țipetele şi vaietele erau continui.

Şi a fi încuiat în camera mea în aceste circumstanțe, în timp ce zidurile se încovoiau spre noi. Din fericire, servitorul meu credincios Cafer era cu mine; ne-am luat unul pe altul în brațe şi am stat în picioare, înfricoşați, totuşi răbdători.

În cele din urmă, cineva s-a gândit să deschidă uşa. Scuzele fuseseră pregătite; înțepeniseră cu toții de frică, mâinile le tremurau încontinuu... Totuşi vigilența lor a fost exemplară când ne-au condus împiedicându-ne să vedem pe cineva sau când ne-au dus în grădină pentru o gură de aer proaspăt.

Atât eram noi cei din celulă de neînsemnați; acest lucru a fost făcut clar încă o dată.

Acest sentiment de „a fi neînsemnat" nu m-a părăsit niciodată; s-a lipit repede de sufletul meu. Sentimentul acesta nu mă părăseşte niciodată, nici măcar atunci când mă amuz, se iteşte din cele mai adânci, cele mai întunecate cotloane ale minții în cele mai fericite momente ale mele, de parcă, dacă aş uita-o, aş risipi toată experiența anterioară devenirii mele Stăpân al Universului. Totuşi, nu pot scăpa niciodată de sentimentul de insecuritate.

Aceasta poate explica încrederea mea în Cafer...

Concubina urcă scările ce duc spre sala mamei sultanului, nedându-şi seama că am ochii fixaţi asupra ei. Cu toate acestea şi ochii şi inima mea sunt fixate asupra ei.

Chiar dacă mama sultanului nu mai trăieşte, numele sălii este neschimbat, un semn al dominaţiei împărătesei văduve asupra haremului de sute de ani... Fireşte că era unul din cele mai distinse locuri, adăpostind o cameră cu cupolă împodobită cu decoraţii în culorile curcubeului, iluminată de un candelabru de cristal, cu şemineu sculptat şi cu pereţii acoperiţi cu plăci multicolore...

Camerele cu cupolă aparţin exclusiv membrilor dinastiei, după cum bine se ştie, nu orice încăpere poate etala o cupolă. Acest remarcabil privilegiu din palat este rezervat numai pentru padişah, pentru mama acestuia şi pentru prinţul moştenitor... Decoraţiile acestor încăperi sunt şi ele excepţionale; încercarea de a înfrumuseţa haremul în moda zilei începe cu aceste camere de elită.

Aşkıdil face întotdeauna acest lucru, zăboveşte de bunăvoie aici, admiră peisajul pictat pe pereţii laterali, ştiu aceasta. În vreme ce ochii ei privesc peisajul, nemişcată undeva pe scări, pasul îi şovăie şi ea dispare în scena de pe perete. Fata este atrăgătoare pentru mult mai mult decât părul ei de aur, irişii de culoare albastru-marin şi mersul legănat; fata are o părere deosebită despre viaţă, percepţia ei este diferită. Nu ştiu dacă aceasta m-a făcut să o plac pe fata aceasta, dar întotdeauna am fost atras de ce

este deosebit, şi chiar aceasta poate fi ceea ce mi-a schimbat cursul vieţii. Oh, asta este.

Pe perete, sunt pictate două coloane: un ţărm de mare care şerpuieşte îndepărtându-se, corăbii plutind în depărtare, valuri în larg, munţi la distanţă şi drumuri care duc spre depărtări; în prim-plan, un pod singuratic, care parcă o cheamă pe concubină, un pod care-i promite depărtarea, acele ţinuturi imaginare îndepărtate ale frescei...

Da, pot simţi acest lucru; Aşkıdil a mea vrea să treacă dincolo de pod, să meargă peste acest pod, în necunoscut. Da, este ca o pasăre ale cărei aripi sunt legate; nu poate să zboare. Dar dacă ar putea să zboare? Ce-aş face? Cel mai bine pentru ea este să stea aici, tânjind după depărtări, dar lângă mine, chiar dacă nu alături de mine sau la pieptul meu.

Dacă ar fi în stare măcar să treacă dincolo de copacii înalţi din cealaltă parte a picturii, nesperiată, concubina ar putea uita că încă se află captivă între zidurile întunecate ale haremului... Dar aceasta nu-i decât o pictură, o scenă imaginară făcută în totalitate din vopsele; cea mai recentă pasiune a suveranului, are nevoie de băgare de seamă să nu fie dezamăgit.

Aceste picturi au fost aplicate pe pereţii haremului, recent.

Cât de diferite sunt de vechile plăci de faianţă sau sculpturi. Cât de convingătoare.

Oricine vede aceste reflexe ale celui mai recent interes al stăpânului este uluit. Ai putea foarte uşor crede că munţii şi mările şi-au abandonat locurile lor de drept şi s-au instalat pe pereţii palatului!

Ştiu că aceste picturi alimentează visările concubinei. Fata aceasta are ceva deosebit, ceva

extraordinar. Ar fi foarte diferit să opui rezistență chemării ei odată ce te-ai apropiat de ea, dacă, este adevărat, inima ta este capabilă să vadă dincolo de frumusețe.

Maiestatea Voastră, Sultanul meu,

Ce idee minunată să înfrumusețezi pereții haremului cu aceste picturi! Această nouă pasiune a ta ne luminează mințile şi ne răcoreşte sufletele, înveselind, aşa cum face, pereții întunecați ai haremului cu imaginile acelor palate îmbietoare de pe malul mării. Şi eu aş dispărea în acele peisaje.

Ştii casa minunată care priveşte pe furiş printre straturile de draperii şi ciucuri, cea pe care meşterii au brodat-o chiar în partea de sus a peretelui, cea ale cărei ferestre se deschid spre grădina cu chiparoşi, exact ca şi chioşcul tău imperial, înconjurat de servitori devotați, cu mâinile împreunate în față; cât de reală pare!

Cât despre peisajele marine care înnobilează pereții salonului de cafea de pe etajul Kadınefendis... Marea aceea care se lărgeşte regal de ambele laturi ale uşii şi acele palate de pe țărm, aflate virtual la nivelul mării...

Oricine s-ar bucura de un răgaz la umbra platanilor şi a chiparoşilor. Rotonda cu coloane brodată în mijloc pare atât de reală încât s-ar putea ca, în orice moment, o frumusețe să deschidă fereastra şi să privească afară.

Şi dealurile acelea înverzite din fundal care se întind până în zare. Acolo m-aş duce. Sau aş naviga

spre zări purtată de pânzele întinse de vânt ale corăbiilor care plutesc pe mare..

Când întreaga comunitate din harem se mută în palatele de vară, ne întrebăm cu ce alte minunăţii vor mai fi înfrumuseţat meşterii pereţii, în absenţa noastră. Aceasta ne îmbogăţeşte vieţile noastre în captivitate.

Ştii tu, suveranul meu, acum toate femeile vor asemenea picturi în camerele lor, în această nouă modă... Sunt pur şi simplu în competiţie cu grădina de hârtie pe care o fac cu propriile mele mâini, nu cu acelaşi grad de desăvârşire, dacă este să păstrăm lucrurile în adevărata lor lumină.

Broderia de pe polița de deasupra şemineului din dormitor care găzduieşte preamăritul tău pat nu-mi iese deloc din minte. Trandafirii aceia roşii în relief sunt o amintire plină de culoare a singurei noastre nopți petrecute împreună...

Aceste imagini de flori aflate pretutindeni în harem, aceste lalele, aceşti crini, violete şi ramuri care se împletesc cu grație unele cu altele au transformat acum locul într-o veritabilă grădină imperială. Ochii care se odihnesc pe aceşti trandafiri veseli se luminează instantaneu, sufletele se împrospătează, fricile se domolesc.

Singurul lucru pe care nu-l pot face este să satisfacă foamea din sufletul meu, foamea pe care încerc să mi-o domolesc cu grădinile mele de hârtie.

Prețul pe care a trebuit să-l plătesc ca să ating această poziție a fost foarte mare, da. Cu toate acestea, dețin un secret neştiut de nimeni, unul care

e posibil să fi făcut acest preț încă şi mai greu. Depinde de punctul tău de vedere, bineînțeles...

Chirurgul-şef s-a străduit să realizeze operația care m-ar fi distanțat de virilitate pentru eternitate, oricine-l observa de-aproape şi-ar fi dat seama că nu era în situația de a-şi face datoria cu convingere.

Întâi de toate că a fost extrem de reținut şi a încercat din răsputeri să ascundă acest lucru; mai mult decât atât, nu a fost în stare să-şi ascundă compasiunea pe care o simțea față de mine...

Şi, în cele din urmă, el nu mai făcuse niciodată o operație de castrare în trecut; faptul că i s-a dat această însărcinare a fost numai şi numai datorită înaltei aprecieri cu care eram privit şi nu priceperii lui speciale. Nobilul meu stăpân îl considerase numai pe medicul lui particular, un profesionist de înaltă clasă, destul de bun pentru mine! Acestea erau dimensiunile problemei.

Ştiu cum îi tremurau mâinile. Am suferit mult din această pricină, în ciuda opiumului pe care mi-l dăduse înainte. Se poate ca el să fi luat un pic de opiu medicinal, de asemenea!

Mai târziu, nimeni altul nu a mai simțit nevoia (sau poate că nu a îndrăznit) să verifice dacă operația a avut sau nu succes. În orice caz, cine putea s-o fi făcut în afara celui care o executase? Iar el nu a considerat necesar; tot ce-a făcut a fost să-mi panseze rana şi aceasta împotriva voinței lui. Parcă a obiectat să revină asupra acestei probleme. Eu pot aprecia reținerea lui. Şi chiar o fac.

La mult timp după aceea, după ce se scursese timp îndelungat, când durerea s-a micşorat şi rănile s-au închis, am înțeles starea în care mă aflam.

Nu-mi pierdusem cu totul virilitatea. Totuşi, a fost esenţial că n-am spus acest lucru nimănui şi a fost crucial că niciodată n-am lăsat să se vadă acest lucru în viaţa pe care o duceam...

Am aşteptat în celula mea o perioadă interminabilă.

La început, am aşteptat în cursul domniei lui Mahmud, fiul unchiului meu, Mahmud cel cu sănătatea şubredă, slab şi cocoşat, deformarea spatelui lui neputând fi vindecată ceea ce-i provoca dureri mari pe care încerca să le risipească, prost îndrumat, culcându-se cu nenumărate favorite...

Douăzeci şi patru de ani... Nu-i numărasem eu; aşa mi s-a spus...

Am auzit multe zvonuri şi multe adevăruri în celulă, vorbe care circulă prin harem, de la agi la concubine; zilele, lunile, anii mei au trecut ascultând, asta neînsemnând că aş fi avut vreo obiecţie la a asculta.

În celula mea, am auzit cum Mahmud, deşi ocupat să se lupte cu banditii din Anatolia şi cu conducătorul Ţinutului Iranului, şahul Nadir, a ridicat de asemenea un nou chioşc deasupra a 22 de coloane în Palatul Beşiktaş – favoritul lui, unde-şi petrecea mult timp – cheltuind pentru asta echivalentul tezaurului egiptean.

În celula mea am auzit că deşi nu era un conducător prea pasionat de ordinele de execuţie, i-a poruncit grădinarului-şef să-l stranguleze pe aga Kızlarağas ı Hafiz Besir, care încălcase limita; sentinţa a fost pusă în aplicare în mijlocul mării, în Turnul lui Leandru.

În celula mea, am auzit şi lucruri bune despre Mahmud; cât de talentat era la muzică, cum îi sprijinea pe muzicieni, cât de bun era în special la şah şi cât de mândru era de recordurile sale nedoborâte, cum vindea în secret ştampile pe care singur la grava cu măiestrie pe hematite şi banii pe care-i câştiga pentru efortul lui îi folosea în acte caritabile.

Am auzit într-o zi că Mahmud căzuse de pe cal la întoarcerea de la audienţele de vineri şi că, îndată ce oamenii şi-au dat seama că nu mai respira, a fost spălat şi înmormântat în grabă, motivul oferit ca explicaţie pentru această grabă fiind scurtimea zilei de iarnă.

În celula mea, am aflat că a fost înmormântat în mormântul din Bahçekapı, lângă tatăl lui, cu o ceremonie modestă, în loc să fie înmormântat în moscheea care durase aşa de mult timp pentru a fi construită şi căreia i-a acordat atâta atenţie.

Am mai auzit, de asemenea, un alt zvon care m-a cutremurat până-n măduva oaselor; anume cum au fugit cuprinşi de groază cei care citeau Coranul lângă sicriul lui Mahmud pentru că au auzit voci înfundate, gemete îndepărtate şi vaiete oribile care veneau din mormântul fostului sultan...

Că nimeni nu a avut prezenţa de spirit să deschidă mormântul şi chiar dacă cineva ar fi avut-o nimeni nu a îndrăznit s-o facă pentru că nu folosea nimănui să creadă în posibilitatea că ar fi putut să-l îngroape de viu...

Aşa stând lucrurile, nu au ezitat totuşi să povestească acestea la Curte, noului sultan şi noii lui suite.

Şi cum, din ziua aceea, în urma tuturor acestor întâmplări, nimeni nu a mai auzit vreodată despre cititorii Coranului şi nici de supraveghetorul mormântului.

În celula mea, eu nu am fost surprins.

În celula mea, am aşteptat apoi un pic mai puțin de trei ani, cât a durat domnia fratelui mai tânăr al lui Mahmud, Osman, cu trei ani mai tânăr decât el; noul sultan, cel mai în vârstă dintre conducătorii otomani, în vremea urcării lui pe tron, încoronat la 55 de ani, după o aşteptare de cincizeci şi unu de ani.

În celula mea, am auzit cum poporul l-a considerat responsabil pentru asprimea iernii care s-a dezlănțuit în Oraşul Dorinței Lumii, înghețând chiar şi mările, şi cum incendiile groaznice care au ras mai mult de jumătate din oraş punându-l la pământ, după acea iarnă, au fost puse la picioarele lui, ale sultanului de rău augur şi în cele din urmă cum, colac peste pupăză, ciuma a decimat populația.

În celula mea, am aflat că acest țărănoi, acest Osman grosolan şi dificil a surghiunit alungându-i din harem pe toți muzicienii, cântăreții şi dansatoarele şi cum şi-a bătut ținte de argint în pantofi pentru a le preveni pe femei – pe care le disprețuia – să o ia la sănătoasa, la apropierea lui.

În celula mea, nu am fost surprins.

Am auzit că Osman, atât de îndrăgostit de hainele civile, colinda mii de străzi, în mii de deghizări diferite, în ciuda umerilor căzuți şi a pântecului voluminos.

Am auzit că prefera să înfulece în grabă, călare fiind încă, plăcinte, clătite, kebab şi nuci prăjite şi chiar şi budincă cu lapte cumpărate de la vânzătorii ambulanți în loc să-şi pregătească mii de delicatese în bucătăriile palatului.

În celula mea, am aflat că atunci când auzea pe stradă, laude nesincere cântate de oamenii care-l

recunoscuseră, deşi deghizat, dar care se prefăceau că nu-l recunosc, le dădea un bacşiş, deşi incapabil să-şi depăşească zgârcenia, le dădea numai câțiva bănuți de aramă..

Nici Mahmud, nici Osman nu au avut copii.

Circulau zvonuri că tata îi avusese în secret „dat fiind" anii petrecuți de ei în închisoare, dar nimeni nu ştia exact sau nimeni nu voia să ştie adevărul.

Da, atât de multe zvonuri şi poveşti se strecurau prin aceste uşi strâmte, ferestre mici şi pereți înalți ai celulei...

Mulțumită lui Dumnezeu, celula nu este ocupată în prezent, deşi ar fi putut fi potrivită să-l găzduiască pe Selim, prințul moştenitor! Eu am decretat ca Selim să locuiască în Zona Prințului Încoronat, deşi rareori îi permiteam să iasă din acea zonă. Moştenirea defunctului meu frate este în fața ochilor mei, sub protecția milei mele...

Cu toate acestea, este dorința mea ca epoca celulei să-şi găsească sfârşitul, este dorința mea ca prinții moştenitori să nu mai fie închişi; eu doresc să fiu ținut minte ca un conducător care a pus capăt tuturor acestor suferințe.

Stăpânul meu, Lumina Ochilor mei,

Mi-ar fi plăcut atât de mult să fi stat jos şi să fi conversat cu tine îndelung, ca toată suita ta pe care o invidiez atâta, ca prietenii tăi binecuvântați, să pot sta jos la o mică distanță de tine şi să-ți istorisesc câte-n lună şi-n stele, să-ți vorbesc despre lumea aceasta,

pe care nu am văzut-o decât puțin, în copilărie, şi despre ce se întâmplă în ținuturi îndepărtate...

Povestea mea începe în timpurile fericite ale domniei fratelui tău, sultanul Mahmud. Am fost crescută ca orfană, protejată de iubita ta soră sultana Esma, în palatul ei. Tot ce ştiu despre originea mea este că am venit din Balcani, şi îmi amintesc de asemenea numele mamei şi al tatălui meu, asta-i tot; nici de spus nu mi s-au spus mult mai multe. Mulți ani, am fost instruită să nu mi-i aduc aminte. Ba, dimpotrivă, am fost întotdeauna încurajată să nu mă gândesc la trecutul meu şi nici să nu-l menționez. Odată ce creşti în această disciplină de la o vârstă fragedă, continui să i te supui; ţdisperarea şi timpul acoperă acest trecut îndepărtat cu o pătură groasă.

În orice caz, ani de zile am crezut că viața mea a început la sosirea mea în palatul sultanei Esma. De aceea am fost întotdeauna răsfățată ca protejata unuia din membrii dinastiei, destinată bineînțeles pentru haremul imperial, acest harem sublim, încă de la început. Aşa cum spun întotdeauna, le mulțumesc aptitudinilor mele intelectuale.

Înălțimea Sa Imperială sultana Esma fusese întotdeauna ridicată în slăvi; de două ori văduvă, fratele ei fericitul sultan Mustafa a binecuvântat-o cu căsătoria cu paşa Muhsinzade Mehmet şi căsătoria lor a fost sărbătorită în acel opulent Palat Kdırga, după care, soțul ei a fost onorat cu poziția de mare vizir, atingând astfel inimaginabile bogății şi proprietăți, după cum ştie toată lumea.

Sultana Esma nu numai că a copleşit districtul Kdırga cu bunăstare, dar m-a echipat şi pe mine cu multe cunoştințe şi cu bune maniere. Ea a fost sul-

tana lucrurilor frumoase, sultana Esma. A adorat frumusețea, inteligența şi talentul şi a ştiut să le aprecieze. A ştiut de asemenea, cum să-şi arate aprecierea față de tine, Adoratul meu Sultan.

Aşadar, m-a dus în haremul tău cu ocazia încoronării tale.

Am devenit un dar de urcare pe tron, împreună cu multe altele. Eram foarte tânără, posibil cam de 14 ani sau pe-aproape. Totuşi, a durat ceva timp până să mă remarci...

M-au oprit în harem ca să-ți fac plăcere, exact ca celelalte fete. Bineînțeles, a-ți face plăcere nu se limita la a-ți oferi plăcere în pat. Toate femeile din harem trebuie să ştie cum să se facă frumoase, elegante şi bine îmbrăcate astfel încât să-ți ofere un mediu de viață încântător. Toate muzicienele şi cântărețele trebuie să se rețină de la cea mai mică greşeală aşa încât să te bucuri de muzica încântătoare pe deplin, dansatoarele trebuie să fie excepțional de talentate, aşa încât să-ți facă plăcere să le priveşti. Concubinele trebuie să ştie să facă conversație pe orice subiect, să citească, să scrie precum şi să aprecieze poezia aşa încât niciodată să nu le respingi compania.

Toți servitorii tăi trebuie să fie buni în ce fac, aşa încât locuința ta să fie asemenea paradisului însuşi; astfel mâncarea şi băuturile tale sunt servite atât cât trebuie de ceremonios şi orice confort trebuie să-ți fie la dispoziție.

Educația era aici exemplară. Eu voi garanta întotdeauna că o şcoală mai dură decât haremul ar fi greu de găsit. Mi-am dezvoltat educația muzicală într-un mod corect, mi-am perfecționat îndemânarea

la brodat; în ce priveşte dansul ştii bine că iubesc dansul şi sunt o dansatoare talentată. Cel mai mult îmi place să cânt la tamburină; mă regăsesc în acest ritm monoton şi în farmecul acestui clinchet frumos... De aceea mi se cere atât de mult să cânt la tamburină.

Învățasem să citesc şi să scriu pe când încă locuiam cu Înălțimea Sa sultana; caligrafia mea era considerată excepțională; cu siguranță i-ar ului pe stăpâni. Întotdeauna am simțit dorința să-mi folosesc mâinile, să-mi exprim simțămintele profunde prin intermediul mâinilor.

Acum, am început să creez aceste grădini de hârtie, ceva ce mă intrigase întotdeauna. Voi folosi foarfeca cu precizie, fără abatere. În felul meu modest, mă voi preocupa să-mi dezvolt îndemânarea de a tâia hârtia, de acum înainte.

Chiar când tu te cufunzi în privitul picturilor reprezentând grădini aplicate pe pereți.

În tot acest timp eu am aşteptat în celula mea, am încercat să nu mă gândesc dacă soarta mea era sau nu să conduc Imperiul Otoman; mi-am folosit toată puterea voinței să-mi reţin mintea de la a merge în această direcție. Aceasta fiind spusă, nu există niciun alt obiectiv pentru noi...

Primul lucru pe care l-am învățat în tot acest timp a fost să nu număr anii.

Al doilea a fost fabricarea de arcuri şi săgeți; am devenit oarecum un maestru.

Să simt – şi să învăţ esenţa lui – arţarul pe care-l lucram, aceasta era prima mea preocupare. Şi apoi, cum să-l transform într-o armă mortală tăindu-l cu precizie şi modelându-l cu migală, deşi nu aveam nici cea mai mică înclinaţie spre a folosi vreodată rezultatul muncii mele pentru a pune capăt unei vieţi. În cel mai bun caz, aş putea ţinti spre o ţintă nemişcătoare, poate spre o ţintă rotundă convenabilă.

Cum am acordat de bunăvoie mult din timpul meu disponibil imediat pentru această frumoasă îndeletnicire, folosind cel mai sensibil echipament pentru a măsura cât mai exact calibrarea, am găsit plăcere nu numai în a crea un obiect perfect, ci de asemenea în a menţine realitatea sub control...

Cafer fusese numit şi s-a ocupat cu devotament să mă înveţe această artă. Şi, într-o zi, când m-a făcut să gust din bucuria de a face ceva împreună, arcurile erau pur şi simplu o scuză, căldura lui umană a ieşit la suprafaţă... Faptul că ajunsesem ca amândoi împreună să creăm un obiect avea o semnificaţie mult mai adâncă. Şi astfel, într-o frumoasă zi de bairam, m-am gândit că am primit pur şi simplu un cadou în momentul în care am putut să-i ofer iubitului meu tovarăş o oglindă aurită pe care o comandasem în mod special din alocaţia mea.

Ştiu foarte bine că fiecare padişah sub domnia căruia am trăit, fiii unchiului meu, la fel ca şi propriul meu frate, au preferat ca eu să mă ocup cu un oarece meşteşug mai degrabă decât cu ştiinţele. Cu toate acestea, eu chiar m-am străduit să citesc, cât de mult puteam, istorie, încercând să trag învăţăminte, să-mi perfecţionez abilitatea.

M-au ținut cât de departe au putut de oamenii de știință, au fost reținuți în a-mi permite accesul la informații și la conversații cu oameni de știință; nu am nicio posibilitate să-mi dau seama dacă știau cât de mult mă răneau. Și nici nu vreau cu adevărat să știu dacă aceasta i-ar fi făcut să-și schimbe atitudinea fie și pentru un scurt moment, dacă ar fi știut.

Probabil ei au presupus că eu nu voi urca niciodată pe tronul dinastiei Osman, că atunci când va fi venit acea zi, eu voi fi de mult timp în lumea dreptților. Poate că și eu am gândit în secret la fel, și nici nu mi-a păsat prea mult de acest lucru.

Am aflat chiar că fratele meu Mustafa a hotărât pe patul de moarte, cu ultima lui suflare: „Lăsați-l pe Abdülhamid, încoronați-l pe fiul meu Selim!" Am aflat cât de mult dorea fiul său să ia tronul, oh, cât de bine o știam; fiecare cuvânt era un pumnal care mă înjunghia tăind în carne vie!

Totuși, ultima lui dorință nu a devenit realitate pentru că eu eram prințul moștenitor mai mare ca vârstă... Fiind cel mai în vârstă din dinastie, eram primul la rând, la tron.

Suveranul meu, Stăpânul inimii mele, Lumina universului,

Mă întreb câte fete ar sări în sus de bucurie dacă ar avea norocul să intre în haremul tău? De dragul adevărului, zilele prielnice ar putea consta în așteptare și încredere în viitor; chiar în aceasta rezidă cel mai înalt rang posibil pe care-l poate atinge o femeie.

La urma-urmelor, acesta este haremul împăratului Otoman, deosebit de orice alt loc. Greu să intri, ca într-o fortăreaţă, dar şi mai greu să ieşi.

La început, am considerat viaţa în harem ca fiind dură; această lume nouă mi-a îngrădit multe din libertăţile de care mă bucurasem înainte în palatul iubitei tale surori sultana Esma; în locul lor am găsit kalfe cu inimi de piatră, eunuci fără milă şi reguli univoce.

Femei magnifice şi la fel de magnifice rivalităţi.

Mai era Kızlarağas ı, eunucul-şef negru, lipsit de orice urmă de toleranţă, căruia i se supuneau toate lucrurile şi toţi oamenii şi care, virtual, era singurul om care deţinea toată influenţa în tot seraiul.

Şi o ordine extraordinară... şi o educaţie extraordinară, un vârf al celor mai bune şcoli.

Şi, deasupra tuturor, natural: Tu, Maiestatea Ta, binefăcătorul şi stăpânul nostru.

Cu toate acestea s-a întâmplat, chiar am reuşit să-ţi atrag atenţia sau poate destinul a fost cel care a poruncit astfel, m-am aflat în patul tău adorat...

Şi m-am simţit devotată ţie fără speranţă, mult peste aşteptările sau imaginaţia mea; tu ai umplut cel mai întunecat deşert din sufletul meu. Răspunsul pe care l-am primit de la tine a fost la fel de uluitor, aşa de profund şi totuşi atât de efemer, atât de inevitabil trecător...

Totuşi eu tânjesc după o unire eternă, acesta este Graalul pe care-l doreşte inima mea. O vrajă care mă va împresura, care-mi va umple sufletul de emoţie şi-mi va învălui spiritul. Un vis în care mă voi pierde pur şi simplu...

Altele s-au bucurat de favorurile tale fără mult efort. Da, puternica ta înclinaţie pentru sultana Naksıdil, de exemplu, este bine cunoscută tuturor. Lucrul acesta nu-mi pune nervii la încercare; departe de mine să mă compar pe mine, umila, cu ea. Simpla ei atitudine, simpla ei legănare uşoară prin harem ar fi de-ajuns pentru a-i demonstra superioritatea, oh, da. Ar fi nu numai normal să o placi; este dreptul tău la urma-urmelor...

Cu toate acestea, ea niciodată nu poate simţi dragoste în aceeaşi măsură în care o simt eu pentru tine.

Această frumuseţe franţuzească, care vine de departe, te-a atras spre ea cu comportamentul ei. Se spune că această floare încântătoare răpită de pe o corabie atacată de piraţii algerieni în Mediterana, a ajuns în haremul tău pentru că potenţialul ei de a atrage rangurile cele mai înalte din harem a devenit imediat evident şi astfel a scăpat de vătămări. Paşa care a cumpărat această frumuseţe proaspătă a nepreţuitei apariţii trebuie să o fi considerat nemaipomenită pentru a o prezenta conducătorului universului, adică ţie. Sau poate să fi fost pur şi simplu un cadou încântător pentru tine, la fel cum am fost şi eu.

Ce nume a lăsat în urmă la intrarea în harem n-am aflat niciodată, deşi încă mă gândesc la aceasta până în ziua de azi. Este suficient să spun că numele i se potriveşte foarte bine, obrăznicătura. Gravat în inimă, brodat pe inimă...

Oh, da, ştie cum să se imprime în inima ta. Sau ar fi oare mai bine să spun împodobirea inimii? O simplă bijuterie neînsemnată? O bijuterie preţioasă? Nu ştiu ce să spun, totuşi această muieruşcă

vicleană trebuie să fie una care a învățat cum să atragă norocul spre voința ei în timp ce soarta îi sapă drumul în viață.

Probabil că niciodată aceasta nu a fost soarta pe care şi-ar fi ales-o pentru ea, totuşi Naksidil a reuşit să învingă, chiar să câştige o poziție conducătoare... Şi ce poveste nemaipomenită a țesut în jurul ei, pretinzând că descinde dintr-o familie nobilă. Trebuie să-i acord totuşi credit pentru tot comportamentul, mişcările, politețea şi eleganța ei; mai presus de orice, atitudinea ei mândră şi felul în care îi comandă pe toți în harem ca să-i facă pofta...

Oricât de amar ar fi să admit acest lucru, onestitatea mă invită să-mi dezvălui invidia...

Îmi place în mod special chioşcul Bagdad. Acest chioşc fără pereche construit de străbunul meu sultanul Murad, padişahul[1] războinic, este situat într-unul din colțurile selecte ale seraiului. Aceleaşi amintiri îmi vin în minte ori de câte ori mă uit spre Cornul de Aur prin ferestrele chioşcului.

Acesta este un loc care comandă întregul oraş Asitane; a privi de aici peisajul seamănă foarte mult cu a privi imaginea regulii imperiale.

Meditez asupra începutului noului curs pe care l-a luat viața mea după mulți, mulți ani lungi... La ambivalența mea din acea perioadă...

Era în mijlocul unei ierni friguroase care a urmat unei veri deosebit de toride.

---

[1] Padişah = Titlu al unui împărat otoman aflat la domnie.

Lâncezeam în camera din Palatul Topkapı în care mi se permisese să-mi duc zilele.

Pereţii placaţi cu plăci de ceramică ai chioşcului Şimşirlik rareori se încălzeau, cu toate acestea nu numai frigul iernii mă învăluise.

Singurătatea.

Chiar dacă trupul meu era rareori lăsat singur, singurătatea era totuşi sursa acestui frig pe care-l resimţeam.

Singurătate de ani de zile.

Frigul anilor.

Când bătrânul meu han Ahmed a fost obligat să abdice şi toţi am fost închişi între zidurile acestui chioşc Şimşirlik nemilos, eu eram un copil care abia împlinisem cinci ani, după cum bine se ştie.

Fiul unchiului meu, sultanul Mahmud se urcase pe tron aşa că el era acum Umbra lui Allah pe Pământ.

Mă gândeam adesea că tatălui meu i-ar fi fost mult mai bine dacă ar fi murit imediat după acea perioadă de fast, ceremonii şi devotament, în loc să fie încarcerat. Inutil de spus, abia acum îmi pot exprima cu voce tare acest gând. În vremea când eram abia un copil, incapabil să-mi dau seama de sensul evenimentelor, când ne-am mutat cu toţii în noile, neobişnuit de mici cocioabe, împreună cu mama mea...

Cât de puţin mi se va fi spus în epocă cu privire la faptul că eram destinat să petrec atât de mult timp aici, aproape viaţa toată.

Puţin mi se va fi spus şi cu privire la faptul că urma să văd domniile lui Osman al Doilea şi apoi Mustafa al Doilea după hanul Mahmud, cu privire la faptul că urma să cresc între aceste ziduri, că urma

să lupt fără speranță să înțeleg ceva din viață între aceste ziduri, că urma să îmbătrânesc încet între aceste ziduri şi chiar când mă aşteptam ca viața mea să se încheie între aceste ziduri, chiar când ajunsesem la 50 de ani, mi-a venit rândul să onorez Augustul tron Otoman, legea imperială m-a preafericit în sfârşit...

Aşadar, în acea zi rece de iarnă, o zi despre care crezusem că va începe şi se va sfârşi ca multe altele, m-au scos din această cămăruță minusculă, încăpere în care tremuram de frig şi în care îmi petrecusem toată viața şi cu care aproape că-mi împărțeam singurătatea.

Iată-mă în sala tronului cât ai clipi din ochi.

Fratele meu hanul Mustafa sucombase din cauza acelei năpaste pe care lumea o numeşte hidropizie şi se urcase la sânul stăpânului lui ceresc... se aştepta de la mine să le dau un bacşiş generos celor care veniseră să-mi aducă vestea cea bună, oricât de bizar poate părea din partea mea să consider moartea o veste bună.

Eunucul-şef al haremului şi eunucul-şef al seraiului intern s-au grăbit să organizeze o ceremonie de urcare pe tron, pregătind sala tronului pentru a primi pe cel mai nou ocupant al ei, învelitoarele brodate ale acelui tron permanent erau aşternute şi pernițele erau la locul lor, numai că de data aceasta, pentru mine.

Expresia de mulțumire abia perceptibilă de pe fața acelui eunuc bătrâior, eunucul-şef al haremului care venise să mă ia din celulă şi despre care ştiam că făcuse tot ce-i stătuse în putere pentru a-mi uşura condițiile de viață în acel timp de privare de libertate

şi care, de fapt, începuse iniţierea mea în arta de a face arcuri şi săgeţi, care-mi alinase cumva suferinţa. Importanţa poziţiei de eunuc-şef al haremului îmi era bine cunoscută.

Era acest bărbat apropiat care-mi luase cu respect mâna şi mă dirijase cu blândeţe spre acea încăpere al cărui amplasament urma încă să-mi fie dezvăluit.

Am mers împreună cu el înspre marea putere, recunoscător în sinea mea pentru că ignora cu discreţie paşii mei ezitanţi.

Oficialităţile statale mi-au adus omagiul lor celui de-al 27-lea padişah al Augustului Imperiu Otoman în cea de-a douăzeci şi una zi a acelui ianuarie îngheţat, care s-a consfinţit vineri la ora nouă dimineaţa. Această oră de bune auspicii fusese predeterminată ca momentul urcării mele pe tron...

Eram pe punctul să încep o nouă viaţă.

Eram pe punctul să mă obişnuiesc cu noua mea viaţă.

O nouă viaţă în care trebuia să mă implic cu trup şi suflet, o nouă viaţă în care trebuia să fac repede primul pas.

Şi o nouă viaţă în care voi începe să mă bucur de splendoare, cu toate că multe rele au venit pe furiş în ea.

„Iată-mă, atârnat de coada unei comete,
cufundându-mă într-o grădină a nopții,
găsindu-mi calea la lumina stelelor."

Dragul meu Sultan,

Acum e noapte în grădina mea.

M-am cufundat în albastrul-marin al depărtărilor care se întindeau deasupra grădinii şi am localizat minunata cometă pe întunecimea adâncă a cerului. Coada cometei învăpăiază tot traseul de la o noapte la cealaltă.

O lumină fără rival străluceşte de la un capăt la celălalt spre mine, ca şi cum mă va străpunge pur şi simplu. Era atăt de strălucitoare şi de ameţitoare. Virtual, ea a umplut întreg universul meu. M-am străduit atăt de mult să obţin hărtia pe care am vrut s-o folosesc aici, care să aibă culoarea bună şi strălucirea potrivită pentru o cometă. I-am explicat culorile din mintea mea zile întregi lui aga Sümbül, certându-mă chiar cu el. Pentru început, a trebuit să folosesc rozuri şi purpuriu, de asemenea verde-fistic, griuri-fumurii şi cele mai profunde nuanţe de roşu şi violet... Dacă aş fi fost în stare să aleg eu însămi hârtia strălucitoare colorată, ducându-mă la piaţă... Totuşi trebuie să-mi număr binefacerile, micile lumi pe care le creez cu aceste hârtii deschid alte lumi, noi universuri fără sfârşit în faţa mea, care ar putea forţa imaginaţia oricui ...

Aventurile mele au început când m-am apucat să vizualizez aceste grădini de hârtie. Apoi, am făcut

un pas, am strâns coli de hârtie în toate culorile pământului, le-am decupat cu foarfeca cu măiestrie, şi gata! Magia a început. Acum sunt cu totul altă persoană.

Chiar la marginea acestei grădini există o violetă. O floricică purpurie cu striaţii care-i umbresc feţişoara, s-a coborât şi s-a apropiat de pământ cu modestie... Lângă ea, o lalea, roşie, roşu-aprins, tăiată din cel mai întunecat roşu. Tulpina ei este neagră, tulpina lalelei este întunecată, neagră, arsă de flacăra iubirii. Eu sunt violeta aceea şi laleaua aceea. Cum spune poetul:

> Am trăit cândva într-o grădină, acum lâncezesc într-un infern.
>
> M-am întins cândva pe petale de trandafir, acum stau întinsă pe spini...

Iată-mă, atârnată de coada unei comete, cufundându-mă într-o grădină a nopţii, găsindu-mi calea la lumina stelelor. Cine îndrăzneşte să numească cometele rău-prevestitoare; n-au găsit alt loc în care să caute osânda?

Chiar şi remarcile lui aga Cafer, cel mai semeţ dintre eunuci, care a binevoit să-mi arate oarecare interes văzând această grădină a mea, nu au reuşit să mă alarmeze. Astfel, nişte localităţi numite Sodoma şi Gomora s-au scufundat când a fost văzută prima dată o cometă de pe pământ şi Faraonul din Egipt s-a scufundat în Marea Roşie, la a doua cometă! Şi, de fiecare dată, când a apărut o cometă, după aceea, pământul s-a cutremurat, au avut loc cutremure groaznice şi nenumărate evenimente distrugătoare...

Şi, totuşi, eu am aşezat cometa care trece prin inima mea pe firmamentul grădinii mele noptatice. Ea va rămâne acolo, fixată fără să lunece vreodată, de parcă ar atârna de cerurile măreţe.

Cometa aceasta reprezintă inima mea, în flăcări, inimitabil de strălucitoare, în flăcări şi înfruntând trecerea timpului. Întotdeauna după iluminarea unui lucru sau a unui loc. Da, aceste grădini de hârtie îmi uşurează sufletul; fiecare floare, fiecare copac, fiecare piatră în parte pe care am aşezat-o acolo are un sens distinct... De fapt, nu aveam pregătire în această artă, şi nu mai văzusem altă grădină cu excepţia celor două grădini de hârtie din tezaurul tău; am văzut aceste splendide grădini de hârtie pe pupitrul tău de scris şi pe o cutie pentru bijuterii, maiestate, suveranul meu. Ai făcut cadou aceste două cutii la două favorite ale tale, cu ceva timp mai înainte, nu ştiu dacă ţi-ai aminti acest lucru acum, ştii că uneori le uiţi pe unele dintre femeile tale... Nu contează, aceste femei au fost destul de nerecunoscătoare încât să privească aceste cadouri cu dispreţ, o pereche de cercei sau un colier le-ar fi plăcut mai mult. Aşa s-a întâmplat că am obţinut eu acele cutii; Binnaz şi Dilpezir, aceste fetişcane preţioase, la fel de încântătoare ca şi numele lor s-au dovedit gata să se despartă de aceste opere de artă, rezultat al unei atât de dificile munci, fără multă reţinere, inutil să mai spun, în schimbul brăţărilor pe care le câştigasem cu atâta muncă eu însămi.

Odată ce am avut cutiile în mâinile mele, am devorat splendoarea scenelor de pe capace; aceste grădini de hârtie, fructul mânuirii atât de îndemânatice ale celor mai fine foarfeci şi al detaliului atât de complicat,

aceste lumi singulare... Am remarcat, nu fără surpriză, precizia cu care maestrul care crease aceste minunăţii lipise aceste hârtii colorate. Am urmărit fiecare frunză de hârtie, fiecare ramură răsucită şi fiecare floare delicată, pe loc. Nu-i de mirare că această artă este numită „Primăvara decupată!" Curiozitatea fără limite a concubinei disperate, entuziasmul meu pasionat şi efortul fără odihnă nu au scăpat atenţiei lui Sümbül, eunucul-şef negru; oricum, el mă tratase întotdeauna cu respect, el putea să fi observat ceva înlăuntrul meu, din chiar prima zi în care am sosit.

Aşa m-a favorizat el, fără ca eu să am mijloace să-mi arăt recunoştinţa, folosindu-şi influenţa sau poate să fi fost o răsplată pentru multe păcate, niciodată n-am ştiut cum a reuşit şi, cinstită să fiu, nici nu am întrebat vreodată. Tot ce ştiam era că aga Sümbül rareori ar fi acţionat la repezeală, dacă ar fi făcut vreodată acest lucru. El ştia că orice favoare ar cere o va primi sau în primul rând că nu ar fi cerut niciodată o favoare pentru el; avea ochi şi urechi pretutindeni şi cei care aveau datorii la el erau mulţi. În ce priveşte favoarea pe care mi-a făcut-o, nu cred că a aşteptat vreodată o favoare în schimb din partea mea, alta decât de a se simţi mulţumit ştiind că făcuse o faptă bună. Pe scurt, deci, aga Sümbül m-a acoperit din cap până-n picioare într-o zi. M-a luat de mână şi m-a condus în antreul haremului. Adusese acolo pe maestrul în decuparea hârtiei Mehmet Efendi ca să mă înveţe şi a repetat aceste ieşiri, în linişte, de câteva ori. Maestrul a încercat să o înveţe elementele cele mai sensibile ale artei decupării hârtiei pe entuziasta lui elevă dintr-odată, nefiind în

mod special încrezător în reuşită. Poate pentru a-l menţine pe aga Sümbül favorabil lui. Chiar dacă nu era capabil să-şi imagineze rezultatul. M-am aruncat de la început cu capul înainte în această artă, tăind cu răbdare hârtiile colorate, subţiri, pe care mi le aducea aga Sümbül la începutul şi la sfârşitul zilei, începând lucrul devreme, chiar înainte de rugăciunea din zori, şi dedicând fiecare moment liber pe care-l aveam acestei activităţi.

În timp, am devenit şi eu o maestră, Aşkıdil cea care decupează hârtia.

Odată ce micuţele grădini pe care le-am creat cu pasiune au atras atenţia câtorva prietene, au început să audă şi favoritele şi femeile puternice din harem au început să mă invite să-mi arăt operele. Totuşi, eu nu doresc să arăt unele din grădinile mele nimănui. Ele sunt oglinzile visurilor mele, uşile mele magice...

Aga Sümbül povestise deja despre pasiunea concubinei pentru grădinile de hârtie. Fata ieşise din nou în faţă. A trebuit să o ajut fără ca ea să ştie. Din nou, cu ajutorul lui aga Sümbül.

Este o tradiţie să le pregăteşti pe concubine în diferite arte, cu o atenţie specială acordată muzicii, mergând până acolo încât să fie lăsate să lucreze fără supraveghere. Niciodată nu a existat până acum o singură concubină măcar care să fi fost atrasă de arta decupării hârtiei; ar fi corect să spun că nimeni nu a apreciat această artă. Dar Aşkıdil era diferită,

era foarte diferită de celelalte. Nu degeaba am făcut o pasiune pentru ea.

Nu există nici măcar un lucru care ar putea înlocui acea putere care ne-a fost luată. Să fie acesta motivul că ne îndreptăm toată iritabilitatea, toată inflexibilitatea şi chiar totala noastră supunere suveranului şi stăpânului nostru? Se întâmplă să vedem în personalitatea sa, în personalitatea acestui unic bărbat preaputernic faţă de care suntem atât de aproape, acea primă faţetă a vieţilor noastre acum ştearsă... Asemenea analize mă bulversează fără excepţie, de unde hotărârea mea de a le reprima. Cu toate acestea, ele îşi găsesc invariabil o cale să iasă la suprafaţă în cele mai nepotrivite momente.

Cum răsar unele amintiri deasupra altora, când nu te aştepţi...

Nu trecuseră decât trei zile de când mă urcasem pe tronul Imperiului Otoman. Eu eram ocupat să explorez Palatul cel Nou, încercând să înţeleg labirintul acestor clădiri în hrubele cărora chiar eu am fost încarcerat atât de mult timp şi să descopăr acest palat al cărui stăpân eram acum, ascunzându-mi tot timpul uluirea.

Nici măcar nu-mi crescuse barba; este bine ştiut că prinţilor încarceraţi le este interzis să-şi lase bărbile să le crească.

Apoi, spre seară, a ajuns la noi vestea unui incendiu teribil în Ayvansaray. Dezastrul se dezlănţuise cu furie ore în şir, trecând de la o casă la alta şi niciun efort nu a fost destul pentru a-l stinge cu apă,

aşa că poporul a vrut, după cum era obiceiul, ca padişahul să vină alături de el.

Se spunea că o vizită a padişahului în zona incendiului ar fi considerată ceva asemănător unui talisman; odată ce stăpânul universului ar apărea la locul dezastrului, flăcările ar dispărea de la sine.

Inutil de spus că nu aşa mi-a fost prezentată mie situaţia, departe de ei toţi asemenea lucru! Cei ce mi-au vorbit au afirmat, în limbaj potrivit situaţiei, despre consolarea pe care ar aduce-o vizita mea nefericiţilor rămaşi pe drumuri din cauza incendiului. Fie şi numai faptul de a respira acelaşi aer plin de funingine şi cei care se luptau cu stingerea focului vor primi un plus de elan, atacând flăcările cu energie reînnoită. Caiacul imperial fusese pregătit, aşteptând comanda mea. Eu nu am refuzat.

Iată-mă, cine se mai aventurase vreodată într-o viaţă de om, afară din grădina Merişorului, urmând să traverseze grădina imperială de la un capăt la altul pentru a ajunge la Sarayburnu, întovărăşit de o suită semnificativă. Toată lumea aştepta pregătită. Am ieşit din harem şi am pornit.

Aceasta a fost prima dată când am pus piciorul în zona din grădina imperială care ducea spre ţărm. Şi aşa mi-am realizat eu, în cele din urmă, visul... Am mers, aspirând în mod inconştient ordinea magnifică, neluând seama la frigul pătrunzător al zilei de iarnă care-mi ajungea până la oase şi la vântul ascuţit ca un cuţit.

Chiparoşii stăteau de pază cu grandoarea lor obişnuită. Păreau mai degrabă nişte creaturi enigmatice decât vegetaţie... Ţinând piept frigului fără milă şi vânturilor violente, trunchiurile lor stăteau drepte,

atingând înălțimile cerurilor, paznici indispensabili ai grădinii imperiale... Toți ceilalți copaci stăteau puțin mai în spate, recunoscând dominația chiparoşilor.

Avusesem puține ocazii în trecut să petrec mai mult timp în grădină, nici gând să mă aventurez aşa de departe... De aceea să mă fi uluit astfel splendoarea întunecată, mă întreb; eram înfricoşat de acea grădină şi de acei chiparoşi.

Am mers de-a lungul acelei alei trasată de umbra întunecată a chiparoşilor şi iluminată de felinare; mii de închipuiri pe care mintea nu le putea alunga, de parcă nu ar fi grădina propriului meu palat, reziденța care acum îmi aparținea în totalitate, prin care mă plimbam mergând mai degrabă spre o soartă necunoscută. Mă întreb când mă vor părăsi, dacă o vor face vreodată, aceste închipuiri.

Am ajuns în cele din urmă, la caiacul ancorat pe malul Cornului de Aur. În fața mea se aflau gărzi şi agi, în spatele meu, gărzi şi agi.

Ca să nu răcesc, aveam pe spinare un caftan de catifea cu borduri de blană de samur, acoperit cu o haină ceruită...

Agii, fiecare bărbat dintre ei, mor de nerăbdare să mă protejeze de cea mai mică neplăcere; ar fi făcut la fel cu orice altă persoană uitată în celula încuiată până nu cu mult timp în urmă.

Fie ca Imperiul Otoman să nu mai vrea niciodată capul unui sultan...

Oare faptul că Aşkıdil era departe de a fi o femeie obişnuită mi-a captat imaginația? De ce inima

mea se oprise la ea când erau atâtea frumuseți în palat? Am luptat cu necunoscutul care-mi forțează coşul pieptului, care-mi face urechile să bubuie şi-mi umezeşte palmele de fiecare dată când drumurile ni se intersectează, străduindu-mă din răsputeri să-mi păstrez expresia de severitate pe chip, ba chiar, să apar mai refractar... Şi am privit-o salutându-mă şi trecând mai departe, cu mândria mea neclintită, cu totul sub control.

Cât de greşită este credința că eu şi alții ca mine suntem deposedați de sentimentele unui bărbat adevărat!

Nu este supoziția nonexistenței care distruge ceva.

Voi fi oare învins de instinctele pe care le-am înăbuşit atât de mult timp, nelăsându-le niciodată să se manifeste, de emoțiile pe care mi le învinsesem complet sau de dorințele atât de greu de ținut sub control? Şi mai ales când femeia pe care o doreşte inima mea iubeşte pe altcineva şi suveranul şi stăpânul nostru nu este străin de asta.

De ce, oh! De ce am vorbit despre asemenea lucruri ciudate când am vorbit cu ea prima dată, în vremea când ea a tezaurizat în mod clar grădina de hârtie pe care o confecționase, în loc să-i laud munca? De ce mi s-a întâmplat să-i vorbesc numai despre catastrofele legate de apariția cometei, ascunzându-mi admirația pentru magnifica cometă? Să fi fost aceasta o cale de a mă proteja cu disperare, aşteptând un ajutor de la distanța pe care am presupus că, astfel, am aşezat-o între noi doi?

În timp ce vâslaşii ne-au condus la locul incendiului, mâ gândeam cum a ales soarta aceastâ ocazie care sâ mâ trimitâ afarâ din Palatul Topkapı, după toţi aceşti ani...

Este un adevăr universal acceptat că un număr mare de incendii care răvăşesc oraşul sunt declanşate de către ieniceri sau de vreun paşă disident pentru a atrage atenţia asupra solicitărilor lui de eliberare prin răscumpărare sau chiar pentru a-şi exprima nemulţumirile, lucru ştiut de toată lumea şi îndelung comentat Dumnezeu ştie de când... Acestea fiind zise, în ciuda metodelor modernizate încontinuu, de ochii lumii, pe care le foloseşte departamentul pentru incendii nu a fost găsit nici un singur remediu până la această dată!

Când puternica armată a vâslaşilor ne dusese cu viteză prin apele Cornului de Aur înspre Ayvansaray şi am tras la chei, flăcările luminau tot cerul astfel încât un privitor ar fi putut fi iertat dacă considera în mod greşit luminaţia drept efect al focurilor de artificii! Nu mai aveam nevoie de lanterne.

Am debarcat, agii m-au ridicat şi m-au condus în direcţia armatelor blestemate ale monstrului foc, acompaniat de suită. Bătrânul eunuc-şef negru lângă mine şi gărzile în jurul nostru.

Aga arăta continuu spre o casă modestă, puţin mai la o parte de focul propriu-zis. Tradiţia consfinţea faptul că împăratul va rămâne într-o casă din apropiere câteva ore, puterile lui divine învingând monstrul, în acord cu credinţe străvechi larg răspândite.

Indiferent ce stabilea tradiția, eu chiar am trecut prin poarta casei pe care aga o alesese insistând mult, sub privirea distantă a celor care se luptau cu focul. Gărzile mele au rămas afară pentru a ține sub observație împrejurimile.

O casă decentă, deşi mică, şi bine întreținută, mai bine decât celelalte. Ne-a întâmpinat un agă negru, în vârstă, cel puțin aşa m-au făcut să cred umerii lui încovoiați, că nu mai era un bărbat tânăr. Toată ținuta lui vorbea despre educația primită la Curte. Ne-a invitat într-o încăpere spațioasă şi s-a retras.

M-am aşezat pe sofa cu picioarele încrucişate la fereastra cu arcadă luminată de flăcările de afară mai mult decât de lumânarea slabă de pe perete; trăgând puțin draperia, am început să privesc mişcările focului aflat nu prea departe, când retrăgându-se, apoi înviorându-se din nou, totul în sunetele țipetelor oamenilor şi strigătele celor care se luptau cu focul care comunicau astfel unul cu altul.

În mod curios, nu simțeam niciun fel de teamă în sufletul meu.

Numai o emoție ciudată care nu m-a părăsit până când nu am plecat.

Am remarcat plecarea agăi care mă condusese în această încăpere şi care rămăsese imobil afară; gândindu-mă că plecase pentru a se ocupa de fiertul cafelei, m-am reîntors spre lumina fascinantă a focului.

Brusc, am sesizat că nu mai eram singur în încăpere. Acea mişcare fără niciun fel de zgomot, abia simțită... O respirație tăcută, ca a unei stafii.

Ceea ce am văzut când mi-am întors capul a fost ceva la care mă aşteptasem cel mai puțin.

Ferhunde.

Fosta mea concubină, tovarăşa mea din celulă, iubita mea.

Ferhunde cea cu chip inocent, suflet blând şi vorbă dulce.

Şi, cel mai important, mama primului meu copil, desigur neştiut de nimeni, fiica mea.

Concubina a cărei fugă din palat o aranjasem chiar eu, în ciuda celei mai stricte interdicţii, refuzând să sacrific fructul din pântecele ei, când a simţit, în celulă, că este însărcinată.

Această femeie a cărei supravieţuire depinsese de lipsa de egoism a celor care mă iubeau şi de voinţa fratelui padişahului care supraveghea situaţia şi a cărui poziţie la Curte devenise totuşi nesigură.

Femeia mea căreia îi spusesem adio, acceptând soarta.

Această Ferhunde care se sacrificase şi al cărei confort mă chinuisem în mod repetat să-l garantez.

Mă aflam în casa femeii mele şi a fiicei mele, ale căror drumuri prin oraş fuseseră tot timpul un mister şi veştile despre faptul că erau sănătoase îmi erau suficiente, două femei cărora le trimisesem regulat mijloacele de trai, din alocaţia mea.

Oare soarta ne adusese aici împreună la locul acestui incendiu sau bătrânul eunuc-şef negru aranjase cumva această întâlnire? Nu se poate să fi ales această casă pentru mine, la întâmplare. Indiferent ce ne hărăzise soarta, nu putea fi decât o întorsătură ciudată faptul că acest dezastru fusese provocat chiar aici, la aşa de puţin timp după urcarea mea pe tron. Sau, în turnura neaşteptată care-mi marcase viaţa existase întotdeauna ocazia unei întâlniri sub

puterea absolută care ne guvernează pe toţi? S-ar putea să nu aflu niciodată.

Acum, Ferhunde stătea în picioare în faţa mea, tremurând de neaşteptata ocazie, renunţând, pentru o dată, la stăpânirea de sine şi la respectul care-i fusese insuflat în perioada educaţiei primite la Curte; aştepta, cu mâinile împreunate.

Mi-am desfăcut braţele, ea a alergat spre mine şi s-a prăbuşit la picioarele mele, atingându-mi braţele. Lacrimile îi curgeau şuvoaie.

Instantaneu, am uitat de incendiu.

Apoi, ea s-a ridicat în picioare şi a fugit, pe neaşteptate.

Tot ce-mi amintesc este că mi s-a uscat gura, limba mi s-a lipit de cerul gurii.

S-a întors curând, ţinând de mână o fetiţă în cămaşă de noapte, care se uita împrejur uimită cu ochi somnoroşi. Au rămas o clipă în faţa mea, apoi fetiţa, la indicaţiile şoptite ale mamei ei, s-a apropiat timidă şi mi-a sărutat mâna. Părul negru şi ondulat i-a căzut pe faţă, acoperindu-i pielea fină şi gropiţele din obrajii rozalii.

Am sărit în picioare şi aproape că am speriat-o pe micuţa fetiţă. Am strâns-o la piept.

M-a cuprins un sentiment nou pentru mine. Sentimentul de tată.

Nu mă mai săturam să o privesc.

Cerusem să o cheme Ayşe când aflasem de naşterea ei. Acum puteam constata că era o mică perlă; am adăugat numele Dürrüşehvar, Perla Sultanului... Da, acesta era un nume care i se potrivea copilului meu.

Se poate ca niciodată să nu o pot aduce pe Ayşe Dürrüşehvar la palat, dar ea va ocupa întotdeauna un loc excepțional în viața mea. Se poate să nu beneficieze de titlul de sultană, dar va duce o viață de prințesă. În ceea ce o priveşte pe Ferhunde, deşi afecțiunea mea pentru ea nu mai avea aceeaşi fervoare, ea va obține aproape toate privilegiile pe care le merită o kadınefendi, deşi întotdeauna va fi la distanță, nu la Curte...

Nu ştiu nici dacă trebuia să mulțumesc focului sau bătrânului agă pentru acest lucru, dar întotdeauna am făcut efortul de a mă duce la fața locului de fiecare dată când se întâmpla vreun incendiu. La fel cum supravegheam eforturile luptătorilor cu focul, mă străduiam în mod special să am grijă de victime...

Din fericire nu a mai trebuit niciodată să mă lupt cu asemenea răsturnări de situație.

Sultanul meu, Posesorul inimii mele,

Inima mea a cedat în cele din urmă, incapabilă să mai suporte această iubire; a fost frântă şi în atât de multe locuri încât cred cu adevărat că nu mai sunt în stare să o vindec, nici pentru tine, nici pentru oricine altcineva... Nu am nicio idee dacă şi inima ta poate fi zdrobită. Se poate să fi avut o țesătură foarte puternică pe care nimeni nu o poate străpunge. Se poate să fi fost întărită cu fetru, asemenea cavalerişti-lor care-şi întăresc încheieturile... Deci călăreții viteji se străduiesc din răsputeri să taie fetrul legat de încheietură cu peste 30 de lungimi de sârmă cu o singură lovitură de sabie... Totuşi, chiar şi acele

bucăți de fetru au punctele lor vulnerabile, sunt sigură că ştii lucrul acesta, unele locuri unde fetrul este mai subțire şi astfel se sfâşie. Sufletul meu, cursul vieții mele, Sultanul meu, inima mea nu caută niciun remediu... Ceea ce caută inima mea este cu totul altceva. Chiar dacă ar exista un zid pe care să se sprijine inima mea, cineva ar putea simți cum ea se înclină, cum chiar tremură; un zid de piatră, de nedistrus.

Mă întreb tu cât de puternic eşti, Stăpânul meu?

Ceremonia de investitură a avut loc în a şaptea zi de la urcarea mea pe tron, după obicei. Această procesiune solemnă are rolul de a anunța întreaga lume de începutul domniei fiecărui nou sultan otoman.

Punerea sabiei la brâu.

Un vis unic şi țelul fiecărui prinț moştenitor.

Proclamarea care anunță că de acum el este căpetenia Augustului Imperiu Otoman.

Spre deosebire de cei dinaintea mea, am cerut să mi se pună la brâu sabia Binecuvântatului nostru Profet, în locul celei a lui Umar; aceasta a fost prima dorință exprimată a domniei mele. Serifzade Mehmet Efendi pe care eu îl numisem Seyhülislam, mi-a pus personal sabia la cingătoare, sabia cel mai prețuit dintre toate însemnele suveranității...

Aşadar, eram pe punctul să ies a doua oară din Palatul cel Nou, de această dată la o paradă de stat.

Pentru această ocazie am ales caftanul din brocard roşu cu bordură de samur dintre toate veşmintele expuse pentru mine în garderobă de către valetul-şef; pe turbanul pregătit pentru mine aveam prins

panaşul cu diamant al defunctului meu frate Mustafa; pe acesta-l alesesem chiar eu dìn nenumăratele panaşe cu bijuterii expuse în cutiile lor, în faţa mea. Am fost ciudat de nesurprins de cât de fără ezitare am făcut aceste lucruri, de parcă le tot făcusem de-a lungul timpului.

Acum, eram hanul Abdülhamid, fiul măritului sultan Ahmed al Treilea, statutul meu de prinţ moştenitor care a îmbătrânit închis într-o celulă neobosindu-se nici măcar să numere zilele, a fost acum consemnat în analele de istorie.

Calul mi-a fost adus la Poarta Enderun a haremului.

Am fost înconjurat de oamenii din Enderun, impecabil de respectuoşi şi de grijulii, care mă priveau cu o curiozitate de nestăpânit, cu toate acestea şi-o ascundeau curtenitor, principala lor datorie fiind să mă servească pe mine.

Era cunoscut tuturor acestor agi din Enderun, dimprejurul meu, nu mai mult decât mie, că am avut numai câteva zile să învăţ să călăresc conform specificului acestei ocazii. Înălţimea mea nu mi-a fost de niciun ajutor.

Eram hotărât să-mi ascund frica.

Am reuşit.

Un cal înalt.

Blana lui bine periată până la strălucire, cu coama argintată.

Şaua brodată cu fir de aur şi giuvaeruri, hamul încrustat cu diamante, rubine, smaralde şi turcoaze, panaşul cu smaralde de pe fruntea lui era o bijuterie în sine.

Nu mi-am amintit să mai fi văzut aşa ceva de pe vremea defunctului meu tată. În orice caz, eram foarte tânăr pe vremea aceea, nu puteam fi aşezat pe cal, în schimb, am fost purtat într-o trăsurică închisă.

Pe tatăl meu hanul Ahmed l-am văzut călare numai de două ori; pe harnaşamentul lui plin de giuvaeruri, oh, cu aşa de mult timp în urmă, o amintire abia licărind din vechime... Tot ce pot vizualiza cu ochii minţii este dimensiunea deosebită a calului său şi pietrele sclipitoare de pe frâul ţinut lejer de tatăl meu, acele pietre ce-ţi luau privirea între care cele mai frumoase dintre toate erau turcoazele... Şi, de asemenea, atitudinea maiestuoasă a tatălui meu pe spinarea calului; acum înţeleg că o asemenea atitudine încrezătoare vine numai din exerciţiu.

În privinţa mea, eu nu mai văzusem un cal din ziua aceea şi până acum, dar să mai fi şi stat pe unul!

Aga responsabil pentru echitaţie mi-a sprijinit piciorul în timp ce eu spuneam *Besmele* şi mi-a pus talpa pe scara împodobită cu rubine roşii înconjurate de smaralde uriaşe şi cu ramificaţii de diamante. Şi m-am aruncat călare dintr-o singură mişcare răsucită, cum fusesem învăţat. Calul s-a mişcat uşor, dar antrenamentul lui bun s-a văzut; m-a preluat cu blândeţe sau cel puţin aşa am crezut eu.

Aleseseră un cal blând, bun pentru un sultan lipsit de experienţă. Aga responsabil cu echitaţia, odată asigurat că stau bine în şa, a condus cu blândeţe calul, ţinându-l de frâu.

Am ieşit pe poarta Babüssaade, Poarta Străluciri şi am intrat în marea Piaţă a Divanului, umbrită de arbori bătrâni de sute de ani şi pe care numai

împăratul otoman însuşi are permisiunea să o traverseze călare pe cal. Oamenii de la palat au întâmpinat trecerea noastră cu urale vesele...

Mi-am întors privirea spre Turnul Justiției al Divanului Imperial ascuns după chiparoşii întunecați de pe partea stângă şi am cerut să mi se respecte voința de a împărți dreptatea în sesiunile Divanului care au loc sub această cupolă, aşa cum era în vremea înaintaşilor mei. Am ajuns la Babüsselam, Poarta de Audiențe centrală, crenelată; trecând dincolo de portalul aurit, părăseam Palatul interior. Aceste creneluri ascuțite numite Frengi Burgaz, semănau mult cu Crenelurile Franceze, numite chiar aşa, revenind la expansiunea decisivă spre Vest a Imperiului avută în vedere de mărețul meu strămoş Mehmet Cuceritorul...

Acum, porțile grele de fier ale Crenelurilor Franceze s-au deschis şi noi am ieşit pe Câmpul de Paradă. Ştiam că această zonă se deschide pentru public în anumite zile ale săptămânii, chiar dacă eu nu am pus piciorul acolo ani de-a rândul. Garda Imperială de infanterie, care aştepta, m-a înconjurat instantaneu în această piață din interiorul zidurilor imperiale, ca să-şi protejeze stăpânul în fața oricărei forme de atac.

Unități reprezentând Kapıkulu Lodges aşteptau în formație. Tunarii, puşcaşii, infanteriştii şi ienicerii se aliniaseră pe fiecare parte, iar noi mergeam printre ei încet. Numărul total al soldaților care mă înconjurau era impresionant, cu toate acestea niciodată ei n-au rupt rândurile, marele vizir, vizirii, judecătorii militari şefi din Kadıs, Rumelia şi Anatolia, teologi, oficiali ai tezaurului, responsabilul-şef pentru ținerea

registrului, sergenți-majori, locotenentul Porții, comandanți, sergenți sub arme la Divanul Imperial; urmați de fiii generalilor, degustători, agi-cavaleri, agi-vânători, agi-şefi ai Porții, agi-antrenori de echitație...

Am ieşit în cele din urmă prin Bab-ı Hümayun, Poarta Imperială, în lumea din afară. Nu ştiu dacă cel care m-a făcut să mă înfior scurt a fost frigul crunt al lunii ianuarie. Se pare că nu. Sursa tremurului meu era noua deschidere spre lumea din fața mea mai mult decât frigul care mi se strecura pe spinare prin caftanul de catifea cu bordură de samur.

Imaginea impunătoare a Sfintei Sofia la dreapta mea, fântâna regală construită de tatăl meu, ştiu, ea, poartă numele lui, la stânga mea, magnifica moschee construită de bunicul meu sultanul Ahmed, în fața mea... Drumul Imperial pietruit pe care trec prin fața Sfintei Sofia... Toate acestea sunt cu totul noi pentru mine, imagini noi, o mie de minuni care-mi reții atenția... Toate aceste clădiri pe care le ştiam numai după nume în toți acei ani petrecuți în închisoare şi, până astăzi, nu le-am văzut, fiecare o capodoperă în deplinătatea ei...

Când îmi ridic privirea spre Sfânta Sofia, grandoarea ei mă uluieşte. Ştiam că este veche. Am văzut acest dom impresionant şi minaretele adăugate de strămoşii mei. Încercasem să o cuprind pe toată cu vederea dintr-odată, în timp ce înaintam încet şi liniştit prin această grădină unduitoare de oameni, simțind toți ochii ațintiți asupra mea, ținând capul sus şi trupul drept...

Mi-am întors apoi privirea spre stânga ca să privesc fântâna. Faimoasa fântână a tatălui meu. Cocoțată în fața porții palatului ca o bijuterie, incompara-

bilă cu oricare alt edificiu din jurul ei, unică prin plăcile de ceramică verde şi albastră şi decoraţiile florale. Exact cum mi se povestise. Eram atât de emoţionat să o văd pentru prima dată.

Fântâna atât de frumos construită de sultanul acelor zile strălucitoare, fântâna a cărei inscripţie reproduce scrisul lui de mână, fântâna ai cărei beneficiari, spera el, se vor ruga pentru el când vor bea apă. Marca exemplară a unei epoci.

Acea fântână prin faţa căreia tatăl meu a trecut aşa de mândru, acum mi se părea învăluită în tristeţe şi întuneric. Eram incapabil să-mi reprim tristeţea în această zi glorioasă. Drumuri, palate, moschei, locuri sfinte... Clădiri impozante, clădiri modeste, clădiri dărăpănate... Cupole uriaşe, minarete înalte, garduri de fier, porţi de fier, sticlă colorată, steaguri aurii...

Faţade monumentale, faţade ambiţioase, faţade simple, faţade decorate, faţade jupuite.

Străzi înguste care dădeau în drumul principal, streşini late, ferestre-bovindou rezemate pe stâlpi... Cuşti în case înşirate de-a lungul drumului...

Trepte tocite...

Răcoarea pietrei şi căldura lemnului...

Urmele victorioase ale aşezării vechi de secole din acest oraş, învăluit în inimitabila splendoare a acestei forţe care se cheamă timp.

Şi toate cuiburile de păsări care nu scapă defel privirii mele acele adorabile detalii la fiecare clădire care le adăpostesc pe micuţele păsări de oamenii cei mari...

Întotdeauna am avut o afinitate pentru ele, seamănă mult cu mine însumi, sau poate este din pricina cămăruţei în care am trăit toţi acei ani lungi...

Aşa cum sunt înconjurat de Gărzile Imperiale, cu penele lor fabuloase, ca nişte perii care unduie, cu privirea fixă, cu trupuri bine clădite, aceste gărzi fără milă al căror număr îmi scapă...

Şi toţi aceşti oameni care se aliniază pe marginile drumului în frigul acesta numai să-l vadă pe noul sultan, Abdülhamid care a zăcut în închisoare toţi aceşti ani, fratele sultanului Mustafa, aceşti oameni care strigă acum: „Allah să te protejeze!" „Mulţi ani Padişahul meu!" „Allah să fie cu tine!" „Să ai o domnie lungă!" „Nu fii descurajat, Padişahul meu, Allah este deasupra ta!", aplaudând cu entuziasm, oameni care s-au îmbrăcat cu cele mai bune haine ale lor şi unii care încearcă să dea din coate pentru a-şi croi drum prin mulţime ca să le dea diverse petiţii locotenenţilor.

Departe, la marginea mulţimii, femeia cea ciudată care încearcă să privească curioasă de sub vălul care-i acoperă faţa.

Copii cu picioarele goale pe stradă, în frigul acesta, vânzători ambulanţi, mai la distanţă, câini vagabonzi, mormane murdare de zăpadă, fără sfârşit, bălţoace şi noroi...

Constantinopol, oraşul contrastelor...

Constantinopol, oraşul de vis...

Eu eram stăpânul Constantinopolelui, acum. Şi al întregului Imperiu Otoman. Cu toată grandoarea şi tulburările lui.

Constantinopol, cel mai frumos dintre toate oraşele...

Mă întreb dacă-şi merită porecla de Asitane[1]? Centrul universului... Este potrivit acest nume?

---

[1] Prag de uşă, un alt nume pentru Constantinopol.

După obicei, am vizitat mormintele lui Mehmet Cuceritorul şi al sultanului Eyüp, Abu Ayyub Al Ansari, m-am rugat, cerându-i Creatorului putere. Simţind greutatea acestei săbii sfinte prinse la talie, până la ultimul gram. Ca să fiu cinstit, adăugările făcute de străbunicul meu cu două sute de ani în urmă – plasele de aur, rubine şi turcoaze pe teacă şi capete de dragon pe mâner – îi modificaseră aspectul cândva simplu, dar nu şi valoarea... Probabil că am eclipsat soarele hibernal de deasupra cu panaşul meu, cu sabia, cu harnaşamentul armăsarului şi uniformele gărzilor care mă înconjoară. Pot afirma în mod mincinos că nu am suferit la vederea sărăciei cu care m-am confruntat din timp în timp, dar iată-mă acum, oglinda Augustului Imperiu Otoman, strălucind, toată suflarea mea, la fel...

Mă hotărâsem să mă întorc de la ceremonia de învestire, pe mare. M-am urcat la bordul caiacului imperial cu trei faruri la debarcaderul Livada lui Eyüb; din nou eram înconjurat de o suită de agi înarmaţi, asistenţi şi mari comişi. Bostancibaşı[1] era la cârmă. Darüssaade[2] şi aga Porţii erau oficialii cu cele mai înalte grade din serai, primul era eunucul negru responsabil pentru harem şi cel de-al doilea, un eunuc alb, servitor-şef şi mijlocitor şi aga Porţii urmau într-un alt caiac, în timp ce marele vizir şi-a trecut braţul sub braţul meu drept, în vreme ce cel stâng a fost sprijinit de Darüssaade Ağasi, care se urcase rapid în caiac, m-au ridicat pe sus şi m-au dus înapoi

[1] Grădinarul-şef.
[2] Poarta Strălucirii.

la palat, acasă. De această dată, ca suveran învestit, cel de-al 27-lea Împărat Otoman.

La întoarcere, când am intrat în Haremul Imperial, am văzut că pe coridorul pe care urma să merg fuseseră aşternute şaluri rare, după obicei; am călcat pe ele şi am intrat în Camera privată. Am mers cu grijă pentru că ştiam că şalurile, încă şi mai valoroase după ce am călcat eu pe ele, vor fi tăiate în bucăţi pentru a fi dăruite agilor din harem şi halebardierilor.

Pe de altă parte, nu puteam din păcate să le fac daruri soldaţilor mei cu ocazia urcării pe tron; eram primul sultan care nu reuşise să respecte obiceiul în această privinţă; distrugătoarea Campanie Rusească a început în timpul domniei fratelui meu şi continua încă; rămăseseră puţini bani în sipete...

Nu mi-aş fi dorit să fiu cunoscut în acest fel, ca suveranul care şi-a prejudiciat soldaţii; şi totuşi, altă cale nu a existat, vremurile acestea nu erau vremuri să devii celebru.

Dar eu m-am străduit cu toată puterea mea să ofer poporului meu legi corecte... „Allah să te ajute!" erau cuvintele care-mi plăcea cel mai mult să le aud. M-am străduit cât am putut să merit cuvintele pe care le strigau crainicii oraşului, pe străzile Constantinopolelui şi prin pieţele lui, cu ocazia încoronării: „Ţara şi poporul aparţin acum sultanului Abdülhamid!"

Aga Sümbül... Unul din nenumăraţii agi din Haremul Imperial... totuşi, îl stimez în mod deosebit pentru că are ceva dintr-o personalitate sui generis. Nu numai că a fost protagonist în multe întâmplări

triste similare; din punct de vedere al inteligenţei, el îi depăşeşte pe toţi ceilalţi eunuci şi, cu toate acestea, nu este vanitos şi nu este înclinat spre bârfă sau tăifăsuială fără rost, în ciuda faptului că este capabil să ţină piept oricărei provocări din partea mea; toate acestea l-au ridicat într-o poziţie unică în stima mea şi bineînţeles, în administrarea haremului...

Am procedat bine că l-am ales pe acest bărbat să-i permită lui Aşkıdil să-şi exerseze interesul pentru decuparea hârtiei transformându-l în propria ei artă. Mulţumită acestui bărbat, singura şi unica mea Aşkıdil a câştigat de fapt o aşa poziţie privilegiată prin intermediul acestei ocupaţii.

Întotdeauna am avut încredere în aga Sümbül, ăsta-i adevărul şi totuşi, nu ştiu de ce, de fiecare dată când privesc în ochii lui, ei iradiază o senzaţie de impenetrabilitate, ochii lui strălucitori, ieşiţi în afară, întotdeauna uşor apoşi, întunecaţi, învăluiţi într-o aură de mister; în orice caz, de fiecare dată eu personal sunt prea ocupat cu nenumăratele sarcini imediate, cu nenumăratele griji, aşa că nu pot sta de vorbă îndelung. El este la urma-urmelor un agă din harem care lucrează în palatul conducătorului otoman... Dacă ar fi să-i pui pe toţi eunucii la un loc, el ar fi unul dintre ei, ca oricare altul... Nu asemenea eunucilor albi, ţinuţi la distanţă de privirea femeilor tot timpul, împuterniciţi să-l servească în exclusivitate pe sultan, ci ca toţi eunucii negri a căror piele întunecată le acordă siguranţă în ochii femeilor...

Aşadar, ca mine? Nu întru totul... Asta n-ar fi posibil niciodată... Mai bine să nu mă aplec asupra mea, eu sunt diferit de toată lumea, la urma-urmelor... la ce se gândeşte cu adevărat acest aga

Sümbül? Ce preocupări se ascund în capul lui mic care se iţeşte pe gâtul subţire dintre umerii strâmţi, costelivi?

Este destul de bătrân, poate chiar mai bătrân decât pare, cu toate acestea agilitatea lui îi poate ascunde anii. Oare mintea lui suferă şi ea de aceleaşi conflicte care-mi chinuie mintea mea melancolică. Oare aspectul lui de om cu inima uşoară şi amabil ascunde un vulcan sub perdeaua de pluş care separă lumea interioară, intimă de exterior, exact cum se întâmplă cu noi toţi ceilalţi sau şi-a dobândit cu adevărat pacea interioară, acceptându-şi soarta? A preluat el spiritul zambilei al cărei nume îl poartă? Această floare frumos mirositoare şi plăcut colorată, cu o formă agreabilă care-ţi bucură sufletul; face la fel şi aga Sümbül? Primeşte el provocarea numelui considerat întotdeauna cel mai fin dintre eunuci?

Oricum, are măcar dreptul de a alege?

Este posibil să-şi fi acceptat soarta fără a-şi pune întrebări, operaţia aceasta care s-a soldat cu moartea multora, de vreme ce el a supravieţuit? Este posibil ca asemenea celorlalţi să-şi fi socotit binefacerile care, mulţumită extirpării corporale pe care a suportat-o, poate trăi în cel mai frumos dintre toate palatele, în casa Sultanului Universului...

Castrat la o vârstă foarte fragedă, totuşi vocea nu i s-a schimbat; are un glas aşa de dulce încât ai putea uşor lua vorba lui drept cântec şi deşi vorbeşte întotdeauna politicos cu această voce moale, niciodată nu a avut vreo problemă să obţină totală supunere; talentul lui de a vorbi autoritar este legendar. De aceea toate femeile din harem sunt, în mod ciudat, intimidate de el, de el care păstrează distanţa...

Poate că este cel mai urât dintre toți eunucii din harem, în ciuda faptului că prima condiție pentru obținerea unei astfel de sarcini este urâțenia... Oricum, nimeni nu se oboseşte să caute frumusețea potențială în spatele pielii negre; aşa a fost întotdeauna.

Pometii ascuțiți ai lui aga Sümbül abia sunt stăpâniți de pielea întunecată, ochii lui mici, depărtați, nările mari ca două găuri săpate cu dalta pe fața latã nu înseamnă nimic față de aspectul constant morocănos datorat buzei superioare care atârnă, atingându-i aproape bărbia, şi buza de sus exagerat de lungă care nu poate să o acopere pe cea de jos... Şi niciodată nu se arată timid în a utiliza această trăsătură pentru a conduce, fetele nefiind dispuse să-l supere; ştiu bine ce poziție privilegiată are el în stima mea...

Se rade frecvent pe cap, din fericire, aşa încât când se înclină în fața stăpânului său, i se văd de sub turban cutele gâtului lung şi nu albul părului, cum te-ai aştepta...

Picioarele-i lungi, lungi chiar şi pentru trupul lui, se năpustesc ici şi colo în întunericul haremului, indiferent de cât de rotofei îi este corpul, şi nimic nu scapă privirii lui, totuşi, aga Sümbül menționează numai ce consideră potrivit, păstrând pentru sine anumite informații, ca să le împartă cu mine la un moment dat...

Ştiu că el respectă inteligența, de aceea întotdeauna i-a arătat un interes special lui Aşkıdil încă de la început, chiar şi fără sfatul meu în acest sens.

Astfel, prietenia născută între aceştia doi, în timp, îmi încălzeşte inima, îmi dă un anumit sentiment de siguranță, oarecare consolare dificil de definit...

16

Era anul morții la Colivie, una din cele mai adânc săpate amintiri din memoria mea...

Vremea plecării definitive.

În anul acela, numărul funeraliilor care au ieşit pe Poarta Morților după ce au lăsat zidurile melancoliei de rău-augur ale Cartierului Merişorului, despărțirile, sfidând aşteptările.

Privind înapoi, ştiu acum că trecuseră peste doi ani de când fusesem închis în Cartierul Merişorului; eram destul de mare să înțeleg ce se întâmpla, poate că tribulațiile pe care trebuise să le îndur m-au maturizat mai devreme.

Prima care a plecat dintre noi a fost sultana Emetullah Banu care cedase unei oarecare boli inexplicabile căreia i se spunea mâhnire... Sultana Emetullah Banu era Kadınefendi-şefă a tatălui meu, sultanul Ahmed; el nu i-a permis niciodată să părăsească latura lui şi ea avea numai 47 de ani, în vremea aceea. Eu am iubit-o mult, ca să spun adevărul, era diferită de celelalte femei din harem, nu arăta niciodată gelozie, singurul ei obiectiv fiind să-l facă fericit pe tatăl meu, singura ei consolare, un zâmbet din partea lui, o femeie care se străduise cât putuse să facă bine tuturor...

Este aşadar o binecuvântare că nu a trăit să vadă moartea fiicei ei sultana Fatma, la puțin timp după aceea, de mâhnire; fiica iubită a hanului Ahmed, sora mea mai mare, nu a fost în stare să suporte această suferință căzută asupra noastră, acea revoluție de rău-augur, venită aşa de neaşteptat, condusă de Patrona Halil, care îi luase capul soțului

ei marele vizir paşa[1] Ibrahim. Sora mea a reuşit să mai supravieţuiască numai doi ani după aceea, murind la frageda vârstă de 28 de ani...

Apoi, sultana Ümmügülsüm, cealaltă fiică iubită a tatălui meu. Am aflat despre moartea ei cam în acelaşi timp.

Un blestem dădea târcoale celor lipsiţi de lege.

Cea mai importantă, ba chiar, cea mai tristă, pierdere pentru mine a fost draga mea mamă, Rabia Şermi Kadın. Una din kadınefendi favorite ale tatălui meu, cea mai frumoasă dintre toate, sultana Şermi... În sufletul meu, cea mai iertătoare şi mai atrăgătoare dintre toate. Generoasă în afecţiunea ei, îmi încălzea inima, mă consola după vreun coşmar ţinându-mă strâns la pieptul ei şi liniştindu-mă cu blândeţe când făceam rele... Regret în fiecare clipă că nu a trăit să vadă zilele acestea, să domnească ca mamă a sultanului, cum era dreptul ei.

Apoi, am simţit întotdeauna o teamă să mă apropii de cineva ca să nu o pierd şi pe acea persoană; această teamă nu m-a părăsit niciodată din ziua aceea.

Fratele meu Mustafa şi cu mine deveniţi orfani, unul după altul, ne-am rugat pentru mamele noastre la un interval de o săptămână, am vărsat amândoi torente de lacrimi, eu aveam şapte ani, el, cincisprezece. În vremea aceea, fratele lui Süleyman trăia încă. Mama lui Mustafa, sultana Mihrişah fusese una dintre cele mai atrăgătoare şi iubite femei pentru tatăl meu. Mi-o amintesc vag pe mama el nefiind peste măsură de îndrăgostit de ea...

---

[1] General.

Mai târziu, mi-am pus multe întrebări cu privire la coincidență – oare coincidență a fost? – şi anume, cadâna-şefă a lui Mustafa purta acelaşi nume ca mama sa...

Două alte morți au fost anunțate în acelaşi an: ambasadorul tatălui meu în Franța, Yirmizekiz Çelebi Mehmet Efendi murise în exil în Cipru. În timp ce hanul Ahmed îl jelea, s-a petrecut o pierdere încă şi mai mare, am reuşit să înțeleg de ce moartea lui Levni Iluminatul, splendidul artist al acelei splendide perioade urma să-l distrugă şi pe tatăl meu. Acum, mă gândesc că interesul meu pentru arta desenului şi a picturii şi iubirea mea pentru arte trebuie să vină de la tata. Una din amintirile bune din acele vremuri deznădăjduite este acea carte masivă după care a trimis tata, umilindu-se în fața sultanului. El mi-o arătase. Era *Surnamei Vehbi*, ilustrată de Levni. Tatăl meu hanul Ahmed răsfoise paginile acestei cărți zile fără sfârşit pentru a se bucura de imaginile acelor zile de demult care ieşiseră din pensula lui Levni. Mi-am dorit întotdeauna să uit acel an nenorocit; din păcate, cum el mi-a schimbat cursul vieții, nu mi s-a permis niciodată să fac acest lucru; eram, de-acum orfan...

Maiestatea Voastră, adoratul meu îndepărtat,

Precum frunzele fragile de salcâm care tremură instantaneu la cea mai uşoară adiere, tremur şi eu la adierile care pe alții îi pot lăsa nemişcați. De aceea salcâmul din fața ferestruicii mele are un loc atât de special în inima mea. Salcâmul ale cărui frunze

tremură chiar şi când toți ceilalți copaci stau nemişcați... Ca o inimă care se zbate.

Când mă las în voia inimii, visez că aş putea fi acel salcâm care se bucură numai primăvara când înfloreşte cu acele petale fragile, parfumate şi colorate minunat, care se scutură la cea mai mică atingere. Primind poate oarecare mustrare, de parcă petalele lui trebuie să atingă pământul la fiecare adiere. Apoi, uitate cu uşurință odată ce florile i-au căzut, s-au dus cu toate prea curând, observat poate cu recunoştință atunci când umbra lui bine-venită este simțită pentru un scurt moment. Şi incapabil să se mute în alt loc chiar dacă ar avea această dorință.

Rădăcinile mele pot să nu fie înfipte în pământ, totuşi sunt la fel de legată de mâini şi de picioare. Îmi pot numai imagina lumea de afară şi, exact ca acest salcâm, îmi voi folosi țepii ca să-i intimidez pe cei care caută să se apropie prea mult de mine. În acele momente, tânjesc după mâhnirea care să mă consume, tânjesc să mă pot dizolva în mâhnire...

Sultanul şi-a pus mâinile pe genunchi şi şi-a fixat privirea asupra pictorului. Era aşezat pe tronul său aurit de ceremonie. Mi s-a spus că aceasta se chema „a te aşeza"!

M-am făcut invizibil, prudent să nu-l deranjez nici cu respirația mea, dar eram în acelaşi timp în apropiere. Exact cum îşi dorea el. Exact cum avusese în vedere încă de la început, cu acea condiție îngrozitoare pe care mi-o pusese când m-a angajat.

Caftanul lui cu borduri de blană, cu gulerul îndoit este în această ocazie verde, nu roşu, culoarea lui favorită. Dar bordura de blană este neagră, ca întotdeauna. Nu stă în obiceiul sultanilor să pozeze pentru pictori, astea sunt obiceiuri noi, păgăne, oh *tempora*! Cei care văd aceste portrete vor căuta ceva plăcut pe figura lungă şi suptă a sultanului, precum şi forţă; totuşi, ăsta nu-i un lucru uşor, dacă nu caută înţelesul... Atunci de ce nu opune el rezistenţă tentaţiei de a-şi vedea imaginea aşternută pe pânză? Reproducându-i-se urâţenia în beneficiul generaţiilor viitoare, al unui timp în viitorul îndepărtat... Ce dorinţă stranie. Există numai o singură fiinţă care era cu adevărat îndrăgostită de această urâţenie. Aşkıdil.

Aşkıdil a mea.

Stăpânul a cedat cu adevărat dorinţei exprimate de ea numai o dată. Dacă ar fi privit cu dispreţ această dorinţă, ar fi ignorat-o totuşi...

Aceasta stătea scris în singura scrisoare pe care i-a trimis-o Aşkıdil sultanului; am văzut-o cu ochii mei. Pe toate celelalte le-a scris cu intenţia să nu le expedieze niciodată. Aşkıdil îi ceruse sultanului un portret în acea scurtă scrisoare, un portret făcut în moda cea nouă... Nu pe hârtie, lipită pe carton, ca în vremurile vechi, ci pictat în ulei, pentru a fi înrămat şi atârnat pe perete dacă cineva ar dori aşa ceva. Nimeni, şi în mod sigur nicio femeie nu-şi exprimase vreodată o asemenea dorinţă ciudată cu privire la el, mai înainte. Hanul Abdülhamid a fost uluit. Femeia aceasta îl uluise de la prima lor întâlnire, în orice caz, şi oh! cum îl năucise.

Adoratul meu Sultan,

Am intrat în grădină, în propria mea grădină. Plutind printre boschetele care se aliniau înclinându-se pe ambele laturi, făcându-mi loc. Am ajuns la umbră. Aud pescăruşii de undeva de-aproape; marea trebuie să fie în vecinătate. Briza uşoară aduce şi ea mirosul mării. Nu am nicio grabă. Acest parfum, această adiere, aceste sunete, aceste umbre, aceste culori, toate înseamnă libertate. Neapreciată de cei care o au şi fără de preţ pentru cei lipsiţi de ea. Mă plimb, bucurându-mă de frunzele şi de ramurile subţiri care mi se agaţă în păr. Merg fără niciun ţel. Nici florile, nici ramurile de aici nu seamănă deloc cu cele de pe plăcile care decorează pereţii palatului.

Frunzele acelea de pe plăci mie îmi par pumnale cărora li s-a luat rigiditatea, semănând mult cu un pumnal curgător, un obiect ireal, nepăsător la străpungerea reciprocă când se agită puternic şi se răsucesc şi cu toate acestea incapabil să iasă din acea suprafaţă glazurată în care au fost întemniţaţi pentru a rămâne în lumea reală... Contururile lor mai întunecate le fac mai ascuţite, răsucirile lor neaşteptate se rotesc şi ele sunt transformate în cozi imaginare de pasăre în timp ce pâlpâie... Sau frunze care stau într-o ordine incredibilă, ţinând piept chiar şi celor mai puternice vânturi... Frunze dincolo de timpul însuşi, vopsite în culorile inexistente ale lumii în care este fixată frumuseţea, care atinge veşnicia...

Şi acele extraordinare, nenaturale flori înconjurate de acele frunze. Da, chiar mă întreb, din când în

când, de ce această unică frumusețe fără de pată de pe plăcile acelea trebuie să-mi tulbure sufletul căruia nu-i plac deloc limitele. Culorile lor nu pălesc niciodată, forma le este fixată pe vecie, sunt destinate să fie perfecte. Pe de altă parte, florile a căror minunăție corectează repetarea lor limitată, aceleaşi forme pe care le numeri pe degetele de la o mână repetându-se iarăşi şi iarăşi...

În schimb, în inima mea, florile se deschid ca nişte muguri mici şi se veştejesc în timp... Dar fiecare floare care se veştejeşte este înlocuită de una nouă.

Niciodată nu obosesc să-mi petrec timpul în grădină.

Ilustrul lui strămoş, marele sultan Mehmed Cuceritorul fusese primul care-şi făcuse portretul despre care auzise stăpânul meu. Suveranul fără de pereche, cuceritorul Constantinopolelui a fost aşa de învățat, a fost interesat de aşa de multe lucruri. Nimeni nu ştie dacă a pozat cu adevărat pentru acel pictor venețian; acesta este un secret îngropat acum în analele timpului. Totuşi, este aproape sigur că a fost mulțumit de portretul lui; ca portretele inutile ale regilor francezi, chiar mai mândru decât au fost aceştia, el părea chiar mai impozant decât oricare dintre ei, sub arcul frumos decorat, cu trei coroane, una deasupra celeilalte, de fiecare parte, în stil francez...

Aşa au relatat istoricii povestea stăpânului meu, iar el mi-a spus, în schimb, povestea aşa cum o auzise el însuşi. Nimeni nu mai ştia unde era acum acel

portret. Adevărat, circulau fel de fel de zvonuri: fiul său sultanul Baiazid fusese nemulțumit de portretul imprimat cu străşnicie pe pânză şi s-a gândit îndelung cum să scape de el, după cum i se spusese stăpânului meu de către un om demn de încredere care-l auzise, la rândul lui, de la alții de dinaintea lui. Totuşi, soarta portretului nu a fost niciodată consemnată. Hanul Baiazid, dezaprobând atârnarea pe perete a portretului tatălui său trebuie să fi trimis acel magnific portret cine ştie unde, cu sute de ani în urmă, posibil în chip de cadou. Probabil, hanul Baiazid scăpase de acest portret impunător al tatălui său, pictat în ulei, care-l prezenta cu coroane pe ambele laturi, dar reproducerile pe hârtie, lipite pe carton, au scăpat chiar şi de puterea lui; aceste imagini care-l prezentau pe imperialul lui părinte fuseseră conservate în cărți... Mai târziu, nimic nu a stat în calea acestei dorințe, hotărârea împăraților otomani de a avea portretul imprimat pe hârtie... Cărți cu portrete ilustrate cu măiestrie au apărut pretutindeni; conducătorii dinastiei otomane au fost zugrăviți pe hârtie până la cel mai mic detaliu, unul după altul, acum a sosit vremea portretelor lucrate în ulei şi cum încă! Uriaşe, în orice dimensiune imaginabilă.

Se dovedeşte că şi fostul sultan Mustafa şi-a acordat favoarea de a-şi vedea portretul în picturi masive. Cârlige uriaşe au fost bătute în pereții Camerei Imperiale pentru a susține aceste picturi, fără a ține cont de sfaturile cuiva. Ca în palatele europene...

Lumina, apa, aerul meu,

Cel mai sincer semn al iubirii cuiva este să te rogi pentru el, să implori binele pentru el, fără să aştepţi ceva în schimb. Numai cei care trăiesc aceasta o pot aprecia.. Eu mă rog Creatorului meu, Sultanului meu. Sufletul mi se revarsă pe trupul meu, bruscându-mă aproape, de aceea nu-mi găsesc nicăieri liniştea. Sunt într-o continuă stare de aşteptare, dar ce anume aştept? Un zgomot, o rumoare adânc înlăuntrul meu, să pot numai auzi... Dacă n-aş putea să scriu aceste lucruri aş fi într-o stare mult mai rea, slavă Domnului pot să scriu în mod constant. În ce te priveşte, tu ai portretul detaliat din zori până în noapte. De parcă tu ai vrea să te păstrezi pentru posteritate sau să te prezinţi aşa cum ai dori să te vezi tu însuţi... Sau aceasta este o manifestare a hotărârii tale de a-ţi învinge frica de moarte? În cele din urmă, te-am rugat să pui să ţi se picteze unul special pentru mine; sunt sigură că sunt singura care se va bucura de acest portret mai mult decât oricine altcineva. M-am simţit atât de ciudat când i-am încredinţat lui aga Sümbül, singurul meu prieten din harem acea scurtă scrisoare în care-ţi ceream portretul, pentru că eu am scris atât de multe scrisori înainte de aceasta şi niciodată nu le-am expediat... Toate acele scrisori, sortite să nu ajungă niciodată la destinaţie... Ca şi cum cineva le-ar citi, deşi, nu tu, desigur. În orice caz, dacă tu le-ai citi, magia ar dispărea, totul ar deveni trist; nu aceasta este dorinţa mea. Asta-i o aşteptare specială, un dor ciudat care mă hrăneşte şi mă face să scriu.

Nu voi vărsa lacrimi oricât de mult mi-ai lipsi. Nu mă voi supune întunericului disperării.

Sultanul Abdülhamid s-a bucurat văzându-şi imaginea exact ca fratele lui mai mare hanul Mustafa şi voia mai multe asemenea portrete în ulei. A discutat despre aceasta cu mine, cu cel mai de încredere slujitor al lui... Nu văzuse pe nimeni altcineva potrivit pentru a-i căuta sfatul în această problemă sensibilă.

Eu l-am încurajat, în felul meu umil.

Da, portretul acestui brav bărbat trebuie să se păstreze, chiar şi când trupul lui va fi dispărut de mult. Bărbatul care-mi schimbase cursul vieţii. Omul care-mi făcuse acea propunere care mi-a direcţionat viaţa într-un fel atât de neaşteptat... Omul care mi-a oferit totul, sănătate, putere, voinţă şi prietenie, dar care mi-a cerut în schimb un sacrificiu infernal. Şi acest bărbat căruia eu m-am supus... Aş putea găsi totuşi multe scuze pentru a explica această supunere.

Pe scurt, bărbatul acesta care a plănuit un nou curs neaşteptat al vieţii mele, un iad sub aparenţa de rai.

Acest bărbat care, după ce s-a urcat pe tron, m-a invitat în domeniul lui privat nedorind să se despartă de mine şi, în schimbul unei asemenea onoare şi privilegiu, m-a lăsat singur pe calea aceasta ireversibilă. Acest bărbat pe care l-am iubit până la ură şi l-am urât până la iubire. Să fi fost superioritatea celor care – deasupra tuturor celorlalţi – serveau cele

mai intime nevoi ale vieții lui intime, această apropiere extremă de Conducătorul Universului, irezistibilitatea acestui privilegiu, argumentul care m-a făcut să accept sau a jucat un rol şi afecțiunea mea pentru el? Imposibil de afirmat cu siguranță! Această întrebare mă va chinui până la sfârşitul zilelor mele, fără nicio îndoială...

Exact ca hotărârea lui de a i se face portretul pe tot felul de suprafețe, de la paginile cărților pictate în moda veche până la acele picturi mirositoare numite uleiuri prin care se colorează pânza de sac...

Oricât de absurdă, aş putea fi reținut în a admite aceasta, a fost ideea de a arăta prin portret cât de deficient în trăsături frumoase l-a făcut Creatorul pe acest bărbat, Conducătorul Universului a exercitat o atracție asupra mea.

Universul a trebuit să fie martorul acestei urâțenii speciale şi al frumuseții şi bunătății dinlăuntrul ei. Nu pot spune dacă visul de a avea propriul meu portret, m-a îmboldit măcar o dată. Este foarte posibil să existe persoane care să fi observat asemănarea noastră, dacă ne aflam unul lângă celălalt, cu mulți ani în urmă deja, şi care să fi fost obligate să compare şi să ajungă la inevitabila concluzie de a fi considerat chipul meu bărbătesc mult mai frumos decât fața lui urâtă şi acesta a fost unul din gândurile care m-a făcut să-l încurajez, dar n-aş putea spune aceasta cu siguranță. Oricum, i s-au făcut multe portrete stăpânului meu.

Maeştri francezi vor fi sosit să-l picteze pe împărat, ei numeau aceasta portret. Între timp, maeştri locali îi fixau chipul pe hârtie, grămezi, grămezi, în toate manierele.

Maestrul Refai, pictorul Curții care servise administrația anterioară, nu a fost în stare să-i împlinească sultanului cererea. Sultanul a fost pictat stând pe tron în unele portrete, de la umeri în sus în altele, sau odihnindu-se confortabil pe sofa, cu picioarele încrucişate.

Da, oricine le-ar fi privit mulți ani mai târziu, i-ar fi recunoscut trăsăturile şi ar fi aflat ce fel de om a fost; istoria nu va putea să-i şteargă sau să-i ştirbească reputația. Ceea ce ieşea în evidență pe fața sultanului erau sprâncenele arcuite, negre şi groase. O frunte înaltă şi largă şi sprâncenele aşezate deasupra ochilor la o distanță care-i dădea o expresie de surpriză permanentă. Nas lung şi obrajii şi bărbia acoperite cu barbă neagră. Buzele care se arătau din barba deasă păreau ca o rană roşie, încercau, dar nu reuşeau să zâmbească. O față fără farmec, ca să spunem adevărul. Cu toate acestea, privirea profundă triumfa asupra celorlalte. Atâta melancolie în acei ochi negri, acei ochi pe jumătate deschişi sub pleoapele grele, de parcă toate secretele unui imperiu uriaş, toate necazurile acestuia au găsit liman în ei; cea mai întunecată reflectare a acelui timp înfricoşat din închisoare, adânc înrădăcinat, amestecându-se cu cele mai amenințătoare dintre amintiri.

Şi acea expresie de uluire totală în fața lumii, total lipsit de ajutor în fața ei...

Cu adevărat un alt fel de manifestare a propriei mele neputințe...

Maiestatea Voastră,

Ce binecuvântat eşti! A fost sărbătorită naşterea nou-născutului fiu al tău, dar ți-ai exprimat dorința de a domoli ostentația sărbătorii, spre deosebire de festivitățile naşterii primului tău fiu, ai spus că nu e nevoie de asemenea obiceiuri învechite. Te înțeleg. Acesta este al doilea fiu cu sultana Nakşıdil; moartea primului, din cauza pojarului, la o vârstă fragedă te-a întristat atât de mult.

Acest prinț moştenitor pe care l-ai numit Mahmud fusese salutat de către cititorii în stele ca având un viitor ilustru în fața lui, că este destinat să preia tronul şi să fie un conducător fenomenal şi să servească cu pricepere Imperiul Otoman. Tu nu ai prea multă încredere în prezicătorii sorții şi în alții asemenea, asta ca regulă, şi totuşi ştiu bine că nu eşti mai presus de obiceiul de a-i consulta din când în când, chiar aga Sümbül mi-a spus aceste lucruri.

Am făcut eforturi deosebite să-l văd pe acest preaiubit fiu al tău... Mi s-a părut că acest copil ar putea să fie deasupra celorlalți copii ai tăi.

Remarcabila ta cadână Nakşıdil, cea care are atâtea capricii, este înconjurată de concubine pe stânga, pe dreapta şi pe centru. Şi, oh! cum se mai încred şi ele, la rândul lor, însărcinate cum sunt să o servească pe cea mai prețioasă favorită a padişahului însuşi, faima ei acoperindu-le şi pe ele cu glorie. Nu contează, una dintre ele este prietena mea bună şi cea care m-a dus lângă leagănul aurit...

L-am privit; prințul moştenitor Mahmud era legănat în acel cântec de leagăn minunat care era pe

buzele tuturor celor din palat, fără excepție; cu doica alături privindu-mă suspicios, gata să-şi dea viața pentru acest copil. Pe mine, o concubină obişnuită, ca să fiu cinstită; oricât de mult aş fi putut avea un loc în dormitorul favoritelor... Cum şi-ar fi putut ea imagina cât de adâncă este pasiunea mea pentru tine, cum ar fi putut ea să ştie că nu aş fi făcut pentru nimic în lume vreun rău unei ființe sau unui lucru care-ți aparținea şi, în special unui copil?

Dragul meu Padişah, se spune că ai comandat acest leagăn special pentru copilul pe care l-ar purta în pântece favorita ta cadâna Naşkıdil. Am auzit că această comandă nu a pus o limită bănească, în contrast cu felul tău neobişnuit de grijuliu cu banii...

Şi cât de frumos este acest leagăn, pe măsura prințului tău moştenitor. Rama lui din lemn de nuc cufundată cu grijă în aur lichid şi placată cu argint. Şi acele plăcuțe aurite încrustate cu diamante, smaralde şi rubine, cu şiruri de trandafiri, astfel a înconjurat această grădină răcoritoare leagănul în integritatea lui, tot ce-i lipseşte este numai mirosul... În leagăn se odihneşte un bebeluş cu păr negru, cu ochi negri, exact ca ai tăi, sultanul meu. Chiar şi sprâncenele amintesc de ale tale aşa de arcuite cum sunt. Se agită tot timpul sub păturica albastră brodată cu aur.

Cine ştie ce-l aşteaptă, pe cel ce-ți continuă stirpea...

Această expresie de disperare cu certitudine se află în primele amintiri pe care, adesea, mi le-a povestit stăpânul.

În acea vară târzie de care abia îşi aduce aminte, întotdeauna acea vară târzie. În acea seară răcoroasă de septembrie, s-au liniştit pentru prima dată acele ciudate urlete care se auzeau în afara palatului.

Apoi acea plimbare în somn, primind putere de la braţele mamei lui pentru că el era slăbit, îşi aminteşte cel mai bine că picioarele i se tot împleticeau din oarecare ciudată cauză, mutarea în altă cameră cu mulţime de oameni în jurul lor, un loc nefamiliar, totuşi încă având aspect de palat.

Fratele lui mai mare alături de el, toată lumea plângând, micul prinţ moştenitor urma să afle mult mai târziu de ce. În momentul acela nu ar fi putut ghici cât de mult timp va dura criza. De fapt, toată viaţa lui. Îl văzuse pe tatăl lui, padişahul, măreţul han Ahmed plângând, odată...

Şi, întunericul. Cea mai puternică amintire a acelor zile. Întuneric întotdeauna.

Eu îmi amintesc că se schimbaseră puţine lucruri în vremea în care mă alăturasem acelei vieţi, pe când eram destul de slab şi de mic pentru a nu avea nicio amintire din viaţa de dinaintea aceleia; în schimb, stăpânul meu era acolo de trei ani când i-am fost prezentat, când am intrat în slujba lui. Un copil care să-l distreze pe prinţul moştenitor încarcerat. Confuz, timid, simţindu-mă pur şi simplu pierdut, tremurând în acea mulţime şi crescând de departe prea repede, fie că voia sau nu.

Adevărat că lumina zilei se strecura înăuntru prin ferestrele înalte şi lămpile cu ulei vor fi fost aprinse de cum venea seara, toate laolaltă, tot era ca şi cum un întuneric constant atârna în aer. Întunericul

penetrase sufletul celor din acest palat numit colivie. Întuneric care venea din disperare, dezamăgire şi mai ales din frică... Aşa se face că stăpânul nostru se împodobea singur cu diamante ce-ţi luau vederea ca să alunge parcă întunericul care-i invadase lăuntrul său, acel întuneric care-i atacă în mod repetat mintea, acel întuneric pe care nu-l poate uita niciodată. Cele mai rare îi decorează panaşul, numai cele destul de bune pentru a-i orna capul. Acel diamant al lingurarului, adus în tezaur cu o sută de ani mai înainte, este tocmai lucrul care să ofere gradul dorit de strălucire. Era într-una din acele zile în care sultanul Abdülhamid dorea să vadă frumuseţile din tezaur lăsate lui de către înaintaşii săi, când i-a venit ideea de a-şi împodobi capul cu diamantul acesta. Ziua în care i-a ordonat bijutierului-şef să înconjoare diamantul cu briliante, este o altă zi a cărei amintire o savurează întotdeauna. Cele două şiruri de briliante care înconjurau acest diamant masiv au scos în evidenţă forma pietrei; toţi ochii se fixează pe acel diamant de fiecare dată când stăpânul îl poartă. A comandat o replică a acelui diamant, astfel încât generaţiile viitoare să se poată bucura de aceeaşi splendoare... Nefiind mulţumit să limiteze această grandoare la cazurile festive.

Şireturile caftanului cer o atenţie specială pentru a-i pune mai bine în valoare grandoarea. Ciucurii care leagă cele două pulpane ale caftanului s-au lăţit cu două şiruri de diamante care acopereau astfel tot pieptarul caftanului... Şi cum să ilustrezi în pictură sclipirea pumnalului prins în pliurile brâului lat? Mânerul şi teaca lui curbate, din care se vede numai vârful, încrustate cu diamante, este aşa de greu să

pictezi atâtea diamante la un loc. Sultanul este atât de strălucitor încât dacă te uiți la el chiar şi numai o dată, vederea ți-ar fi distrusă, exact cum ar fi dacă te-ai uita la soarele însuşi... Alte panaşe grandioase vor urma diamantului lingurarului, comandate unul după altul... Şi acele portrete pictate în ulei, comandate unul după altul...

Împăratul meu, lumina inimii mele,

Eu nu am avut niciodată copii.

Noaptea aceea, singura, de pasiune şi dorință arzătoare de care m-am bucurat în slăvitul tău pat nu mi-a dăruit aşa o amintire personală.

Nu-mi fac griji niciodată că aceasta m-ar preocupa peste măsură; în starea actuală, am acceptat cu bucurie gândindu-mă că aşa a fost să fie. Tot ce mă răneşte este că nu am putut să-ți înveselesc inima oferindu-ți mândria de a fi tată, asta-i tot.

Totuşi, aş vrea să te întreb de ce-l numeşti pe acest prinț moştenitor Mahmud? Acelaşi nume ca al sultanului căruia tatăl tău a trebuit să-i cedeze tronul? A fost aceasta o formă de provocare? Că ți-ai numit fiul unic pe care ți l-a dăruit cadâna ta favorită, al cărei nume l-ai săpat în inima ta, cu numele padişahului care a uzurpat tronul tatălui tău, căruia tatăl tău hanul Ahmed a trebuit să-i jure supunere şi care te-a ținut închis în celulă ani de zile obligându-te să-ți petreci copilăria şi tinerețea în celulă? Eu nu am putut găsi răspunsul şi nici nu am putut să te întreb personal.

I-ai dat acestui prinț moştenitor şi o poreclă, Adli, invitându-l parcă să devină conducătorul care să facă

dreptate, nu acesta este obiceiul tău să-ți porecleşti copiii astfel încât să pară că ai speranțe mari pentru acest prinț moştenitor, Mahmud cel Drept.

Mă voi ruga să ți se împlinească speranțele, ca tronul să-i revină lui Mahmud, după nepotul tău Selim, disperat să se înscăuneze chiar acum.

Stăpânul meu are nenumărate griji pe care eu le ştiu foarte bine. El îşi deschide sufletul în fața mea, servitorul lui credincios, din când în când. Nu de aceea mi-a cerut să stau aproape, chiar alături de el, în acele zile ale urcării pe tron?

Mulți pot crede în mod greşit că totuşi conducătorul Imperiului Otoman care stă pe tronul universului este liber de greutăți; nu aşa stau lucrurile. În prezent, imperialul meu stăpân este personal preocupat de fiecare problemă în parte a țării. Dincolo de fast şi evenimente de circumstanță, se află un bărbat care-şi petrece zilele căutând soluții.

Ştiu de asemenea prea bine cât de mult îi displace stăpânului risipa... Să arunce cu banii pe zece perechi de cizme, zece perechi de pantofi, şase perechi de ghete şi opt perechi de papuci în fiecare lună, în timp ce caută modalități de a reduce deficitul din trezorerie îi provoacă disconfort, dar aceasta este tradiția, aşa a fost întotdeauna. Soldații aflați la război au nevoie mai presant de încălțăminte, stăpânul meu simte profund acest lucru. Alteori, se simte complet descurajat în fața lipsei de grâu sau de lumânări cu care se confruntă supuşii săi; a porunci ca nevoia de

grâne a poporului să fie satisfăcută, nu serveşte totuşi scopului.

Sultanul meu cântăreşte profund plângerile celor care şi-au lichidat gospodăriile pentru a migra în Asitane, numai pentru a fi întorşi din drum la Üsküdar şi cât de cuprinzător meditează asupra trimiterii lui Bostancıbası să revoce licenţele aşa-numitelor taverne care sunt, de fapt, bordeluri.

Chiar dacă propria lui splendoare continuă să se dezvolte, poate foarte bine să semneze multe edicte care limitează purtarea gulerelor brodate şi a caftanelor cu margini de fir de aur, veşminte care vin din Indii sau din Alep, blănuri din samur, linx sau hermină în cea mai bună stare sau chiar care interzic femeilor să poarte decoraţii de argint sau de aur pe pantofi, totul în efortul de a economisi bani; sultanul Abdülhamid este foarte conştient că niciuna din aceste măsuri nu va servi la asigurarea ordinii şi prosperităţii pentru supuşii săi. Conştient de asta, stăpânul meu cade în disperare.

În timp ce vizitează în grabă locurile incendiilor, ale acelor incendii despre care se spune că au fost puse de ienicerii furioşi pentru lipsa gratuităţilor şi care vociferează că nu vor ieşi înainte de a le veni termenul, acele incendii de care puţini îndrăznesc să se apropie şi despre care se spune că sunt stinse numai datorită prezenţei şi rugăciunilor stăpânului meu, el ştie foarte bine că nu este adevărat, la fel cum ştie şi mai bine că este nevoie de mult mai mult pentru a asigura liniştea pentru această ţară.

Şi, aşa, umerii lui se apleacă încă şi mai mult, în timp ce realizează cât de inadecvată este puterea lui pentru a schimba ceva în această ordine a lucrurilor.

Şi, totuşi are aşa de multe pentru care să fie recunoscător, în ciuda tuturor celorlalte.

Uneori, când privesc înapoi la faptele înţelepte pe care le-am făcut mă simt curăţat spiritual, luminat lăuntric. Mă uit în jur, mă uit şi număr binefacerile pe care le-am primit de la viaţă, aşa cum ţin cont de încercări şi de tribulaţii.

Am pus deoparte o sumă modestă din fondurile limitate care mi s-au alocat în calitate de prinţ moştenitor ţinut închis în celulă, cu scopul de a pune zilnic pe cineva să citească Coranul în memoria dragei mele mame Rabia Şermi Hatun; asta-i tot ce am fost în stare în perioada aceea. Mai târziu, după urcarea pe tron, am pus să se construiască o moschee cu numele ei în Bosfor, la Beylerbeyi, cu o şcoală alături, o casă de rugăciune şi o fântână; aşa m-am putut consola, sperând că sufletul mamei mele îşi va găsi în sfârşit liniştea...

Vine apoi ocazia în care m-am răzgândit în ultimul moment şi care, astfel, m-a salvat de la o viaţă de regrete care încă îmi bântuie mintea. Este un lucru bine ştiut că oamenii îşi prezintă întotdeauna petiţiile de fiecare dată când ajung cumva lângă conducător şi acesta este dreptul lor, există totuşi reguli care reglementează această practică. Audienţele de după rugăciunea de vineri sunt locul corect pentru tot felul de dorinţe. Legea spune că atunci când eu mă amestec printre oameni în ţinută de muftiu, ei să pretindă a nu mă fi remarcat, chiar dacă

m-au recunoscut şi, mai important, să nu se apropie niciodată de mine cu o petiţie.

O asemenea zi a fost aceea în care m-am îmbrăcat ca un tunar, întovărăşit pentru prima oară de iubitul meu prinţ moştenitor Mahmud, pentru a urmări performanţa unui tun mare nou, la Tophane. Un idiot obraznic s-a strecurat printre oamenii mei şi mi-a înmânat o petiţie. Încă mă mir de cât de tare m-a copleşit furia. Pe scurt, am ordonat ca legea să fie aplicată atunci, pe loc, ca el să fie ucis imediat. L-au luat şi l-au dus departe de mine instantaneu. Mi-a trebuit un timp să-mi recapăt stăpânirea de sine şi am ordonat să fie eliberat fără întârziere.

Nu ştiu dacă faptul că citisem acea petiţie a avut vreo legătură cu schimbarea primei mele decizii. Omul îmi cerea ajutorul în a-l localiza pe copilul lui cu care pierduse legătura.

Padişahul meu, fiorul meu,

Eu am fost cea care am dorit să mă îndrăgostesc; nu am niciun drept să mă plâng.

Niciodată să nu crezi că orice fată care-ţi primeşte îmbrăţişarea este îndrăgostită de tine cum sunt eu! Ele sunt impresionate de suveranitatea ta, toate domnice să-ţi caute favorul, să-şi hrănească propriile lor ambiţii, asta-i ceva normal. Totuşi eu, eu am nevoie de iubire, deşi iubirea mea rămâne necerută. Creatorul mi-a făcut inima pentru iubire. Şi tu meriţi într-adevăr iubirea. Ştiu că nu am cunoscut niciodată un altul, sunt însă în totalitate convinsă. Îmi

doream iubirea, instinctiv, sincer. Am căutat iubirea fără a şti măcar ce însemna. Am vrut ca inima mea să se umple de dragoste pământeană. Eram curioasă să ştiu ce-i acea iubire despre care auzisem în poveşti şi legende şi poveştile cu zâne: Kerem şi Aslı, Varka şi Gülşah, Leyla şi Mecnun. Nu ştiu dacă numele meu are vreo legătură cu acestea sau nu. Tu mi-ai spus că crezi în magia numelor în timpul acelei nopţi unice în care m-ai ţinut la pieptul tău.. M-am gândit întotdeauna la acest lucru, augustul meu stăpân. Am invitat pur şi simplu dragostea ca şi cum ea ar fi destinul meu, s-a întâmplat ca şi tu să mă cunoşti în acest fel, probabil că dorinţa mea puternică a fost cea care te-a atras.

Dacă ar fi fost să cresc în condiţiile modeste în care cred că trebuie să mă fi născut, deci să mă îndrăgostesc de exemplu de un păstor sărac, ca în iubirile din poveşti. Aşa încât să mă bucur cu adevărat de dragoste nu să am parte de o singură îmbrăţişare, nu să sufăr atât de dor...Oare, sufletul meu ar fi fost atunci mulţumit? Oare, bogăţia din inima mea îmi dirijează astfel mâna îndemânatică?

Crezi că voi afla vreodată răspunsul la aceste întrebări?

În cele din urmă, i-am ordonat lui aga Sümbül să exprime ideea care-mi stăpânise mintea în tot acest timp.

Totuşi, graba trebuie evitată.

Aga Sümbül se va asigura că Aşkıdil merge acolo ca şi cum faptul s-ar petrece din întâmplare, cu

prima ocazie posibilă. Misterul care învăluie acest loc este suficient ca să țină lumea la distanță, cel puțin așa se pare.

Nu voi putea explica niciodată cum mi-a venit această idee.

Adoratul meu Stăpân, lumina vieții mele,

De ce insist oare cu această pasiune care nu-mi aduce decât mâhnire, de ce continui oare să văd acest lucru ca fiind singurul țel al vieții mele? Sau, este așa pentru că-mi hrănesc singură suferința? Suferința care nu-mi părăsește niciodată mintea, fie zi, fie noapte.

Această mâhnire ar trebui să se scurgă din inima mea şi să dispară sau s-ar putea întâmpla să nu am niciodată un motiv pentru care să trăiesc...

M-am întrebat, oare vreau să scap de această melancolie?

Este dificil de înțeles, adoratul meu Pașă, este ca şi cum aş trăi prin această melancolie; durerea de a te iubi, neîmpărtăşit, stă neclintită în mine, adânc, adânc înlăuntrul meu, aşa că eu nu mai pot exista fără ea, cine ştie, s-ar putea să nu supraviețuiesc dacă cineva ar lua-o de la mine...

Sunt conştient că este remarcabilă culoarea neagră a bărbii mele, care le încântă pe unele femei.

Barba are o asemenea mare importanță pentru mine.

A trebuit să mă rad tot timpul în acei lungi ani petrecuți în Cartierul Merişorului. Să nu ai voie să-ți laşi barba să crească! Asta mi-a stat totdeauna în gât. Când a venit vremea să mă urc pe tron, am fost înscăunat şi învestit cu sabia, abia atunci am avut dreptul să-mi las barba să crească. Am lăsat-o să crească în a şasea zi a domniei mele.

Ştiam bine cum va creşte; va fi complet albă, acum...

Am 50 de ani.

Barba mea neagră fusese rasă în toți acei ani şi acum, barba unui bărbat trecut bine de tinereţe, barba aceasta va fi stropită cu alb. Asta seamănă cu un fel de pasiune a mea, mi-l amintesc pe tatăl meu hanul Ahmed plimbându-se prin camera din Cartierul Merişorului, cu barba complet albă, în foarte rarele noastre întâlniri.

Mi-am dorit să fiu pictat aşa sau să rămân în amintirea oamenilor în alt fel.

De aceea, i-am ordonat lui Darüssaade Ağasi să obțină cea mai neagră culoare pentru vopsit barba, deîndată. El a adus cea mai bună vopsea din coajă de alună, habar n-am ce altceva mai conţinea, totuşi este cu siguranță foarte eficientă în această privinţă nu e nicio îndoială.

Este indiscutabil că bărbierul-şef este la fel de talentat; este aproape imposibil să deosebeşti negrul bărbii mele de negrul samurului cu care este bordat caftanul meu!

Maiestosul meu Stăpân,

Se întâmplă lucruri ciudate în aceste zile, îmi este greu să spun dacă sunt adevărate sau închipuiri.

Valetul tău favorit, aga Cafer, cel care nu s-a dezlipit de tine de pe vremea când erai prinț neîncoronat, a cărui dorință de a sta aproape de tine, se spune, i-a schimbat cursul propriei vieți, ştii cum iese el în evidență dintre ceilalți eunuci fiind dintr-un amestec de rase, cu ochi aşa de verzi şi cu o piele aşa de întunecată şi, mai presus de orice, ținuta lui maiestuoasă care le atrage atenția femeilor din harem, făcându-le să uite că el este un bărbat lipsit de bărbăție. Sunt în favoarea gândului că expresia aspră, lipsită de îndurare pe care o afişează este special aleasă pentru a-şi ascunde frumusețea, nu pentru a-l face invizibil.

În orice caz, nimeni nu l-a văzut vreodată pe aga Cafer uitându-se pe furiş la vreuna; mai mult, expresia lui fioroasă şi executarea fără niciun compromis a regulilor din harem face din el cu adevărat o forță de care trebuie să ții seamă.

Şi totuşi, de fiecare dată, când privirea mea o întâlneşte pe a lui simt în ea o căldură. Spre deosebire de celelalte femei, nu mă simt intimidată; dimpotrivă, un simțământ de sprijin şi siguranță mă învăluie de fiecare dată când îl văd.

Şi totuşi mi se pare că în ultima vreme m-a privit diferit; asta ți se poate părea, dar eu mă înfrânez evitând să admit acest lucru fie şi numai pentru mine însămi.

Nu pot nici măcar să-i vorbesc liber lui aga Sümbül, nu-i aşa?

Mi-aş dori să pot comunica cu tine. Mi-aş dori să-ţi pot cere un sfat.

Aştept.

Îmi urmăresc ţelul vieţii mele.

O aştept pe femeia vieţii mele.

O aştept pe eroina celui mai uimitor, mai fericit moment cu care mi-a fost binecuvântată viaţa.

Locul acela numit Sfatul Duhurilor poate fi într-adevăr un loc încântător. Cel puţin, pentru mine.

Tot ce-am trăit eu acolo, ceva la ce nici în vis n-am îndrăznit să sper, acele incredibile momente ale unei aventuri pe care nu o pot numi decât ireală.

Şi totul, în momentul în care mă resemnasem cu ideea că scopul vieţii mele este să-mi servesc stăpânul şi să-mi păstrez astfel poziţia atinsă.

Tocmai când mă îmbarcasem în această viaţă nouă, prestigioasă şi totuşi în mod egal de dureroasă, urmare a acelei decizii pe care o luasem cu ani în urmă.

„În mintea mea este aşa o învălmăşeală,
atât de confuză este mintea mea,
încât nu ştiu dacă într-un univers în care
visurile noi le biruie pe cele vechi, fie
jurămintele pe care le făcusem anterior
fie paşii pe care-i făcusem
apoi sunt cauza."

Adoratul meu stăpân,

Este ca şi cum întreaga ordine a universului s-a schimbat pentru mine... Ca să fiu mai exactă, în faţa mea se întinde o nouă realitate, recent declanşată.

În mintea mea este aşa o învălmăşeală, atât de confuză este mintea mea, încât nu ştiu dacă, într-un univers în care visurile cele noi le biruie pe cele vechi, fie jurămintele pe care le făcusem anterior, fie paşii pe care-i făcusem apoi sunt cauza.

Singurul meu scop a devenit acum să mă duc în cămăruţa de lângă locul acela numit Sfatul Duhurilor, acea încăpere în care nu merge nimeni seara, şi atunci păşesc într-o lume cu adevărat diferită.

Un fluviu se învolburează în mine.

Nu există nicio persoană cu care să pot împărtăşi toate acestea. Conştientizarea faptului că acele momente unice pe care le trăisem în acel loc, pe care le considerasem pur şi simplu efectul farmecului lui şi nicidecum reale, erau de fapt foarte reale, mă transportaseră dincolo de iubire...

Cât de puţin bănuisem în toţi aceşti ani că trăiam lângă un vulcan şi mă mulţumisem să-mi înclin pur şi simplu capul în faţa lui, în trecere.

Sentimentele pe care le-am avut la momentul naşterii primei mele fiice îmi revin adesea cu un pretext sau altul şi pun stăpânire pe mintea mea. Este clar locul pe care-l ocupă această preţioasă fată, născută în perioada mea de aşteptare ca prinţ moştenitor şi de a cărei existenţă ştie puţină lume. Îmi este foarte dragă.

Prinţii moştenitori închişi în „colivie" îşi petrec tot timpul acolo şi au propriile lor concubine, aici în Chioşcul-Colivie, ele fiind o necesitate firească. Dar, cu o condiţie: Fără moştenitori! Apariţia unor asemenea progenituri este, în mod normal, văzută ca periculoasă, de teamă să nu-l uzurpe pe sultanul în exerciţiu, într-o bună zi!

S-a întâmplat cu mulţi ani în urmă; eu aveam 42 de ani şi ştiam că una dintre concubinele mele, de care eram îndrăgostit până peste cap, era însărcinată; nu eram pregătit să o sacrific nici pe ea, nici pe pruncul ei nenăscut.

Am aşteptat, împăcat cu propria-mi soartă. Copilul nu trebuia să se nască şi, dacă se năştea, nu trebuia să i se permită să trăiască; totuşi, fratele meu, Maiestatea Sa hanul Mustafa s-a dovedit milostiv făcându-se că nu vede ce se petrece, salvând astfel nişte vieţi.

În opinia mea, cred că se gândise la anii numeroşi pe care şi-i petrecuse şi el încarcerat. Toate aceste greutăţi ale vieţii pe care a trebuit să le suportăm amândoi ani în şir, toate acele suferinţe, îi înmuiaseră inima în privinţa mea.

Naşterea copilului unui prinţ încarcerat a provocat multe clătinări din cap în palat, acesta-i adevărul; din fericire, copilul a fost o fată, nu băiat, şi astfel repercusiunile evenimentului au fost limitate. Totuşi, nimănui nu-i era permis să i se adreseze ca unei „Sultanefendi"; niciodată nu putea fi recunoscută ca fiica mea, în mod oficial. Am aflat că din această cauză lumea se referă la ea ca fiind „ahretlik", „din altă lume", o persoană care face intervenţii în numele tău, la un moment dat, termenul folosit pentru a numi copiii adoptaţi sau asistaţi.

Niciodată nu am ştiut dacă a fost o coincidenţă extraordinară faptul că aici s-a întâmplat să o văd, pentru prima dată, sau a fost destinul; la prima mea incursiune în afara palatului, acea călătorie rapidă la incendiul din Ayvansaray; s-a întâmplat să fie un pretext al destinului meu, mulţumită agăi haremului care ştia bine povestea, mai bine decât mine...

Ayşe Dürrüşehvar a mea este o domnişoară nubilă; i-am ales ca mire pe Ahmed Nazif Efendi şi i-am dat dotă o Kuruçeşme Yalısı[1]; departe de mine gândul de o lăsa pe cea „din altă lume" în nevoi şi lipsuri. Poate fi departe de mine, dar niciodată departe de inima mea.

Când mă uit înapoi la acele zile, mi-l amintesc pe primul meu copil născut în purpură, acel mic suflet sărman care a plecat chiar înainte de a deschide ochii, fiul meu născut mort... L-au numit Adbullah când l-au înmormântat pe acel nefericit prunc, pe acel inocent care nu avusese nimic altceva pe acest pământ decât un nume.

---

[1] O casă cu vedere la Bosfor.

Faptul că primul meu copil, primul fiu, nu a trăit a învăluit toată populația Constantinopolelui în întristare şi trecuseră trei ani de la urcarea mea pe tron.

Din fericire, dezamăgirea şi mâhnirea au fost cumva risipite zece zile mai târziu prin naşterea sultanei Hatice. Îmi amintesc bine sărbătorile care au marcat sosirea ei pe lume; peste zece zile de veselie şi iluminații... Sărbători de care prima mea născută nu a avut parte.

Am stat şi am ascultat zgomotul salvelor de tun şi al fluierelor; dacă le deranjează pe femeile însărcinate sau, Doamne fereşte, le provoacă avortul? Am hotărât să interzic astfel de ceremonii pe viitor.

Dragul meu suveran,

Am auzit că ai proclamat un gazi[1]. Ori, ca să fiu exactă, nu ai refuzat să fii proclamat gazi. Prin harem se spune că ai ezitat mult, dar acest titlu nu putea fi refuzat cu uşurință. Nici aga Sümbül, singurul meu prieten, nici eu, nu am fost capabili să discutăm deschis despre lucrul acesta, în conversațiile noastre. Niciunul dintre noi nu am fost în stare să exprimăm în cuvinte ideea că nu meritai pe de-a-ntregul un asemenea titlu.

În vechime, suveranul mergea la luptă conducând armata şi merita titlul de gazi dacă ieşea victorios; sultanii din ultimul timp, nedorind să părăsească Casa Fericirii au acceptat acest titlu spre triumful comandanților lor. Ştiu că ai primit acest titlu de veteran

[1] Veteran de războaie întru gloria Islamului.

după victoria asupra hunilor, de la Cihadiyye, datorită eforturilor paşei Koca Yusuf... Binecuvântat fie Adbülhamid-i Gazi!

Problema prinţului moştenitor Selim îmi stăruie în minte din când în când.

Prinţul moştenitor Selim este cu mult mai bine informat că poporul are încredere în el şi relaţiile lui cu lumea din afară sunt de departe mai dezvoltate decât se crede.

Este un fapt bine ştiut că tatăl lui, sultanul Mustafa, şi-a pus speranţe mari în el şi se spune că el este popular printre supuşi.

Este de asemenea evident că stăpânul meu l-a tratat mult timp cu înţelegere şi toleranţă pe Selim şi aceasta sigur se datorează propriului lui temperament modest...

În ce mă priveşte, sunt reţinut în a-l preveni pe stăpânul meu.

Nu aprob ingratitudinea.

Am respectat întotdeauna testamentul fratelui meu hanul Mustafa al Treilea, după plecarea lui pe lumea cealaltă; m-am reţinut să o alung din Palatul Vechi pe Kadınefendi-şefă Mihrişah Kadın, mama prinţului moştenitor Selim, deşi obiceiul mi-ar fi dictat ca ea să părăsească imediat Palatul Topkaı şi ca – mai mult – ea să fie separată de fiul ei...

Nu sunt străin de durerea separării de copiii tăi. În aceste prime zile palpitante ale domniei mele, întâlnirea cu fiica mea în circumstanțele acelea m-a transformat ca ființă umană şi, din acea zi, imaginea fiicei mele nu m-a mai părăsit niciodată, în ciuda faptului că ştiam că se află în mâini bune. Chiar dacă n-am putut s-o invit pe adorata mea perlă la mine acasă, în palatul meu, atunci când mi-am dorit acest lucru.

Nu este niciun secret că obiceiurile palatului sunt neiertătoare, chiar şi pentru mine, mai ales pentru mine. Cel mai valoros simbol al statului trebuie să fie lipsit de orice fisură, ca să fie suveranul fără cusur al unei lumi magice.

Aşadar, în vreme ce generozitatea mea ar putea să nu jignească, fiica mea „din altă lume" ar putea s-o facă. Cine ştie?

Ştiu că Mihrişah Kadın nu şi-a reținut niciodată recunoştința față de mine, cu atât mai mult că m-am îngrijit de Selim şi l-am instalat în Zona Prințului Moştenitor. Am făcut toate acestea pentru că aşa consider că este corect. Ştiam foarte bine cum este să-ți pierzi mama la o vârstă fragedă... Am poruncit ca prințul moştenitor să aibă la dispoziție tot confortul; ştiam ce zestre îi lăsase defunctul lui tată şi ce mari speranțe îşi făcuse în privința fiului lui. Selim fusese educat de cei mai buni profesori, în timpul domniei tatălui lui. La urcarea mea pe tron, el avea 13 ani şi cunoştea deja multe arte. M-am reținut să-i întrerup accesul la oamenii de ştiință; cu alte cuvinte, eu nu i-am făcut lui ceea ce-mi făcuse tatăl lui mie.

Am urmărit, aprobat şi încurajat, de exemplu, interesul prințului moştenitor Selim pentru poezie şi

muzică. Se spunea că toate compoziţiile lui dovedeau un efort mare şi un gust demn de luat în seamă; eu personal am prezidat prezentarea lucrărilor nepotului meu la seratele mele muzicale.

Caligrafia lui Selim era excepţional de frumoasă; am apreciat-o şi am pus să fie înrămate câteva din lucrările lui şi le-am atârnat în cele mai vizibile locuri.

La urma-urmelor, el este primul care are drept la tron, după mine; el este cel care va prelua Imperiul Otoman de la mine, în vreme ce propriii mei fii vor trebui să-şi aştepte rândul.

Oare se întreabă Aşkıdil dacă sultanului îi place de fapt parfumul, de vreme ce a uns-o pe ultima favorită, pe Melekşah cea de 15 ani, cu ulei de trandafir, din cap până-n picioare?

Oare are măcar dreptul de a alege?

Cine are dreptul să aleagă, în orice caz? Această concubină tânără emoţionată? Această fecioară fragedă care tremură în mod egal de aşteptare şi de agitaţie? Aşkıdil, care o pregăteşte de noapte?

Doamna Trezorier Imperial, care tocmai a decis să o pedepsească pentru căile ei excesiv de libere încredinţându-i această sarcină, care poate părea ca o palmă peste faţă?

Sau aga haremului care le supervizează pe amândouă?

Adevărul este că lucrul acesta se petrece fără ştiinţa mea, şi totuşi ce mult seamănă cu o lecţie pe care eu aş fi putut s-o împărtăşesc.

În orice caz, cine putea iniția o provocare? Să provoace pe cine? Şi cum?

Asemenea lege domneşte în harem, pe care nimeni nu îndrăzneşte să o încalce.

Aş fi putut interveni în ultima clipă să-i iau această sarcină, totuşi n-am făcut-o...

Cunosc iubirea lui Aşkıdil pentru suveran, oricât de neîmpărtăşită ştie bine şi ea că este, Aşkıdil nu va renunța niciodată. Eu am evitat să mă implic, în speranța că poate ea se va gândi şi îşi va evalua propria-i situație în care a trăit intim experiența alegerii unei alte femei, ca o rană care este cauterizată.

Dacă s-ar întâmpla aceasta, ea ar realiza că este de fapt îndrăgostită de iubirea însăşi şi că la iubire nu poate renunța, de fapt...

Maiestatea Voastră, Augustul meu otoman,

O nouă concubină se pregăteşte să se aşeze în brațele suveranului meu, în seara aceasta, şi eu voi face tot ce pot – această sarcină mă devastează – să o fac agreabilă pentru tine, ca şi cum ți-aş pregăti o mâncare delicioasă.

Pot să mă străduiesc cu toată sinceritatea, să o îmbrac într-un veşmânt pe care bănuiesc că ai putea să nu-l placi peste măsură, pentru acea gratuită ademenire.

Vrei să ştii cum? Pentru început îi voi împleti cu străşnicie părul în cozi bine strânse, frumoase, acel fel de cozi despre care ştiu că nu-ți place să-ți atingă pielea slăvită şi să termin fiecare coadă cu mici podoabe florale chiar dacă sau poate pentru că ştiu că

tu preferi să fii mângâiat de părul despletit care se unduie învelindu-ți trupul.

Să fie acesta privilegiul meu, aşa o viclenie...

Este un fapt pe care-l ştiu foarte bine, anume că nu o vei întreba pe această fecioară proaspătă cine i-a făcut coafura de teamă să nu o întristezi, dar îi vei porunci să-şi desfacă cozile şi sunt foarte încrezătoare că nu se va prea bucura de favorurile tale. Sărmana fată se va concentra toată asupra degetelor, poate că lacrimile ce-i vor umple ochii îi vor strica machiajul, se va grăbi să-şi desfacă nodurile strânse pe care i le-am făcut la fiecare coadă şi, în tot acest timp, nu se va putea uita în ochii tăi. Se va grăbi încă şi mai mult gândindu-se că tu devii nerăbdător şi ție, ție îți va scădea interesul.

Ei, este ceva ce cunoşti bine, scăderea rapidă a interesului.

Se spune despre tine că te plictiseşti prea uşor.

Oare te vei gândi în acel moment la mine? Nu cred, nicidecum, bineînțeles că nu te vei gândi la mine, nu există nicio îndoială în această privință. Sau te vei gândi, dar eu nu sunt pur şi simplu capabilă să am în vedere această posibilitate?

Nu, suveranul meu, nu-ți vei aduce aminte de mine, de acea concubină oarecare cu care te-ai culcat numai o dată, ai petrecut câteva ore plăcute, totuşi nu ai mai dorit-o niciodată.

Totuşi, dacă aveai măcar cunoştință de cât de arzătoare este pasiunea ei pentru tine, cât de uriaşă, de puternică este iubirea disperată din inima ei ai fi putut să-ți arunci pe furiş ochii tăi negri spre mine, o clipă. Dacă aş putea măcar o dată să mai am acea

oportunitate, lucru pe care continui să mi-l imaginez, aş putea măcar să te influenţez.

Nu aş putea trăi fără visele mele, adoratul meu stăpân. La aceste vise am găsit eu un răspuns la Sfatul Duhurilor, cu toate acestea, greu de crezut că eroul lor ar putea fi...

Închei acum scrisoarea mea.

Nu-mi doresc şi nici nu am vreo înclinaţie să-mi închipui ce experienţă ai avut cu tânăra ta concubină.

Mă gândesc adesea la nepotul meu – la prinţul moştenitor Selim – dacă dorinţa mea de a nu-l îndepărta cum era obiceiul mai înainte va fi apreciată ca un lucru greşit. Din când în când, mă întreb dacă dorinţa mea de a fi cât mai mărinimos posibil, neîndepărtându-l exact cum a făcut tatăl lui, defunctul sultan Mustafa, care îl iubise din tot sufletul, a fost un gând bun sau nu.

Nu aveam nici cea mai mică dorinţă ca el să ispăşească nenorocirile încercării mele în acea colivie din Cartierul Merişorului.

Cu toată onestitatea, nu-l puteam scoate de acolo cu totul, dar nici nu i-am provocat supărări; cu toate acestea, regret această decizie, când şi când.

Mi se putea întâmpla ca el să conspire împotriva mea, pe ascuns.

Îmi amintesc, de exemplu, cum ne-am bucurat împreună de un desert care lui îi plăcea în mod special.

Cum nu este ceva obişnuit ca un suveran să împartă pâinea cu altcineva, eu am făcut aceasta pen-

tru că doream să-i arăt afecțiunea mea paternă pentru el; nu voi spune că motivul rămâne pentru mine obscur: nu doream deloc ca el să aibă parte de privațiunile copilăriei mele şi, în special, de singurătatea din zilele de sărbătoare.

Era o zi de toamnă, o zi în care gutuile se scaldă în lumina aurie, pe ramuri, anotimpul fructelor care adună în linişte razele reținute ale soarelui care se arată numai arareori.

Şi anotimpul care mă umple întotdeauna de tristețe, reflectând în toamna acelei zile toate toamnele din trecutul meu...

În vreme ce aceste gânduri ce-mi vin destul de des mă umplu de o irezistibilă melancolie, am fost, din fericire, susținut smulgându-mă din întuneric şi întorcându-mă spre lumină...

În orice caz, intenționasem să inaugurez cel mai nou serviciu de desert pe care-l făcuse bijutierul-şef la timp pentru Ramazan Bayramı[1].

Ştiam foarte bine că lui Selim îi plăcea şerbetul de gutui. De fapt, eram de departe mai bine informat asupra lui decât se credea... Era anotimpul potrivit. Ca să fiu cinstit, şi eu la rândul meu eram pasionat de acest desert. Curios să ştiu secretul, îl întrebasem chiar pe şeful responsabil pentru deserturi şi aflasem cum este făcut. Ce operație lungă era, şi ce repede o consumasem înghițind linguriţele cu vârf... Mai întâi, se bat albuşurile spumă, apoi se adaugă apă şi zahăr, apoi totul se pune pe plită; când începe să fiarbă, se ia spuma şi se adaugă feliile de gutuie decojite şi se fierb până scad. Se iau de pe foc şi se adaugă un

[1] Sărbătoare religioasă care încheie luna de post.

vârf de cuţit de alaun, apoi se pune din nou pe foc până începe să fiarbă. Atunci se strecoară prin tifon şi se fierbe din nou. Se adaugă apoi o jumătate de dram[1] de cuişoare roşii, după ce le-ai lăsat la înmuiat în apă fierbinte.

Şeful responsabil pentru deserturi îmi spusese că „el ia compoziţia de pe foc când lichidul formează fire subţiri pe lingură când este bătut". Cât de mult m-am gândit că relaţia dintre mine şi Selim a continuat ca acest fir... Niciodată nu s-a rupt, dar a devenit încontinuu din ce în ce mai subţire... Şi, pe foc, întotdeauna, focul tronului. Totuşi nu voi compromite statul; nu aş permite niciodată dezordinea.

Cu o zi înainte, comandasem acest desert degustătorului-şef, ca el să transmită de urgenţă cererea mea la bucătărie. Am comandat de asemenea ca desertul să fie adus în noul serviciu de desert din aur cu încrustaţii, creat de bijutierul-şef, în moda zilei. Odată ce deliciosul şerbet de gutui a fost turnat în apă rece şi a fost îmbogăţit de culoarea acelei opere de artă fără pereche, a acelui vas de culoare roşu-aprins cu margini aurite... Un roşu strălucitor, ca şi culoarea ambiţiei.

Augustul meu Suveran poruncise ca eu să particip la seara de muzică şi la festivităţile dansante şi să conduc fetele.

Aceasta este acum sarcina mea constantă.

---

[1] Veche măsură de greutate în valoare de 3,38 gr.

Fetele se supun slujnicei tale cu plăcere din nu se ştie ce motiv.

Mă voi duce acum să le văd veşmintele pentru a asigura o mai bună armonie a culorilor, când stau în şir. Astfel ca ochii conducătorului universului să se bucure de o imagine frumoasă.

S-ar putea întâmpla ca el să o placă pe una dintre ele invitând-o în patul lui pentru a încheia astfel noaptea, aşa că trebuie ca toate să fie curate, să miroasă frumos, împodobite cu suficiente bijuterii, cu taliile subţiri încercuite de curele cu catarame de aur, arătându-şi talia cu legături aurite care leagănă rotunjimea pântecelor şi cu henna pe mâini şi pe picioarele tuturor...

Totuşi, niciuna nu este mai bine echipată pentru a-ţi oferi iubirea perfectă, decât sunt eu...

Mi-aş dori atât de mult să fac dragoste cu tine în acea sală, într-o zi, Sultanul meu.

Încet, fără grabă.

Mi-ar plăcea să te uiţi la faţa mea cu acei ochi calmi – al căror foc mocnit numai eu l-am remarcat – şi să-mi mângâi părul cu degetele tale lungi şi moi.

Ar fi ceva lipsit de violenţă, o dovadă neobosită a pasiunii ca acea primă şi ultimă noapte pe care am avut-o împreună. În schimb, vom avea un segment de timp liniştit, constând în mângâieri blânde, prin care-mi vei simţi pielea şi eu o voi simţi pe-a ta, în care fiecare minut va dura cât un secol şi care este plin de plăcere. Curată ca şi cum ne-am fi disociat de lumea reală amândoi.

Îmi va fi dor de tine chiar dacă tu continui să mă iubeşti. Dorul timpurilor ce vor urma.

Te voi îmbrăţişa, ca şi cum aş fi eliberată de toate grijile acestei lumi. Nu ştiu ce vei simţi tu; este

posibil ca marea mea iubire, iubirea mea fără limite să ne învăluiască pe amândoi.

Şi, totuşi, dacă toate aceste lucruri s-ar întâmpla, s-ar putea să nu am niciodată ocazia să-mi satisfac acest dor, adoratul meu suveran.

Dumnezeul meu, aflat deasupra, acţionează pe căi misterioase.

Eram pe punctul să ne cufundăm lingurile în desert amândoi, unchi şi nepot, acele linguri aurii, cu mânere încrustate cu diamante. Bolurile erau aşezate pe tăvi încrustate cu diamante, orbindu-mă de parcă acestea ar fi captat întreaga lumină a universului... Acele boluri erau aşezate pe o tavă de aur cu trei lobi, fiecare serviciu pe arcul pe care-l delimita...

Niciodată nu a fost uşor să ajung să cunosc starea de spirit a lui Selim.

El fusese invitat – sau adus de către aga Darüssaade şi de proprii lui slujitori – să discute cu mine, aici în Chioşcul Bagdad, care mie îmi place în mod special; o conversaţie într-o locaţie fără pereche cu o ospitalitate asemenea...

Ezitase la uşă; când am ridicat mâna şi l-am invitat înăuntru el a înaintat încet, mi-a sărutat tivul mantiei şi mâna şi a aşteptat. Niciodată nu s-a abătut de la o conduită potrivită în prezenţa unchiului său padişahul.

În primul rând că era o mare favoare pentru el să fie invitat aici; l-am invitat să ia loc pe divan alături de mine cât de călduros am putut.

S-a aşezat, din nou cu maniere impecabile. Totuşi, în întreaga lui fiinţă se simţea neliniştea palpabilă. A privit tava minunată aşezată pe măsuţa de argint cu faţa spre frumoasa imagine a Bosforului; aş putea spune că era mulţumit. Normal, el nu va începe să vorbească înainte ca eu să deschid conversaţia.

În jurul nostru se învârteau cu luare aminte slujitorii. Era dincolo de orice discuţie că această întâlnire va furniza multă materie pentru deliberări în interiorul zidurilor palatului.

Selim credea că am ceva anume de discutat cu el şi astfel se refugiase într-o atitudine normală de apărare; fiecare mişcare era peste măsură de precaută şi cumpătată. Pe de altă parte, scopul meu era să-i arăt cât de mult îl apreciam şi astfel, probabil pentru a-l nelinişti puţin, nu, desigur, pentru a discuta vreo problemă dificilă legată de stat. Ştiam foarte bine că el credea că el ar fi trebuit să fie aici, în chip de conducător, nu eu şi indiferent cât de afectuos mă purtam nu-şi va schimba părerea. La un semn al meu, slujitorul meu loial mi-a întins bolul şi farfuria care erau aproape de mine; şerbetul fusese tocmai gustat de degustătorul-şef. Desertul oferit lui Selim, aflat pe cealaltă parte a tăvii, nu fusese gustat.

Am văzut cum nepotul meu a ezitat şi asta destul de îndelung. Faţa lui de obicei palidă, s-a făcut precum ceara, îngrijorarea din ochii albaştrii precum cerul era foarte evidentă. Trebuia să ia o decizie pe loc, în clipa aceea. Probabil că toate acţiunile tainice pe care le desfăşurase recent pentru a mă răsturna de pe tron, toate acele întâlniri şi scrisori pe care le scrisese îi treceau prin faţa ochilor ca un fulger...

Eram perfect calm, observându-l cu ironie ascunsă. În cele din urmă, şi-a luat inima în dinţi şi a introdus lingura în pasta roşie, cu mâna tremurându-i. Abia dacă a remarcat gustul încântător care i-a umplut gura. Apoi m-a privit şi m-a văzut bucurându-mă de desert, aşa că a continuat să mănânce şi bănuiesc că abia la ultimele linguri s-a bucurat cu adevărat de şerbetul de gutui, preferatul meu.

Ar fi trebuit oare să pun otravă în bolul lui Selim, în ziua aceea, continui să mă întreb.

Am primit recent vizita lui Ahmed Nazif Efendi, soţul fiicei nerecunoscute oficial a stăpânului meu. Nu-mi place această persoană în mod deosebit care, de când a căpătat statutul de ginere al padişahului şi-a pus propriul tată şi propriul frate în funcţii înalte; ştie cum să-şi urmeze propriul interes foarte bine. Totuşi, el rămâne un bărbat inteligent şi eu ştiu prea bine cât îi este de devotat padişahului. Propriul lui părinte, la urma-urmelor.

Scopul lui în a-mi face confesiuni era să se protejeze pe sine, în mod indirect.

Mi-a povestit cum prinţul moştenitor Selim complotează de ceva timp ca să-l detroneze pe stăpânul nostru şi să ia el însuşi conducerea şi cum şi-a trimis oamenii peste tot să ia pulsul societăţii. Eu nu sunt cu totul ignorant în ce priveşte acest lucru, toate incendiile frecvente din oraş, nemulţumirile oamenilor, libertăţile luate de către francezi şi frecvenţa crescândă a corespondenţei dintre prinţul Selim şi regele francez...

Cum să-l prevenim pe măreţul nostru suveran fără să-i stârnim mânia?

La terminarea discuţiei, am fost de acord amândoi că problema nu suferă amânare şi că ar trebui să-l informăm pe padişah fără nicio întârziere, cu riscul de a-l supăra.

Faptul că Selim corespondează cu regele francez nu-mi este necunoscut. Se putea ca astfel de zvonuri să nu ajungă la urechile mele? Ceea ce contează pentru mine este bunăstarea ţării; aşa stând lucrurile, cu greu aş dori să sacrific un prinţ moştenitor bine educat.

Prinţul Selim a suferit mult de pierderea Crimeei, la fel de mult ca şi mine, tot oraşul Constantinopol a aflat de acest lucru. Pierderea Crimeei, loc al unui imperiu măreţ, este o pierdere grea prea dificil de suportat pentru statul nostru. Nu este nicio îndoială că la fel o consider şi eu. Din păcate, el şi-a exprimat totuşi opinia că această pierdere s-a datorat miopiei mele, de parcă eu nu aş fi suferit de mult mai multe ori decât el... A scris chiar un poem de revoltă...

Să stăm astfel sub tăişul sabiei
Astfel ne spune religia noastră să stăm
Înrobiţi aşa de mulţi tătari unul câte unul
Să rămână Crimeea a Rusiei? Oh, vai şi amar
Lasă-mă să mă răzbun pe Moscova
Oh, să o torturez odată cu acest duşman.

Îmi este bine cunoscut faptul că el crede că politica otomană ar fi diferită dacă ar fi el pe tron şi că lucrurile s-ar mişca mai în favoarea noastră. Totuşi, ce mică deosebire ar fi să înlocuieşti conducătorul, dacă ar rămâne aceleaşi condiţii! Sper ca atunci când nepotul meu se va urca pe tron, el va fi capabil să facă toate reformele dorite, spre mulţumirea inimii lui.

Hai să-l lăsăm să corespondeze cu regele francez în acest fel genial. Hai să vedem încotro îl va duce acest lucru.

Am lăsat în urmă toate anotimpurile din grădină, intenţia mea fiind să pun împreună tot ce era mai bun în fiecare anotimp... Să iau acest liliac uriaş cu miros ameţitor şi violeta albastră care nu are nevoie de parfum pentru a atrage şi să le pun alături, m-am gândit şi florile şi-au făcut apariţia lângă mine, de acum înainte. Nici măcar nu am remarcat vreodată că ele ieşiseră din propriile mele mâini, ca şi cum unealta îndemânatică ce a mânuit acele foarfeci fine nu fusese mâna mea. Nu-mi doresc deloc o frumuseţe care să domnească indiferentă la durerile din jur, frumuseţe care ignoră tristeţea în celelalte. Eu ţintesc spre adevărata frumuseţe pură. Asta-i cu totul şi cu totul altceva.

Merg mai departe prin grădina mea.

Sunt în picioarele goale; mă mişc încet, bucurându-mă de senzaţia plăcută a ierbii de pe pământ care-mi mângâie pielea. Pe o latură, un salcâm tânăr, la distanţă de ceilalţi, distant, însingurat. Acea

mână, mâna mea, îl aşezase cumva separat de ceilalţi, cu bună-ştiinţă. Eu sunt una cu salcâmul. Salcâmul tuturor anotimpurilor. Acum salcâm în floare. Anotimpul meu preferat. Anotimpul florilor. Un anotimp independent la căldura soarelui, la belşugul ploilor, la violenţa furtunilor; un anotimp, singurul fruct al plăcerii lui Askıdil, al dorinţei lui Askıdil de a înflori.

În aer se simte acum numai parfum de salcâm; inspir adânc acel delicat parfum de salcâm. Este un copac nou în grădina sultanului, un nou-sosit în grădina imperială; se spune că locul lui de baştină este departe, că a fost luat din ţinuturile lui calde, că a fost transplantat aici. Ce bine se potriveşte cu noul lui ţinut! Stânci pe o latură, tăiate din hârtie marmorată, în toate nuanţele de la negru la purpuriu, aici întunecate, acolo roşietice; şi, undeva între aceste culori mici puncte ce formează cuiburi roz printre vene roşii... Am decupat atât de multe bucăţi de hârtie marmorată, folosind numai foarte mici fâşii din fiecare pentru a construi aceste stânci şi a obţine, în cele din urmă, rezultatul pe care l-am dorit.

Un grup de stânci care atrag privirile îmi stau în faţă pe o latură a grădinii, au deasupra un uliu impresionant... O asociere destul de descurajantă, rigiditatea stâncilor şi cruzimea vulturului... Venele stâncilor seamănă cu sângele care picură din prada vulturului. O legătură între cele două. Marourile aripilor păsării de pradă sunt făcute din hârtie marmorată ondulată, cu nuanţe roşietice, exact ca şi ochii lui. Ferocitatea din privirea lui este mai înspăimântătoare ca orice, de departe mai groaznică decât ghearele lui puternice care se agaţă de stânci şi decât ciocul lui ascuţit. Mă mai apropii puţin. El se mişcă insesizabil,

pare că încearcă să-mi atragă atenţia. În mintea mea, nu e loc pentru frică, însă. Îmi întind calm mâna. El este o pasăre în grădina mea.

Parfumul de salcâm îndepărtează întunecimea fricii, într-o clipită. Inima-mi este inundată de lumină. Acea groaznică sălbăticiune se transformă dintr-odată într-o creatură cu totul diferită, o rândunică de munte care-i apără pe oameni... Şi brusc îşi ia zborul făcând cercuri deasupra capului meu, ca şi cum ar vrea să mă conducă undeva. Eu o urmez cu supunere.

Trec prin poarta de fier încărcată cu trandafiri roz şi cu liliac minunându-mă de culorile armonioase ale florilor. În faţă, o căsuţă ca-n poveşti; cineva stă în uşă, cineva care-mi pare familiar, deşi faţa îi rămâne neclară. Casa este înconjurată de măslini cu ramurile pline cu măsline, numai bune de cules. Stau acolo, înţepenită, din nu ştiu ce motiv, pe loc, incapabilă să mai fac un pas înainte; aştept; asta simt eu că este lucrul potrivit de făcut.

Îmi dau seama că am ajuns la capătul hoinărelilor de zi din visele mele. Cu inima zburând, cu nările pline de parfumul florilor, mă întorc în dormitor.

Se spune că toţi cei care privesc aceste grădini găsesc ceva deosebit, ca şi cum ar fi fermecaţi! Mâna care a mânuit foarfeca este a lui Askıdil, dar să fi fost o putere misterioasă cea care a decupat formele?

Se spune că cei care-şi găsesc calea vor intra în propria lor grădină din vis şi că vor simţi tot timpul spiritul lui Askıdil în propriul lor spirit...

Am fost intrigat de celelalte grădini ale acestei concubine a mea.

Perimetrul lor a cuprins toată lungimea şi lăţimea haremului, totuşi dacă nu aveam norocul să văd una în camera cadânei Binnaz ...

Se dovedeşte cât de desăvârşită este această femeie tânără în arta decupajului hârtiei.

Trebuie să mărturisesc că ea este femeia asupra căreia mintea mea stăruie. Stăruie, deşi se străduieşte în mod deliberat să nu stăruie. Nu voi admite aceasta nici măcar propriului meu eu.

Acea unică noapte pe care am petrecut-o cu ea m-a transportat spre ţinuturi necunoscute şi eu, eu preferam în vremea aceea ţinuturile cunoscute. Acele ţinuturi familiare unde eu să domin total, ţinuturi unde inima mea să nu fie aşa de puternic zguduită...

Iată-mă, aproape copleşit de această dorinţă secretă a mea şi acum mă întreb cu privire la toate acele grădini de hârtie care cresc din mâinile acestei femei uimitoare, ale lui Askıdil.

Dragul meu Sultan,

Aud că eşti curios cu privire la grădinile mele de hârtie, ce mare onoare pentru mine, ce fericire nesperată este aceasta. Am ales cea mai frumoasă grădină pentru delectarea ta. Ceea ce am trăit în timp ce am creat această grădină a fost aşa de zguduitor, încât ai fi zis că este cutremur...

Am deschis poarta grea de fier, prima parte a grădinii pe care am creat-o şi am văzut o trăsură aşteptându-mă, o trăsură cu doi cai...

Tu eşti cel care m-ai trimis în călătorie în ziua aceea, chiar dacă nu ţi-ai dat seama.

Continui să mă gândesc ce mare privilegiu este acesta.

Să fiu oare singura dintre concubinele tale care poate să plece din palat pentru a hoinări pe pajişti, chiar şi numai într-o trăsură cu perdelele trase şi însoţită de agii haremului. În acea călătorie afară din grădina mea, m-a însoţit aga Cafer. Acum ştiu de ce mintea mea nu se poate desprinde de la el şi am un imens sentiment de siguranţă când este el lângă mine. Sunt sigură că m-ai trimis în acea călătorie pentru faima grădinilor mele de hârtie şi te-ai rugat stăruitor să mă inspir din grădinile adevărate, dragul meu stăpân; atât eşti tu de atent. Cu toată sinceritatea, spun că am avut mult de câştigat din această excursie, o inspiraţie nouă îmi umple sufletul. Cea mai mare favoare dintre toate este că ai urmărit binele meu, fără măcar să simt acest lucru. Vrând-nevrând aceasta îmi dă speranţă... Un fel de oboseală sufletească m-a cuprins la întoarcere. Nu genul care-i afectează pe cei aflaţi pe drum, ceva diferit, ceva ce mă lupt să exprim, un fel de slăbiciune sufletească. Lăuntrul meu a fost răvăşit pe drumul de întoarcere. Numai cu două zile înainte suferam de agonie din cauza dorului. Poziţia copacilor, forma lor şi frunzele, câmpurile de maci roşii-aprins în depărtare, chiar şi bulboanele din râuri, toate îmi aduceau aminte de o singură şi unică persoană. Am încercat să scap de acest gând, dar nu am reuşit. Şi acum, am tras binişor o pânză peste această agonie. O pânză prea subţire, gata să se destrame uşor sau să fie ruptă pe neaşteptate, ştiu aceasta foarte bine,

dar inima mea nu mai arde la vederea salcâmului. O acceptare tacită.

Nu ştiu dacă va urma o revoltă sau o răzvrătire. Asta nu înseamnă moarte, atâta lucru ştiu şi eu. Am văzut şiruri, şiruri de copaci pe drum. Nenumărate cuiburi de păsări pe unele ramuri. Alţii total lipsiţi de ele, goi, nicio pasăre nu i-a ales drept casă vreodată. Alţii gem sub povara nenumăratelor cuiburi.

Ştiu că nu se vor prăbuşi sub greutate; vor continua să stea drepţi în picioare. Mă simt atât de apropiată de aceşti copaci. Împovărată, dar niciodată gata să mă prăbuşesc. Împovăraţi cu mult peste capacitatea lor, totuşi gata întotdeauna să atingă noi limite, limite pe care niciodată nu le vor atinge.

Când am ieşit din grădina mea imaginară, am ştiut că lăsasem în urmă o plimbare lungă care abia dacă m-ar fi obosit mai mult dacă ar fi fost reală.

Dorinţa mea de a-l lua pe Selim să urmărească convoiul Indiilor se datora bunăvoinţei mele. Nu am dorit deloc să-i refuz această plăcere...

Un convoi mare a sosit din India în timpul domniei fiului unchiului meu sultanul Mahmud. Convoiul care adusese acel faimos tron–păun masiv care se află acum în tezaurul meu, înfrumuseţat cu email roşu şi verde şi cu perle şi cu picioare de elefant... Splendoarea lor a dat drumul limbilor, aşa de tulburătoare istorii circulau chiar şi în celulă, stârnindu-ne interesul. Din păcate, ruda mea, Augustul Împărat, nu era aşa de tolerant cum sunt eu; nu a avut generozitatea să ne dea libertatea mie şi fraţilor

mei, de a vedea vizitatorii, pe cei care împodobiseră elefanții.

Acest nou grup poate că nu era nici pe departe la fel de fabulos, totuşi bărbații care călătoreau cu elefanții lor erau o imagine care nu trebuia ratată; în orice caz, aceasta a fost o decizie politic îndrăzneață pentru a le arăta ospitalitate. Aceşti bărbați ai sultanului Fateh Ali Tippu al Mysore-ului veniseră evident să-şi arate susținerea otomanilor împotriva Rusiei, când, de fapt, adevăratul lor scop era să obțină indiferent ce avantaj puteau obține.

Şalurile multicolore bogat brodate de pe spinările lor atrăseseră mulțimea şi nu era vorba de acea pânză indiană pentru care mulți din piaştrii noştri se scurg în afara țării, an după an! Această iubire, această pasiune pentru pănza de origine străină abia dacă ne-o putem înfrâna. Iar în ceea ce priveşte acele haine în noua modă europeană care sunt în competiție cu propriile noastre haine, şi eu am dat chiar un edict, interzicându-le, dar fără folos... Comercianții aduc mereu mai multe asemenea veşminte din ținuturile franceze, din Anglia şi din teritoriile flamanzilor decât vând vreodată în oraşul nostru şi este o provocare dură să combați acest comerț.

În orice caz, aceşti mesageri care traversaseră asemenea uriaşe distanțe aduseseră cu ei puşti de multe feluri pentru a-şi putea demonstra mai bine talentele şi armament de multe feluri pe care ni-l pot prezenta mai bine într-o paradă impresionantă pe spinarea elefanților şi pot încerca să-i impresioneze pe vizirii mei cu declarațiile lor solemne de ajutor imediat în situația în care perşii sau ruşii ne-ar ataca.

Şi natural, veniseră cu multe cadouri; unul dintre acestea, de exemplu, este o maşină fabuloasă de udat trandafirii, care mi-a atras atenţia, una pe care am considerat-o un cadou potrivit pentru mai tânărul meu prinţ moştenitor Mahmud. Este un copăcel de dimensiunea unei mâini, cu perle şi rubine atârnându-i pe toate părţile ca nişte conuri de pin; este făcut din aur masiv şi are deasupra o maşină de udat decorată cu emailuri în acel stil indian care nu are pereche, pe care oricine s-ar teme să-l folosească.

Dorinţa lor de a impresiona fiindu-mi cunoscută dinainte, cu greu i-aş respinge; am ordonat imediat organizarea unei parade militare impecabile care să întovărăşească ospăţul de la Kagıthane, un ospăţ la care aceşti mesageri vor fi distraţi. Le-am comandat în mod special agilor din Curtea Interioară să-şi arate îndemânarea în artele mânuirii suliţei, lăncii şi puştii şi să repete mai înainte, aşa încât să-şi impresioneze vizitatorii.

Nici eu nu m-am abţinut să nu merg şi i-am luat cu mine pe fiii mei, prinţii moştenitori şi, de asemenea, pe Selim. Nu l-am tratat pe prinţul moştenitor Selim altfel decât pe proprii mei copii... Cu cât vezi mai multe minunăţii, cu atât capeţi mai multă experienţă; cei care vor conduce s-au străduit să vadă cât de mult posibil pentru a se face mai acceptabili.

Aceşti indieni aveau şi ei dorinţele lor personale; au insistat să locuiască aproape de mare. S-au liniştit odată ce le-a fost alocată o casă pe coasta Üsküdar. Suntem responsabili să le arătăm bunăvoinţă aliaţilor noştri. I-am atras atenţia totuşi marelui vizir că „Problema alianţei cere mai multă reflecţie înainte de a lua o decizie..."

Se ştie de-acum că stăpânul meu se îmbracă în muftiu, înfăşurându-şi o eşarfă verde în jurul pălăriei de teolog; oamenii sunt obişnuiți să-l vadă. Este bine ştiut de asemenea că participă la unele rugăciuni funerare înveşmântat astfel, toți îl ştiu, deşi se prefac că nu pentru că sunt cu toții conştienți că aceasta îi face o mare plăcere. O dată a făcut chiar o vizită unor bolnavi, acest om modest este stăpânul meu.

Supuşii îl iubesc. Numai pentru că remarcă bunele lui intenții. O recunoaştere acordată nu foarte multor conducători.

Este imposibil să nu-l admiri. Totuşi cât de ciudată este calea aceasta, să iei ceva ce-i aparține în exclusivitate lui şi să nu simți niciun regret, nu ştiu ce să zic.

Am un secret care-l priveşte pe prințul moştenitor Selim.

Am dorința fierbinte de a şti viitorul lui Selim, dacă va fi vreodată şeful Imperiului Otoman.

Ce este de făcut, oh, ce anume?

Dacă m-aş consulta cu şeful prezicătorilor destinului? Acesta este fiul prezicătorului-şef Abdi Efendi, din vremea defunctului tată al lui Selim şi ştiu foarte bine cât de loial i-a fost acesta fostului lui stăpân, deşi niciodată nu a greşit în fața mea prin lipsă de respect.

Ce-ar fi dac-aş vorbi cu asistentul prezicătorului? Crescut de fostul prezicător şi depăşindu-şi chiar maestrul, Yakub Efendi este de asemenea dintre cei mai loiali față de mine.

Cu alte cuvinte, el este perfect pentru treaba aceasta!

Aşa că i-am spus lui Yakub totul despre calendarul naşterii lui Selim, ora, frigul amar al acelor ani '40 încă proaspăt în amintirea mea, cum priveam zăpada căzând în curtea haremului aşezat la fereastra celulei mele din Cartierul Merişorului de la care nu puteam vedea pământul, ci numai fulgii de zăpadă care pluteau în aer...

Gândindu-mă tot timpul ce întorsătură ciudată a luat soarta mea...

Şi, îmi amintesc tot ce se spunea despre harem, despre cum supuşii creştini se bucuraseră la naşterea prințului moştenitor în ziua naşterii profetului lor, Iisus cel Sfânt, şi cum veniseră cu toții la sărbătoriri... N-am ştiut niciodată cum să interpretez acest fapt! Şi nici acum nu ştiu!

După propria mea naştere, a urmat o lungă perioadă în care nu s-au născut băieți, este un lucru bine cunoscut. Naşterea lui Selim a rupt acest şir, asta înseamnă că între noi doi nu s-au mai născut alți băieți, Selim născându-se la 36 de ani după mine înveselind inima atât fratelui meu Mustafa cât şi întregii Curți, într-un mod greu de imaginat.

În orice caz, a trecut mult timp de atunci; să ne întoarcem la prezicătorul Yakub! Am pus să i se trimită o scrisoare imperială, înmânată de nimeni altul decât marele vizir însuşi, pentru ca nimeni altcineva să nu pună mâna pe ea.

Şi în ea i-am ordonat să caute orice-ar putea fi revelat de această dată şi oră a naşterii: Joi, 25, la ora două şi cincizeci şi opt de minute, după vechiul stil de calcul al timpului, în al patrulea an al anilor '40.

Eu ştiam foarte bine adevărul, totuşi defunctul meu frate care-şi concentrase toată credința pe profețiile prezicătorilor nu l-a cunoscut. Fiul său Selim se născuse cu exact 5 minute înainte de ora stabilită ca având cele mai bune auspicii; cu toate acestea, prezicătorul-şef, temându-se de furia şi pedeapsa fratelui meu, stabilise ora naşterii cu 5 minute mai târziu şi astfel anunțase venirea pe lume a unui războinic invincibil în persoana prințului moştenitor.

Acum, venise pentru mine vremea să aflu adevăratul destin al prințului moştenitor. Prezicătorul trebuie să citească în stele şi să-mi comunice viitorul lui Selim, dar trebuie să se rețină să-i lase pe prezicătorul-şef, pe şeful gărzilor înarmate sau pe oricare dintre eunucii Porții Strălucirii să-l afle.

Şi să pună pe foc această scrisoare imperială, imediat ce o va fi citit pentru a o ține departe de ochii care spionează...

Aşadar, ce a citit în stele prezicătorul Yakub?

Că Selim se va urca pe tron în viitorul îndepărtat, că domnia lui va fi marcată de revolte, răsturnări de situație, consternare şi suferință. Şi că va avea un sfârşit foarte trist...

Dacă aş fi întrebat dacă cele aflate m-au tulburat... N-aş putea spune.

Lumina vieţii mele,

S-a întors tristeţea, val după val. Ar fi trebuit să ştiu că nu va fi aşa de uşor, am ştiut chiar, dar m-am prefăcut că nu ştiu,

O singură vorbă pe care am auzit-o a fost tot ce trebuia ca să-mi amintească de acea singură întâlnire pe care am avut-o. Albastrul măslinilor a pălit în ochii mei şi a devenit gri. Albul dulce, ca diamantul, al salcâmilor s-a murdărit, a devenit maro. Roşul macilor a pălit. Oare curg râurile mai repede? Cum se răstoarnă peste stâncile din calea lor? Iarăşi ard pe dinlăuntrul meu. Ciulinii la care mă uitasem înainte îmi zgâriau pur şi simplu ochii. O nouă oprire în viaţa mea. Fac o pauză la unele din aceste opriri şi apoi rămân acolo. La altele, mă opresc numai, scurt. Altele sunt măturate simplu lăsând o umbră de disconfort. Privirea îmi este atrasă de galbenuri şi roşuri. Întotdeauna împreună. Roşul este demnitatea, în timp ce galbenul este frivolitatea.

Dacă va fi aşa întotdeauna, nu ştiu. Această tristeţe mă inspiră şi mă îndeamnă spre noi grădini. Poate că totul lucrează în direcţia acestui sfârşit...

Cât de ciudată este viaţa.

Cel care l-a prevenit pe marele vizir de complotul paşei Halil Hamid de a mă detrona şi a mă înlocui cu Selim a fost Ahmed Nazif, soţul fiicei mele îndepărtate de la mine.

Soţ al acestei unice copile ale mele pe care o văzusem prima dată la acel incendiu de la începutul domniei mele. Îl numisem locotenentul Consiliului Imperial, după un număr de poziţii ocupate în stat. M-am asigurat de asemenea să aibă grijă de tatăl lui aga Hacı Selim şi de fratele lui Mehmet Emin Efendi, tot timpul.

Întotdeauna susţinusem ca omul care a ocupat postul de mare vizir să aibă puteri lărgite, un grad de independenţă, toate în numele binelui statului... Atâta timp cât nu abuzează de aceste puteri. Mulţumită lui Ahmed Nazif Efendi câteva din suspiciunile mele au fost confirmate.

Ca să fiu cinstit, paşa Halil Hamid era nerăbdător să introducă reformele pe care le doream, avusese succes în introducerea de sisteme noi în armatele noastre invitând oameni de ştiinţă francezi; înfiinţase Lucrările de Inginerie Navală în care am plasat rezerva de apă; şi redeschisese Tiparniţele Müteferrika Ibrahim Efendi, care zăceau în ruină încă de la inaugurarea lor din timpul domniei tatălui meu hanul Ahmed. Cu toate acestea, cum puteam ignora rumorile despre faptul că mă trădase alăturându-i-se prinţului moştenitor Selim?

De dragul adevărului, erau puţine de lămurit în legătură cu suspiciunea unei încercări de asasinat împotriva persoanei mele, el putea să fi negat, totuşi aceste suspiciuni care sunt imposibil de lăsat deoparte dacă nu erau total îndepărtate.

În orice caz, oamenii mei deghizaţi ascultau de mult timp prin cafenele şi frizerii, conversaţii în care eram deplâns. A fost apoi criza grânelor datorată frontului din Crimeea şi tuturor acelor incendii prea

frecvente care alimentau nemulțumirile oamenilor, totuşi, ca să alimentezi aceste nemulțumiri şi să prezinți urcarea pe tron a lui Selim ca unica soluție pentru toate acestea...

Se mai spune de asemenea că ambasada franceză cooperează pe ascuns... Bineînțeles. Altfel de ce ar continua Selim să scrie toate acele scrisori... Totuşi, eu nu voi renunța la tron aşa de uşor.

Imperialul meu Sultan,

De ce culorile nobile, trecătoare şi palide ale toamnei nu sunt niciodată folosite la acele plăci ceramice impozante. Pentru ce toate acele culori tari? Acel paradis fabricat? Să nu ştie acest stăpân al meu că universul nu arată în acest fel? Unde se află ascunsă tristețea în grădini? Să fie lumea aşa o grădină de trandafiri? Cât de mândru se răsucesc petalele roşii strălucitoare ale garoafelor acelora, cât de imposibil de profund albastrul acelei lalele zvelte domină tot restul şi fiecare mugur de pe ramurile primăvăratice, aşezat atât de inutil într-o monotonie constantă a frunzelor ca nişte pumnale, este menit să rămână veşnic proaspăt.

Flori cărora le este interzis dreptul de a ajunge la maturitate şi de a se ofili, care stau nemişcate undeva, în timp, mulțumite să urmărească tot ce trece prin fața lor.

Ce să mai spui despre chiparoşii de la poarta de intrare în harem? Atât de fără cusur, de sfidători, chiar cu vârfurile lor neplecate, deşi oarecum sunt

întrucâtva, spre deosebire de cei din grădină... Da, sunt toți foarte frumoşi, asta-i în afară de orice discuție, totuşi poate că sunt chiar puțin prea frumoşi, prea îngrijiți, prea strălucitori...

Ce să spun despre mândria acelor rodieri iubiți, excentrici, care captează albastrul orgolios de peruzea al fundalului şi-l reflectă pe frunzele lor.

Nu, florile, frunzele mele, sau chiar şi rodiile nu sunt în acest fel, dacă această artă ar fi oglinda stării sufleteşti a artistului, atunci ar împodobi natura cu culorile toamnei, exact cum eu tocmai am făcut. Aceasta este grădina din visele mele, la urma-urmelor, aşa că eu presar flori înflorite total, dacă aşa vreau, şi oricum, toamna nu-şi are şi ea propriile-i flori?

Sunt atât de multe lucruri de care îmi aduce aminte acest Chioşc Bagdad de aici din curte... Uneori, când vin aici să privesc vreun eveniment ce are loc în piscina mare din această curte, îmi vine în minte o poveste a unchiului meu hanul Mahmud. Era o zi de iarnă, şi una cu un frig aspru şi unchiul meu, care sosise cu suita, a poruncit să fie aruncat un pitic în bazin; când pajul l-a apucat pe acesta şi l-a aruncat în apa înghețată, sărmanul om a început să dea din mâini, țipând să-l ajute cineva să iasă afară.

Şi ce a făcut atunci Maiestatea Sa hanul Mahmud? I-a poruncit piticului să cânte un *gazel*, acolo unde se afla, dacă vrea să fie scos afară; sărmanul pitic a început să cânte un poem fără melodie, ținându-se greu la suprafață şi tremurând tot timpul, în vreme ce suita râdea de ciudatul *gazel*

cântat cu spaima de moarte. Sultanul se distra grozav şi a poruncit în cele din urmă să fie scos afară chiar când omul, disperat, era pe punctul să se înece din cauza epuizării. Apoi i-a pus pe piept o pungă cu galbeni care ar fi putut să-i ţină de cald...

Cu siguranţă, ziua în care toate păcatele făcute îţi vin în minte vine pentru fiecare... Eu m-am întrebat întotdeauna dacă nu cumva sunetele disperate de zvârcolire care s-au auzit din sicriul lui în noaptea în care a fost îngropat au fost în van... În orice caz, nu este acum momentul să insist asupra unor asemenea idei întunecate...

Spre deosebire de unchiul meu hanul Mahmud, eu nu-i tratez pe piticii de la Curte aşa de fără milă... Este adevărat că prezenţa acestor sărmane creaturi la Curte este pentru că ne pot distra pe mine şi pe suita mea... Aceasta înseamnă că se consideră potrivit să fie împinşi şi ridiculizaţi. Aceasta este situaţia, numai că eu nu uit niciodată că şi ei sunt fii ai omenirii. Totuşi, prinţii moştenitori sunt întotdeauna încântaţi de cât de bătrâni sunt piticii, aşa că niciodată nu-i las în urmă, pe drum, mai ales când sunt prezenţi şi prinţii moştenitori...

Este obişnuit pentru prinţii moştenitori şi pentru restul Curţii să se amuze pe seama piticilor şi a celor muţi. S-au văzut în mod frecvent pitici care să pretindă că duc luptă corp la corp şi muţi care să facă ştrengării, împingându-se unii pe alţii în bazin, ţinând să se doboare unul pe altul în bătaia cu bulgări de zăpadă şi altele asemenea...

Stăpânul nostru, padişahul, râde uneori tare de aceşti moşuleţi şi totuşi eu ştiu foarte bine că defectele lor fizice îl întristează.

Odată, prinţul moştenitor Mustafa s-a urcat pe poneiul său, un cadou din partea marelui vizir, şi l-a luat pe cel mai mic dintre pitici în şa şi forţa lui fiind insuficientă pentru acest scop, l-a scăpat pe pitic într-o clipă.

Piticul s-a lovit la cap de o piatră şi a sângerat şi stăpânul meu l-a pedepsit pe fiul său interzicându-i să călărească câteva săptămâni, aşteptând ca fiul lui să mediteze la ceea ce a făcut.

Pe de altă parte, un număr de 12 caiace, între care două luntrii cu 13 locuri, şapte bărci cu vâsle, cinci bărci cu vâsle, şi trei bărci cu vâsle toate la dispoziţia prinţilor încoronaţi.

Unul dintre cele mai frumoase spectacole din harem este spectacolul cu umbre care le plac hanului Adbülhamid şi prinţilor moştenitori. Uneori, femeile din harem au şi ele voie să urmărească aceste spectacole. Nişte păpuşi din piele sunt puse în spatele unei pânze întinse şi, în spatele lor, nişte lumini care se mişcă... Muzica îi acompaniază pe eroii amuzanţi şi povestirile lor ciudate...

Imitarea este un alt exemplu din lista de distracţii a sultanului. Agii palatului se costumează ca zâne, ca soldaţi din infanteria marină, slujitori în marină, cărători de apă sau bucătari şi participă la parade şi la piese jucate pe scenă. Spectacolul favorit este unul în care se ridică o fortăreaţă pentru credinţă, se duce o luptă pentru credinţă şi persanii devin sclavi. Toate aceste spectacole sunt recompensate frumos cu destul de mulţi piaştri...

Adoratul meu suveran,

Am făcut această ultimă grădină numai şi numai pentru mine... Acum ştiu că grădina pe care ţi-am trimis-o mai înainte ţi-a plăcut grozav.

Punga cu galbeni pe care ai fost atât de generos să mi-o trimiţi a provocat multă invidie din partea celorlalte femei, dar ceea ce a contat mai mult pentru mine a fost celălalt obiect, acea mică broşă pe care mi-o pot prinde la piept, deasupra inimii, nici mai mult nici mai puţin, o pasăre de diamant ale cărei aripi flutură la fiecare respiraţie a mea... Niciodată în stare să zboare, dar întotdeauna părând la limita zborului. Lucrarea vreunui maestru bijutier cu o formă de el hotărâtă, cu acel resort fin pus de el cu grijă sub aripile păsării. Cu un ochi din rubin şi cu celălalt ascuns. În orice caz, ochiul nu este făcut pentru a privi sau a vedea...

Este ca o rândunică de munte.

Arată exact ca un cadou oferit după o noapte de pasiune, cu toate că acesta este cu mult mai semnificativ.

În schimbul muncii mele sau al iubirii mele sau al străduaniei mele, un cadou de la tine, fostul meu iubit.

De fiecare dată când mă întâlnesc cu ea din întâmplare sunt copleşit de dorinţa de a striga: „Te simt atât de adânc înlăuntrul meu, este minunat.

Mereu. Eşti a mea, eşti singura. Eşti cea mai scumpă mie."

Cine ştie, poate că va veni totuşi un moment când voi putea spune cu uşurinţă acest lucru.

De fiecare dată când mă întâlnesc din întâmplare cu ea sunt din nou în încurcătură. Aga Sümbül pare să înţeleagă situaţia în care mă aflu.

Fericitul meu Padişah,

Pe când eram o fărâmă de fetiţă, mama, pe care abia mi-o mai amintesc, păstrez numai o imagine blondă, îmi spunea că mă voi face o frumuseţe când voi fi mare. Toţi cei din jurul meu îşi exprimau această părere, lăudând felul în care părul meu blond îmi cădea pe umeri, alunița de pe obrazul stâng, arcuirea sprâncenelor şi cât de melancolic priveau ochii mei ce aveau culorile râului, mocnind între pleoapele mele ca nişte săgeţi, şi totuşi cu câtă inteligenţă. Aceasta îmi amintesc din anii mei fragezi... Viaţa era simplă în cartierul în care m-am născut. Un cartier modest, înghesuit într-un colţ al Oraşului Fericirii, mititel în poala enormă a acestuia. Tatăl meu, un dulgher, era maestru în arta lui, nu un simplu meşteşugar. Mi-l amintesc făcând dulapuri şi uşi pentru casele paşalelor. Mi s-a spus că a furnizat mobile chiar şi palatului. Se prea poate ca mâinile mele pricepute să le fi moştenit de la el. Mamei îi revenea să asigure fericirea, bunăstarea şi ordinea în casa familiei, acea femeie cu o veselie sănătoasă, constantă. Viaţa pe străzile acelea înguste şi în curţile acelea mititele era ca o muzică perpetuă.

Am crescut şi m-am afundat, dar niciodată nu m-am oprit, am alergat ziua, am încetinit ritmul la apus, liniştindu-mă virtual noaptea, când ea învăluia casele...

Niciodată nu mă supăram, cât am fost copilă. Am fost un copil atât de vesel, iubit de toţi vecinii. Părul meu strălucea de atâta mângâiat.

Apoi a venit cutremurul cel mare, acel dezastru îngrozitor din vremea domniei fratelui tău, sultanul Mustafa. Casa noastră, aflată înăuntrul zidurilor cetăţii a fost pusă la pământ. Eu eram la primul etaj şi, cumva am supravieţuit, în timp ce mama mea, tata şi frumoasa mea soră mai mare au murit cu toţii.

Am auzit povestindu-se mult mai târziu că puţin rămăsese nedistrus în Cetatea Fericirii, că marea Moschee Fatih, Moscheea Baiazid şi Moscheea Sultanul Mihrimah, Marele Bazar, hanurile, băile turceşti şi zidurile oraşului s-au prăbuşit, că oamenii s-au adunat în curţile moscheilor şi în pieţele oraşelor şi că se produseseră crăpături mari chiar şi în noul tău palat. Nu eram la vârsta să pot face vreo apreciere, totuşi acest eveniment înspăimântător mi-a determinat destinul. Vecinii care supravieţuiseră m-au scos din dărâmături în ziua următoare. În cele din urmă, am ajuns în palatul sultanei Esma, ca o fetiţă de şase ani orfană... După cum am spus mai devreme, se aflase de frumuseţea mea şi sora ta m-a crescut şi m-a educat... Totuşi, pe măsură ce creşteam, nu m-am transformat în acea frumuseţe uimitoare cum se aştepta toată lumea. Am devenit destul de obişnuită, nu puteam concura cu alte fete. Totuşi, inteligenţa mea nu se potrivea cu a nimănui, la fel nici râsul meu vesel nu avea pereche. Acestea au fost

poate motivele pentru care sultana Esma m-a considerat potrivită pentru haremul tău şi m-a prezentat. Obişnuia să remarce ce triste̦e veche reînvia în mine de fiecare dată când începeam să cânt cu cea mai joasă tonalitate a vocii mele şi, astfel, după un timp, mi-a interzis să mai cânt. Se poate ca amintirea acelor zile lipsite de griji din copilăria mea să-mi fi asprit vocea.

Ştiam că ochii tăi se vor lumina privindu-mă, într-o bună zi, chiar dacă eram înconjurată de acele femei mult mai frumoase decât mine. Mi s-a năzărit de asemenea, că ochii aceia nu vor rămâne mult timp a̦intiți asupra mea... Fie ce-o fi. Să lăsăm lucrurile în voia lor.

Întotdeauna am vrut să resping această lume în care frumuse̦tea conta atât de mult. Tot ce aş lăsa în urmă ar fi triste̦tea din ochii mei şi ridurile...

Să vezi la ce lucrare se gândeşte această lunecoasă de concubină, această Aşkıdil!

Interesul ei în treburile lumii, relatate ei de aga Sümbül, este uluitor. Aceştia doi stau şi discută situa̦ia politică din ța̦ră, se pare!

Că fata asta este diferită de celelalte nu este niciun secret pentru aga Sümbül şi el este foarte conştient de însemnătatea ei pentru mine. Făcându-mi pe plac îmi relatează tot ce face ea, dar s-a străduit să explice ideile ei despre ța̦rina ruşilor.

De dragul adevărului, mintea lui Sümbül se străduieşte să ța̦nă pasul cu al ei. Maiestatea Sa stăpânul meu probabil că este orb de-a binelea să nu

vadă comoara de la pieptul lui. Oh, dacă fata asta ar fi numai a mea, partenera mea de viaţă, ajutorul meu...

Nu li se spune acestui fel de gânduri, vise despre paradis?

Măreţul meu Hakan[1],

Ce lucruri uluitoare ne ajung la urechi în străfundurile acestui harem imperial, ce minuni auzim, care te-ar uimi şi pe tine, dacă le-ai auzi! Înţelegi, faptul că nu ai voie să ieşi nu trebuie să te facă neştiutor al evenimentelor de-afară.

M-aş bucura aşa de mult să am şansa să vorbesc despre aceste numeroase lucruri care-mi preocupă mintea, mi-aş dori atât de mult să conversez cu tine pe acest subiect, oricât de imposibil ştiu că este.

Se zvoneşte, împăratul meu, că slăbiciunea şi ambiţia omului se manifestă în toate felurile, toate fără limită. Şi visurile lui, asemenea...

Să ne gândim la dezamăgirile acestei ţarine moscovite, Ecaterina, martoră perfectă a acestei ambiţii fără limite. După cum ai văzut, sexul adevărat nu are secrete pentru mine, dar mi s-a întâmplat să mă gândesc că numai o femeie poate urmări asemenea vise sălbatice şi poate intra în asemenea detalii fine, fără grija că s-ar putea ca niciodată să nu ajungă să le trăiască, că cei ce înregistrează istoria le vor menţiona şi că aceste vise chiar te preocupă... Cât de îngrijoraţi sunt vizirii tăi este un lucru bine ştiut.

---

[1] Rege turc.

Se spune, chiar, că tu ai pronunțat aceste cuvinte: „Fie ca Allah să salveze statul nostru!" Te rog, nu interpreta greşit curiozitatea mea, dragul meu sultan! În niciun caz nu mă voi ruga ca această moscovită să-şi împlinească ambiția. În niciun caz nu voi primi bine intrarea pământului otoman sub păgânii moscoviți. Acestea fiind zise, simpla existență a acestei femei pe care ei o numesc țarină, femeia care îşi merită titlul, încă mă înfioară, dintr-un cu totul alt motiv...

Pot să fiu departe, păzită îndeaproape, dar discut cu aga Sümbül, prietenul meu cel mai bun, aga haremului, care este foarte preocupat de ce-i afară, de ce se petrece, într-o asemenea măsură încât cunoaşte chiar dezbaterile din Divan, mulțumită prietenilor lui influenți. În orice caz, nu mai există nimeni altcineva în harem care să mă asculte sau care să înțeleagă dacă ar fi să mă asculte. De aceea stăm de vorbă în secret în unele nopți; el devine fereastra mea. Ating locuri în care trupului meu nu i s-ar permite niciodată să meargă, datorită poveştilor lui şi eu le retrăiesc pur şi simplu, la rândul meu. Căpătând mai multe cunoştințe devin mai puternică. Mai puternică față de cine? Față de mine...

Aşadar, visul Ecaterinei este să cucerească Constantinopolul şi să capete deschidere la mare. Mai mult decât atât să reînvie străvechea Romă a Răsăritului, bătrânul Bizanț, şi, desigur, să-l conducă. Îți vine să crezi? Ceea ce m-a impresionat cel mai mult în povestea aceasta nu a fost faptul că țarina îşi botezase pe cel mai mic nepot Constantin, ci că adusese nici mai mult nici mai puțin o doică din Insulele Egee, o grecoaică. Aşadar, suveranul meu, cum ar putea un asemenea detaliu să fie pură

coincidenţă? Numai o femeie s-ar fi putut gândi la aşa ceva. Exact ca grădinile mele de hârtie, ca lucrurile pe care le-am trăit acolo... Şi-l imaginează pe nepotul ei, noul împărat al Bizanţului. Unii ar putea să râdă de lucrul acesta, totuşi alianţa pe care a făcut-o cu hanul sigur provoacă oarecare nelinişte în Kubbealtı[1].

Ciudată admiraţie pentru un duşman, contrar faptului că niciodată nu ţi-ai dori triumful lui. Da, sunt vise pe care le admir. Nu sunt acestea visele care contează, sultanul meu?

Nu trebuie să trăim în realitate ceea ce trăim în visele noastre...

Marele vizir pare a fi întârziat să mă informeze pe de-a-ntregul.

Aşadar, ţarina moscovită Ecaterina a încheiat o alianţă cu regele ungar! S-au întâlnit după toate probabilităţile la Mohilev. Ce scop putea să aibă convorbirea acestor doi păgâni? Ce să fie lucrul acesta pe care ei îl numesc „Proiectul grecesc"? Să reprezinte el o ameninţare de moarte pentru Imperiul Otoman? Toate aceste întrebări rămân fără răspuns... Marele vizir se străduieşte să capete suficiente informaţii.

Parcă toţi necredincioşii adunaţi împreună ne stau în faţă...

Dar, ştii proverbul „culege ce ai semănat", Anglia cea păgână este prinsă acum în bătălia pe un

[1] Sala cu cupolă, principala sală de întâlnire a Divanului Imperial.

continent îndepărtat cu o naţiune care-şi spune americană, ca urmare a cererii acesteia din urmă de a i se acorda independenţa; englezii aceştia au fost cei ce le-au acordat ruşilor o asemenea asistenţă navală.

Nu se ştie dacă voi trăi să văd ce se întâmplă sau nu, totuşi am dorinţa secretă de a fi martorul înfrângerii lor pe acel continent îndepărtat.

Dragul meu Padişah,

Nu mă voi mai sfârşi de întristare de vreme ce sunt capabilă în cel mai înalt grad să mă ţin de decizia luată.

Este foarte posibil ca, dacă ar fi să devin obiectul neprețuitei tale iubiri, copleşită cu complimente şi de daruri fără de pereche şi să devin chiar primitoarea acelor prea rare scrisori de dragoste pe care le scrii, iubirea ta să-şi poată pierde din valoare şi magie.

Acea întâlnire, atât de violent dorită, ar păli devenind brusc obişnuită ca briliantele care înconjoară un solitar.

Cu toate acestea, cea care-mi permite să trăiesc este această dorinţă arzătoare. Chiar dacă direcţia ei s-ar schimba...

Înălțimea Sa marele vizir mă respectă cu adevărat şi, astfel, când am ocazia să-i ofer o ceaşcă de

cafea, ajungem să discutăm, pentru un timp, despre starea ţării...

Aşadar, Ecaterina aceasta vrea acum să se unească cu împăratul ungar Josef, care a luat bucăţica între dinţi, acum că mama lui, Maria Tereza a trecut la cele veşnice, şi aceştia doi sunt hotărâţi să ne înghită. Este visul acestei păgâne moscovite din timpuri imemoriale, în orice caz, să folosească strâmtorile otomane ca să ajungă la Mediterană. Bine cunoscut este de asemenea visul ei cel mai mare de a transforma înapoi Cetatea Strălucirii la Bizanţ.

Ce să mai vorbim despre dorinţele ţării numite Spania? Este nobilul nostru suveran pregătit de provocarea negocierii cu ei şi de luarea deciziei potrivite?

Adoratule,

Observi ce relaxată am devenit în felul în care mă adresez ţie, atât sunt de hotărâtă să nu-ţi mai trimit nici măcar una singură din scrisorile mele.

Când am început să scriu aceste scrisori, eram de părere că ţi le voi da pe toate odată, într-o bună zi.

Mă gândeam că aş putea să-ţi capteze interesul, că ţi-ar face plăcere să citeşti şi să afli despre întâmplările pe care le au oamenii. În special că eşti în centru...

În timp, am început totuşi să remarc că eu am fost cea care te-a înzestrat cu asemenea măreţie, că tu erai de fapt cât de valoros te-am considerat eu. Da, chiar valoarea pe care eu ţi-am acordat-o te face aşa de valoros.

Şi am început să mă tem că scrisorile mele, aceste scrisori care sintetizează toată viaţa mea, ar putea fi aruncate într-un colţ.

Fac tot ce pot. Încerc să mă gândesc şi să mă port ca şi cum niciodată nu ai intrat în viaţa mea. De ce este aşa de dificil să renunţ?

Ştiu că va veni ziua în care nu-ţi va mai păsa de mine. Aştept această zi, singurul meu ţel este să ajung până la acea zi. Să mă simt liberă de tine. O confesiune stranie, aceasta de faţă, care nu este mai puţin adevărată în vreme ce încă te doresc cu ardoare.

Ceva frumos m-a atras spre Sfatul Duhurilor, noaptea trecută. M-am ridicat din pat, ca o somnambulă, fără a trezi pe nimeni altcineva şi m-am dus acolo mergând uşor prin întuneric, şi, brusc, m-am simţit într-o lume diferită. Probabil cea care m-a dirijat spre acest loc a fost povestea spusă de aga Sümbül cu o zi înainte. Îmi spusese că ceva extraordinar mă va aştepta acolo şi că o altă concubină fusese şi ea eliberată de suferinţa din sufletul ei după ce petrecuse o noapte acolo...

Aproape ca şi cum m-ar fi dus de mână, pe mine cea numai pe jumătate trează, şi m-a lăsat acolo.

Atât de greu de explicat, chiar foarte greu. Nu am putut să întârzii mult acolo, dar mă voi duce din nou, când toată lumea va dormi...

Am învăţat acum că iubirea întunecă mintea, aşa cum o şi luminează.

Acum, eu caut lumina...

Şi acum, au anunţat sosirea mesagerului spaniol în oraşul nostru. Unii au crezut că el se afla aici pentru a-i răscumpăra pe spaniolii capturaţi de piraţii noştri, dar scopul lui adevărat este clar. Pare a căuta, de ochii lumii, o alianţă cu Imperiul Otoman, totuşi scopul real este să-l încătuşeze pe guvernatorul Algeriei, interzicându-i să mai atace corăbiile spaniole; noi nu putem susţine o asemenea cerere. Aceasta va trebui să se discute cu amiralul flotei...

De asemenea, mie mi se pare de înţeles alarma regelui Frederick al Prusiei.

Scopul lui nu este să stea alături de noi, ci mai degrabă ca duşmanii lui să nu fie mai puternici. Sunt mulţi care locuiesc în Oraşul Strălucirii şi comunică mult, în schimb el acţionează în conformitate cu aceste informaţii. Cât de demne de încredere sunt aceste servicii de informaţii, eu nu ştiu!

Ceea ce ştiu cu adevărat este că îşi doresc cu toţii să ne lase fără prieteni.

Vizirii mei, cărora le-am pus întrebări, pot spune cu toţii „O alianţă cu Prusia a devenit crucială", dar la fel de bine, practică mai bine prudenţa.

Da, este esenţială o dezbatere exhaustivă pe acest subiect, îi voi obliga pe viziri să discute aceasta pe larg în Divan.

Vremurile se schimbă, este o decizie greu de luat să alegi calea corectă...

Dumnezeu să ajute acest August Stat!

Am făcut o nouă grădină de hârtie, dragul meu Sultan.

Diferită de celelalte, această nouă grădină. Când mă uit la această grădină, chiar când o ating, se petrec lucruri ciudate.

Ceea ce o face pe această grădină deosebită este că am conceput-o din ce am visat până în această zi în egală măsură cu ce am citit din istorie. Chiar şi subiectul meu este diferit; îngerii îi trag pe dragoni după ei până la cer, aici.

Cu siguranţă că ştii legenda, suveranul meu, credinţa străveche spune că dacă un şarpe ajunge să trăiască o sută de ani, el se va transforma într-un dragon. Şi atunci dezastre incontrolabile se vor înşira unele după altele.

Dacă îngerii se prăbuşesc, totuşi, şi-l agaţă pe şarpele-dragon trăgându-l dincolo de Kafdağı[1] şi apoi îl transformă într-un uroboros[2]; ciclul etern al vieţii se va reforma încă o dată. Şi se mai spune de asemenea că fiecare fulger este rezultatul acelui angajament, sunetul şi lumina.

Scumpa ta soră, sultana Esma, mi-a spus această poveste, odată, când mă găsise ghemuită într-un colţ în timpul unei nopţi furtunoase... Mai târziu, m-am tot gândit la povestea aceasta, ori de câte ori erau tunete şi fulgere, de fapt, imaginea aceasta a fost ceea ce m-a consolat în timpul tuturor furtunilor mele interioare.

---

[1] Muntele de smarald care încercuieşte pământul înţelepciunii islamice.

[2] Uroboros este un simbol vechi reprezentat de un şarpe sau un dragon care îşi înghite propria coadă, formând un cerc.

Totuşi, indiferent ce fac cea care mă va lăsa liberă va fi iubirea ta furtunoasă.

Nu ştiu dacă vei rătăci printr-o asemenea ploaie, dar eu am făcut-o! A te îndrăgosti este asemenea cu a rătăci prin ploaia cu fulgere. Se poate foarte bine să nu fiu eliberată de puterea dragonului numai odată ce dorinţa ţâşneşte din străfundurile inimii mele...

În orice caz, nu am nicio intenţie să-ţi arăt această grădină. Ţi-am spus că ea a fost făcută numai şi numai pentru mine însămi.

Nu-mi aduc aminte la ce mă gândeam în timp ce am făcut-o, nici câte zile mi-a luat ca să o termin. Pare că am făcut-o în vis.

Îmi aduc bine aminte că am ezitat scurt la început şi apoi m-am apucat de lucru cu o vigoare reînnoită care venea dinlăuntrul meu. Ceea ce-mi amintesc cu adevărat este grija pentru alegerea culorilor hârtiei, cât de nemulţumită de mine eram şi, apoi, cum foarfeca era o extindere a mâinii mele, acţionând totuşi după voia ei, creând aceste forme, şi cât de nerăbdătoare erau bucăţile de hârtie să fie unse cu lipici şi să-şi găsească locul potrivit în peisaj.

La început, totul era amorf, nimic nu avea o formă bine definită. Apoi, treptat, toate şi-au câpătat forma şi s-au aşezat pe blocul de carton din faţa mea...

O scenă în grădina mea.

O coamă pleşuvă de deal cu conturul spart numai de câţiva chiparoşi. O potecă stâncoasă care urcă acest deal destul de abrupt, flori pe ambele părţi, flori răspândite pretutindeni.

Modestul meu Kafdağı.

Salcâmii sunt singurii care însoțesc cărarea. Florile lor de culoarea diamantului sunt toate înflorite şi parfumează aerul. Frunzele lor subțiri de un verde-crud primăvăratic tremură uşor.

Nu se vede marea în peisaj, numai un lac liniştit la baza dealului...

Pe lac, o singură barcă, fără nume.

Cerul este senin, nici un singur nor care să întineze albastrul profund. Dar câteva lucruri lipsesc.

Totuşi.

Sunt acum în grădină.

Merg pe aleea pavată cu pietricele sclipitoare şi mărginită de salcâmi. Trandafiri de culoarea piersicii, pe o parte, cu fața spre soare, zambile purpurii pe cealaltă parte adunate frumos într-o singură pată purpurie pe latura grădinii. Nu lipsesc nici tufişurile; frunzele lor ca nişte ghimpi, închise la culoare, împletite unele cu altele scot mai bine în evidență frumusețea contrastantă a florilor lor.

Nu este clar momentul zilei.

Este o lumină stranie şi totuşi este amurg.

Probabil este ora când apa este indigo. Acel indigo care atrage lumina.

Apele lacului frumos luminate dinlăuntrul lor, lumina de dedesubt încearcă să străpungă indigoul de deasupra.

O creatură aşteptată apare pe neaşteptate deasupra dealului; avem cvorum.

Nu sunt surprinsă; poate puțin la început.

Culoarea dealului se schimbă de la auriul-deschis pe care-l alesesem în roşu-aprins, abrupt, potrivit cu scena ce este pe punctul să se desfăşoare înaintea lui.

O creatură care a întrupat toate terorile lumii.

Acestea fiind zise, ea încă mă terorizează pentru scurt timp... Nu pot elimina oroarea pe care o caut...

Nu mă voi lupta cu dragonul care stă în faţa mea. Eu, cea care l-am creat.

Este de conceput că-l creasem pentru luptă?

Să-l înspăimânte pe dragon. Să-l intimideze pe dragon.

O provocare descurajantă. Pentru cine?

Ştiam măcar cât de simplu era...

Dragonul îşi schimbă constant forma şi culoarea.

Din spatele lui irizant nu se întind în afară aripi ca nişte sulițe, ba chiar dimpotrivă. Penele multicolore de pe aripile lui sunt foarte plăcute ochiului.

Nici ondulările trupului lui gros de şarpe nu pot fi ascunse de aripile lui lanceolate.

Cât despre ghearele diforme luminate intermitent de flăcările ce ies din gura lui ca o peşteră sau despre frunzele chiparoşilor care țâşnesc spontan în mănunchiuri verticale de săgeți ca de foc, nici ele.

Urgia din ochii lui, totuşi, asta este.

Fiecare pas pe care-l face trupul lui unduitor cutremură pământul, pământul se crapă deschizându-se sub picioarele lui.

Chiar atunci o pasăre a paradisului se năpusteşte desprinzându-se de pe firmament... Ca să îndepărteze teroarea, să alunge frica...

Un moț de şase pene străluceşte pe creştetul ei, ca împodobit cu un panaş de rubine, ca o mireasă. Coada ei multicoloră toată din mătăsurile fine din Indii adunate la un loc care se întrec unele cu altele, precum cadourile oferite de sultan.

Cât ai clipi din ochi, îngerii şi-au făcut apariţia alături de pasăre.

Au coborât împreună, unduindu-şi fără grabă aripile elegante. Transparenţa aripilor lor atât de imateriale şi totuşi atât de robuste.

Cu precauţie, temându-se să nu întunece splendoarea păsării pe care o acompaniază, se învârt în cerc, pe cer, cu mişcări la fel de uşoare ca o briză.

Coboară corzile mătăsoase ale mâinilor lor ca şi cum aceasta era o parte normală a peisajului şi ca şi cum erau bine familiarizaţi cu sarcina lor.

Cârligele corzilor lor se răsucesc în jurul aripilor dragonului propriei lor armonii.

Dragonul se zbate, dar abia se poate opune, tot ce poate face este să se transforme într-un cerc care seamănă cu un şarpe.

Atârnă scurt timp din cer. Salcâmii pe care i-am pus în faţa grădinii foşnesc uşor şi peste tot suflă o adiere frumos mirositoare.

Nicio văpaie nu mai este vizibilă acum pe deal, un abur purpuriu se formează sub norii de ploaie care au coborât pe neaşteptate.

Un fulger luminează fără veste cerul pentru o clipă, străpungând norii. El luminează toată grădina şi pe mine odată cu ea. Bubuitul care urmează are viaţă scurtă. Cercul vieţii este desăvârşit încă o dată.

Eternitatea a fost salvată încă o dată.

Şi eternitatea dinlăuntrul meu odată cu ea.

Cât de împletite ne sunt destinele. Mai mult decât atât, ele sunt legate amândouă.

Când în ultima parte a încarcerării lui, stăpânul nostru îmi făcuse cadou acea oglindă de argint încrustată cu rubine, pe care o comandase special pentru mine, din alocația lui de atunci, limitată şi din generozitatea lui naturală, am ştiut că noi doi cu greu vom putea fi despărțiți.

Oglinda putea foarte bine să fie Oglinda lui Alexandru, după câte ştiam eu, atât de valoroasă. Acea oglindă de legendă, făcută de Aristotel, mentorul lui şi plasată într-un loc avantajos în Alexandria, pentru ca Alexandru cel Mare să poată vedea imaginea inamicilor lui de la o sută de leghe distanță...

Întotdeauna m-am uitat în această oglindă când am fost tulburat. Şi întotdeauna am căzut pe gânduri când am privit în oglindă. Ca şi cum creasem o asemenea oglindă înlăuntrul meu însumi, în ochii inimii mele. Şi am văzut desfăşurarea evenimentelor pe care nu le văzusem nici măcar când s-au petrecut în fața ochilor mei în timp ce mă uitam în oglindă. Oglinda nu era decât un instrument în frumusețea lui.

Am văzut un agă eunuc îndrăgostit, când m-am uitat în oglindă. Uluit, dar hotărât. Am văzut un padişah nefericit aproape de sfârşitul vieții sale. Singur, dar demn.

Am văzut o concubină care începea să-şi descopere adevărata valoare. Una care suferise mult, totuşi încă puternică.

„Viața mi s-a schimbat încă o dată."

Padişahul meu,

Mi s-au luat vălurile de pe ochi, noaptea trecută.

M-am dus din nou la Sfatul Duhurilor, locul acela unde caut adăpost în nopțile care mă tulbură acel portic smălțuit... Se spune pe bună dreptate să stai departe noaptea, dar că tăifăsuieşti în permanență, vreau să chem necunoscutul...

Duhul pe care-l aşteptam şi pe care-l strigam din întuneric, s-a arătat în cele din urmă.

Nu am fost deloc surprinsă, ca să spun adevărul, nimeni nu ar fi refuzat asemenea invocații spuse din inimă, ar trebui să aflați dacă nu ştiți acest lucru deja.

Abia-i puteam desluşi fața, dar alura lui avea ceva din alura ta, la fel sclipirea ochilor lui în întunericul luminat de lumânări aflate la distanță. Poate că şi el a venit în locul acesta ca să mă caute pe mine, sau fiorul vieții sau pacea sau necunoscutul; indiferent ce anume, dar ne-am întâlnit.

Totuşi, nu am scos niciunul nicio vorbă.

A fost ca focul şi pulberea de puşcă. Brusc, m-am trezit înlăuntrul caftanului lui gros.

Poate că ai fost tu, dragul meu padişah sau iubitul pe care l-a creat mintea mea. Nici chiar acest lucru nu contează de fapt, cu adevărat, ceea ce m-a încântat a fost că am fost lipsiți de identitate.

Am sărutat uşor fiecare rid adânc de pe fața lui.

Am simţit fiecare rid înlăuntrul meu.

Şi cel mai adânc dintre toate era cel dintre sprâncene.

Am inspirat adânc fiecare rid înlăuntrul meu.

Am mângâiat asprimea şi totuşi tandreţea delicată a feţei lui cu faţa mea.

M-am bucurat de urmele lăsate pe pielea mea fragedă.

L-am mângâiat întruna aşa de uşor, abia atingându-l, cu mişcări care nu s-ar fi sfârşit niciodată. Ne învăluise o draperie aflată între noi şi lume, invizibilă în întuneric şi totuşi care putea deveni în orice moment vizibilă la o pâlpâire a luminii îndepărtate; o draperie inimitabilă care ne încântă cu iluzia că nu mai există nimeni altcineva pe lume.

Cedase sub mângâierile mele, fiecare vârf al degetelor arătând cea mai tandră dintre afectivităţi şi flacăra arzândă a pasiunii până acolo încât ceea ce produsese cu un moment în urmă trupul lui nu a fost un fluviu cald, auriu, care m-a acoperit din creştet până în vârful picioarelor.

S-a aplecat şi m-a îmbrăţişat strâns încă o dată.

Am început să ne iubim încet, ca muzica din Sala imperială în unele seri, apoi mişcarea a căpătat ritmul bătăilor inimii mele.

Tremurul care ne făcea să credem că ne aflăm în rai a devenit mai intens, apoi a atins nota finală care iese din gâtul cântăreţilor, estompându-se, retrăgându-se.

Acele momente de nebunie care ne-au secătuit despărţiţi ca amintirile unui vis încântător care se risipesc cu totul prea repede, respingând orice încercare de a le reţine.

Bucuria, tristeţea, uluirea după degustarea acestui splendid festin s-au instalat asupra noastră, a amândurora...

Viaţa mea a luat un alt curs încă o dată.

În vreme ce Aşkıdil a mea cobora în linişte scările de la dormitor, lăsând în urmă drumul de aur, şi se grăbea apropiindu-se de zidul de lângă Moscheea agilor, era cuprinsă de nerăbdare. Ştiu bine lucrul acesta pentru că aceeaşi nerăbdare mă cuprindea şi pe mine.

Aşa se întâmplă de fiecare dată când ea se apropie de Sfatul Duhurilor, ne cuprinde această unică palpitaţie.

Ca şi cum inima ei bate în tot corpul, o căldură i se aşază pe obraji şi pe piept... Nenumăratele avertismente care i s-au dat lui Aşkıdil, să stea la distanţă de portalul cu email, nu au putut-o opri.

Adevărat că puţine lucruri ar putea s-o oprească în faţa unui obstacol odată ce ea şi-a pus în minte ceva, poate o chestiune de viaţă şi moarte...

Mulţumesc lui Dumnezeu.

Sultanul meu,

Poate părea ciudat din partea mea să-ţi scriu ce se întâmplă.

Din momentul în care am descoperit dragostea pământeană cu tine, am crezut că viaţa mea se va încheia pentru mine fiind mereu nebună după tine.

Cum poate să ne surprindă destinul aducând în orice moment miracole în viața noastră! Încă mă lupt să termin cu toate acestea, de aceea am nevoie să împărtășesc cu tine tot ce are legătură cu viața mea, așa cum am ajuns să mă obișnuiesc până acum. Mi-aș dori ca tu să poți citi aceste scrisori, astfel ai putea descoperi ceva despre culoarea iubirii cu toate că asta ar putea să-ți rănească sufletul...

Parfumul iubirii. Acel spațiu micuț, cu pereții căptușiți cu plăci de ceramică de sus până jos, era înmiresmat cu dragoste.

Florile de pe aceste plăci lunecoase de ceramică, răcoarea suprafeței lor care expun curcubeie de culori, iradiază parfumul iubirii creat de două trupuri, încălzindu-se, transformându-se aproape în flori adevărate. Profunzimea valurilor de pasiune care emanaseră din mințile noastre animaseră pur și simplu florile de pe cearșafurile patului nostru.

Acea formidabilă, acea inimitabilă căldură se răspândise pretutindeni ca o aureolă.

Starea care ne copleșise pe amândoi fusese dincolo de pofta trupească și amândoi, el și eu, eram conștienți că acestea erau cele mai frumoase momente ale vieților noastre; să captezi, să păstrezi, să nu lași să plece, nici să termini, nici să pierzi, aceasta se unise cu tulburarea noastră și amândoi cât pe ce să ne biciuim.

Tremurul iubirii a fost urmat de noi îmbrățișări neașteptate. Amintirile vechi despre locul în care ne aflam s-au contopit pur și simplu cu noi. Parcă era reflectarea unei iubiri vechi cea care ne iluminase fețele și vocile care ne mângâiau urechile ca ecouri ale unor cuvinte vechi de afecțiune...

Vâlvătaia emoției pe care o atinsesem nu va muri niciodată, se pare. Lumina care strălucea pe fața mea era forma vizibilă a acestui lucru numit iubire, a acestui lucru presupus intangibil.

La început atingerea a fost ca o adiere. Căldura pielii atinse şi luată în stăpânire.

Am încetinit ritmul pentru o clipă.

Acea clipă putea rivaliza numai cu crearea universului. Apoi, universul a fost creat şi doi oameni s-au unit ca un zeu şi o zeiță.

Unirea a produs senzații pe care niciunul dintre noi nu le simțise vreodată. Când buzele mele au început să rătăcească pe gâtul ei am crezut că ling foc lichid.

Pericol şi plăcere.

Ea a inhalat căldura mea... La sfârşit, am crezut că am făcut dragoste cu unul din acei tigri care mie îmi plac foarte mult, atât de neobişnuită a fost violența.

Am crezut că trupul meu s-a împodobit cu acel semn din trei puncte pe care otomanii l-au adus cu ei din trecut, din acele ținuturi îndepărtate de unde ei apăruseră, acele trei puncte simple şi dungile tigrului...

Dacă am făcut dragoste cu tigrul şi am devenit eu însumi unul sau dacă am fost zdrobit sub emoțiile tigrului, nu-mi dădeam seama. Sau să fi fost o oglindă pe care mi-am pus-o în față şi tigrul din oglindă eram eu?

Acestea se petrec în unirea cu acea unică persoană destinată mie în exclusivitate?

Nu ştiu dacă să tremur de plăcere sau să mă retrag cuprins de teroare.

Maiestatea Voastră,

Ştiu cum să te orbesc cu lumina mea, ca panaşul cu diamantul imperial în formă de trandafir, şi cum să o diminuez când situaţia o cere ca atunci când faci mai mică flacăra lămpii cu gaz. Uneori, nu-mi doresc deloc ca buna mea dispoziţie să fie cunoscută, ca nu cumva să fiu invidiată. În acele momente, dăruiesc cea mai slabă lumină a mea.

E adevărat că, uneori, las precauţia în voia întâmplării, şi atunci cele ce sunt invidioase se uită lung cum rătăcesc radiind ca cioburile de sticlă care s-ar înfige în carnea mea. Am început să evit întâlnirile întâmplătoare cu tine sau să-ţi simt privirea aţintită asupra mea.

Să nu las pe nimeni să simtă că plutesc prin ceruri. Probabil că aş putea să dezvălui numai iubirea pe care am trăit-o în grădina de hârtie.

Să fie grădina de hârtie cu adevărat fermecată? Trupul meu stă pe locul în care se afla ea şi totuşi când am luat-o în braţe aproape că am căzut în ea. În ea mi-am întâlnit copilăria, pe preaiubita mea mamă... Era ca o grădină a luminii făcută numai şi

numai pentru mine, plină cu toate cele pe care am visat să le văd.

Îmi lipsesc cuvintele să spun mai mult.

Nu-mi pot exprima toată admirația pe care o simt pentru mâinile, mintea şi puterea care au creat-o...

Aş vrea să o cunosc din nou pe această Aşkıdil.

Dragul meu Suveran,

Mă simt de parcă sunt învelită în dragoste incapabilă să mă eliberez de ea nu pentru că într-adevăr aş vrea acest lucru... Acest înveliş fermecat mă îmbrăţişează cât sunt de mare. Mi-e teamă că lumea are nevoie numai să se uite puţin la mine ca să-şi dea seama ce momente incredibile am trăit. Să fiu vrednică de numele meu... Totuşi, iată-mă, o concubină nefavorită în mod special de padişah şi redusă în timp la sarcini obişnuite de care sunt foarte capabilă să mă achit, în ochii haremului. Atinsesem o poziţie deosebită dincolo de iubire şi senzualitate, amestecată cumva cu milă. Nu cumva această disociere forţată avea nevoie de justificare, destin, ce este mai mult de spus?

Nici măcar nu sperasem vreodată la ce trăisem în Sfatul Duhurilor. Şi totuşi, cum m-a împins el spre cel mai înălţător moment, cuprinzându-mă cu un braţ de după talie, cum m-a îmbrăţişat strâns, nu mai rămăsese loc să arunci un fir de păr între noi doi, cum aproape că am plutit deasupra saltelei aşezate pe podea... Cum simţeam că parcă aveam aripi,

înălțându-mă deasupra cerului, uşoară, o parte a norilor. Şi acum el îmi sărută gâtul inhalându-i mirosul, simt căldura suflării lui... Câte femei de pe acest pământ au simțit o asemenea plăcere? Şi aceasta nu a fost un vis, vânătăile de pe pielea mea stau dovadă. Şi totuşi, cu greu le pot explica şi nu contează dacă nu înțeleg... Cum toate acestea revin în mine în timpul zilei, iar şi iar, în cele mai nepotrivite momente, mă întreb dacă femeile din jurul meu au amintiri similare şi atunci ridic din umeri, încrezătoare, în timp ce le deplâng în tăcere şi îmi văd de treburile mele zilnice.

Nimeni nu va şti cât de extraordinar mă simt. Lucrul acesta îmi provoacă mare plăcere, deşi nu am niciun prieten căruia să-i împărtăşesc ce simt. N-aş putea să-mi deschid sufletul în fața lui aga Sümbül!

Încântătoarea mea concubină,

În vremea din urmă, când te privesc, văd o femeie cu o strălucire misterioasă pe figură. Este atât de atrăgătoare femeia aceasta care este pur şi simplu înfăşurată într-o pelerină de iubire. Împodobită cu această pelerină fermecată sclipitoare, mai strălucitoare decât multe diamante. Ca o lampă de perete, cu flacăra întotdeauna mică, care se transformă brusc într-un magnific candelabru de cristal de rocă. Misterul mă incită şi mă stârneşte mai mult decât orice.

În ceea ce priveşte reținerea ta... Cum îl respingi tu pe stăpânul tău într-un fel nemaicunoscut şi nemaivăzut vreodată...

Nu în zadar tânjesc după tine, Aşkıdil a mea, sultana sufletului meu, sultana sufletului obrajilor regali, inima mea te vrea numai pe tine, parcă am devenit una cu tine...

Pleacă-ţi urechea înspre poet, ascultă cum îşi cheamă iubirea:

Dacă ar fi să plâng neapărat pe obrajii tăi,
lacrimile s-ar transforma în apă de trandafir,
Dacă ar fi să beau apă cu buzele tale în gândul meu,
aceasta s-ar transforma în vin.

Aşa simt eu acum, sultana sufletului meu, Aşkıdil a mea...

Padişahul meu,

Barba iubitului meu probabil că mi-a iritat pielea delicată a feţei, încă o dată. Din fericire, nimeni în harem nu-mi acordă o asemenea importanţă încât să remarce urmele abia distincte de pe pielea mea.

Gura îmi este plină de aroma iubirii.

În întuneric, după ce m-a sărutat pe gât o ultimă oară, s-a ridicat repede şi s-a îmbrăcat, lăsând cearşaful uşor ce-l acoperea să se întindă pe podea, într-o singură mişcare, şi a luat-o înspre pasajul strâmt de alături.

A trebuit totuşi să-şi revină după toropeala iubirii. Eu mi-am ţinut respiraţia doritoare să menţin încă senzaţia plăcerii şi chiar când m-am cufundat iarăşi scurt în moliciunea saltelei, am remarcat o siluetă

trecând prin pasaj şi am înghețat de oroare. Lumina lămpii cu gaz din mâna mea a căzut pe aga mărunțel care stătea în picioare în pragul intrării căii de aur, la depărtare.

Varietatea nenorocirilor care puteau cădea asupra mea mi-a trecut prin minte cu viteza fulgerului.

Nu era nimic de făcut acum, aşa că, resemnată, am început să-mi aştept soarta.

Tot timpul m-am gândit că tot ce-am trăit a meritat osteneala.

Eram la dispoziția sorții.

Nimeni nu m-a remarcat.

Aga Sümbül rămăsese în spatele bărbatului care se îndepărta în tăcere şi grăbit fără să se uite o dată înapoi.

Nu puteam nici măcar să le urmăresc umbrele.

Sfatul Duhurilor s-a cufundat din nou în tăcerea lui sinistră.

În acel moment am realizat sensul a tot ce trăisem şi a tot ce nu trăisem.

Eram ametită.

Cel din brațele căruia tocmai ieşisem nu putea să fi fost decât un singur bărbat anume.

Cel pe care-l crezusem tot timpul un iubit supranatural, mă convinsesem că era un duh, bărbatul din întuneric.

Se putea oare imagina să fi fost acelaşi bărbat țâfnos şi trufaş?

Bărbatul care niciodată nu a binevoit să mă privească în față ori de câte ori am avut şansa să-l întâlnesc din întâmplare în harem, bărbatul pe care toate îl venerau şi de care toate se temeau?

Să fi fost numai o iluzie? O deziluzie?

Plăcerea lucrului interzis.

Interzis cui?

Ştiam foarte bine că era greu să trăieşti ceva dincolo de ceea ce eu trăisem deja. Trecusem dincolo de vis şi de realitate laolaltă. Apoi m-am întors la locul meu de drept, în dormitorul meu din harem. Am devenit Aşkıdil – creatoarea de grădini de hârtie – încă o dată.

Pare că cercul să se fi închis, făcând loc unuia nou.

Îmi închipui că stăpânul meu padişahul realizase şi el că status quo-ul, nu povestea în sine, s-a întrerupt. Protagoniştii au sărit brusc afară din povestea cu zâne, devenind nişte oameni total diferiți de pe acest pământ.

Sau poate cea care s-a rupt a fost vraja.

Că Aşkıdil era deosebită era evident, dorinţele ei, ţelurile ei şi fericirile ei sunt toate deosebite.

Femeia pe care sultanul a chemat-o în patul lui cu aşa de mult timp în urmă în primele zile de după urcarea lui pe tron.

Şi apoi nu s-a mai uitat niciodată la ea.

În acest timp, femeia s-a schimbat, acum este cu atât mai demnă de iubit, cu atât mai demnă de admiraţie...

Sultanul nostru nu ştie cum a evoluat Aşkıdil maturizându-se, ce a maturizat-o, prin ce fel de iubire a trebuit să treacă ca să ajungă unde se află.

Este o femeie cu care am atins încântări şi plăceri pe care nu le-am cunoscut niciodată până în

acea noapte, când, tulburat sau poate stăpânit de ceva – şi acel ceva o stăpânea de asemenea şi pe Aşkıdil – mă dusesem la Sfatul Duhurilor, eliberat de propria-mi identitate, de spaime şi griji.

Este vreo mirare că acum suveranul este brusc nebun după ea şi ea îl respinge?

Tu mi-ai arătat ce este iubirea, dragul meu Suveran, iubire pentru mine, ai însemnat tu.

Totul a început, pentru mine, cu tine. Am crezut că nimic nu te va înlocui, apoi a venit un dar, ceva ce a început în imaginaţia mea şi s-a transformat în realitate tangibilă... Mi-a luat mult timp să-mi dau seama în ce consta farmecul. Se poate foarte bine ca magia să fi fost călătoria pe care o făcusem în mine însămi.

Cred că şi tu, la rândul tău, trebuie să înţelegi.

Am ajuns amândoi la această înţelegere, dar la momente diferite. Acum tu îmi scrii scrisori şi, spre deosebire de mine, tu le şi expediezi pe ale tale; ţin aceste *billets doux* în mâinile mele, ochii mei le-au privit, oricât de incredibil pare!

Din păcate, drumul meu şi-a schimbat din nou direcţia, acum, măritul meu stăpân. Dorinţa mea de a mă întoarce la tine este mică.

Sultana sufletului meu, femeia mea cu suflet regal,

Sultana inimii mele cu obraji de trandafir, mă rog să-mi permiţi să te numesc aşa!

Te rog să spui care ar putea fi motivul refuzului tău de a veni pe salteaua nopților noastre, la fel cum cer milă, ca tu, stăpâna mea, după care tânjesc cu atâta ardoare să-mi poți unge rănile şi să-mi alini durerea inimii întristate, respinse şi într-o stare mizerabilă.

Numai mila ta ar putea domoli flăcările strigătelor mele.

Dacă îmi vei refuza îndurarea de această dată, cine mi-o va mai dărui?

Stau treaz noapte de noapte, Dumnezeu îmi este martor. M-am dus şi am aşteptat acolo, aseară. Domnul Dumnezeul tuturor nu va aproba tratamentul pe care mi-l aplici, în vreme ce eu mă zvârcolesc sperând, noapte după noapte.

Dacă vei rămâne departe şi în această noapte, atunci voi şti cu siguranță că nu mă mai ai în sufletul tău.

Chiar şi unui duşman îi va fi milă de starea mea; să stai astfel aşezat, dar numai atât, de seara până dimineața nu este corect.

Acest servitor al tău va veni la picioarele tale şi-şi va freca fața de picioarele tale până se face lumină. Singur Domnul Dumnezeu de deasupra noastră va şti starea mea, dacă tu mă vei respinge...

Vei rămâne pe vecie în mintea mea, oricât de mult ar fi să trăiesc.

Oh, pe legea mea, sufăr atât de mult!

Cu cât tu mă chinuieşti mai mult, cu atât îmi doresc mai mult moartea.

Dragul meu stăpân,

Cum se poate ca direcţia acestor emoţii pe care le-am avut atât de mult timp, prea mult timp pentru a fi numărate, dorite, invitate în existenţa mea să se întoarcă în cele din urmă înspre mine şi, mai mult decât atât, să fie exprimate în cel mai sincer mod şi să nu reuşească totuşi să-mi înmoaie inima?

Asta nu-i simplă răzbunare.

Este altceva.

Este refuzul de a deveni sultana inimii tale, Aşkıdil a ta.

Sau de a fi urcat un deal, probabil chiar Kafdağı.

Sultana inimii mele, Hamid al tău se oferă ţie până la sacrificiu!

A greşi este omenesc.

Stăpâna mea, eu sunt supusul tău, cu inima mea cu tot.

Loveşte-mă, dacă vrei, ucide-mă, dacă aşa vei vrea! Mă predau cu totul ţie.

Vino diseară, asta-i ce-mi doresc, altfel voi cădea bolnav, nu, altfel aceasta va însemna moartea pentru mine...

Te implor punându-mi obrazul pe talpa piciorului tău.

Abia mă mai pot abţine, crede-mă.

Văd că am tras o linie sub ceea ce am scris, o linie scurtă.

Din neatenție.

Pentru tot ce-aş scrie mai mult şi nu aş putea.

Să fiu împărat şi să nu fiu totuşi în stare să fac ceva ce aş... Cine să fi stat în calea mea? Nimeni. Nimeni. Totuşi... Nu pot deloc să iau ce-mi doresc cu forța.

Aşkıdil ar putea înțelege ce înseamnă această linie.

Aşadar, am urcat împreună pe Kafdağı.

Nu mi-aş fi imaginat niciodată o asemenea strălucire chiar dacă ar fi să adun la un loc toate visele lumii.

Este vorba de destin.

A mă îndoi de ceea ce a ajuns să se întâmple ar fi însemnat ingratitudine.

Aşadar, chiar cel mai presupus imposibil lucru a fost posibil pe acest pământ.

Domnul Dumnezeul meu trebuie să fi considerat că supusul său Cafer merită.

Sultana inimii mele, viața lui Abdülhamid,

Fie ca viața mea ca o pasăre să fie sacrificată pentru tine, stăpâna mea. Domnul Dumnezeul nostru din Ceruri ştie că îmi frec fața pe talpa piciorului tău.

Iubitul meu, fostul meu iubit,

M-am gândit de ce spui tu „sultana inimii mele". M-ai chemat cu acest nume de câteva ori până acum, deja. Această exprimare sintetică este un nume care se naşte din inima ta şi, astfel, el este preţios, indiferent de ce s-ar întâmpla. Ce lucru miraculos ca tu să-mi scrii acum şi să-mi trimiţi adevărate scrisori de dragoste, după tot acest timp îndelungat în care ţi-am scris scrisori de iubire pe care nu le-am expediat...

Scrisorile mele au fost scrisori scrise în inima mea; nu am avut nevoie să pun mâna pe un creion şi să le aştern pe hârtie. Nu ştiam de ce eram atât de nebună după tine sau poate că nu-mi doream să ştiu. Am opus rezistenţă ideii că eram îndrăgostită, că eu eram dragostea însăşi. Şi cum tu ai dat înapoi, eu am vrut cu stăruinţă să te urmăresc.

Aşadar, acum am făcut schimb de locuri, nu-i aşa? Am urmărit, pas cu pas, cum ai fost cucerit de grădinile mele de hârtie şi astfel, de mine, în vreme ce eu mă depărtam, pas cu pas, de tine.

Poate că aceasta nu s-a petrecut în mod conştient. Şi tu de asemenea găseai plăcere în extraordinar, în lucrurile ascunse şi pe măsură ce te lăsai în seama încântării, ai pierdut controlul... Amintirea acelor ore explozive pe care le-am petrecut cu tine, cu aşa de mult timp în urmă, de-acum, mă face încă să tremur.

Nu cred că vei înţelege dacă îţi voi povesti despre iubitul meu care a ieşit pur şi simplu din propria mea minte şi, ca prin minune, s-a transformat într-un

om adevărat. Dacă nu aş fi gustat din existenţa lui, pasiunea mea pentru tine ar fi putut supravieţui. Dar acum este ca şi cum un cerc s-a închis înlăuntrul meu.

Este posibil să descopăr secretul unui bărbat, dar nu pe cel al iubirii. Scrisorile tale imploratoare îmi mângâie sufletul. Dar ele servesc numai la a mă îndemna mai puternic să mă ascund şi mai bine. Sau să fie vorba de cine ştie ce joc divin. Căruia i se spune iubire?

Sau chiar, o minunată năpastă...

Fie ca Abdülhamid al tău să fie sclav, o ofrandă de sacrificiu pentru sultana sa.

Nu mă da uitării pentru o greşeală!

Stăpână, fie ca Allah să facă din mine ce crede potrivit dacă te voi învinui chiar şi după ce trupul meu va fi pământ.

Mă rog lui să mă ia şi el mă respinge, poate că ar trebui să te înduioşezi.

Eşti a mea şi eu sunt al tău.

Draga mea stăpână, sper şi mă rog lui Dumnezeu că vom fi împreună cât vom trăi.

Te rog fierbinte, frecându-mi faţa de papucul tău.

Cel ce este nevinovat îl evită pe conducător.

Cel puţin, în prezent.

Să lăsăm trecutul la o parte.

Stăpâna mea,

Fie ca Hamid să ajungă sclavul tău!

Binecuvântează-mă cu prezența ta în noaptea asta.

Jur că nu mai am răbdare deloc, hai să fie aceasta prima noapte sau ultima, tu decizi.

Numai puterea voinței îmi poate garanta controlul în seara aceasta.

Nu mă lăsa întristat în noaptea aceasta, stăpâna mea, îți sărut piciorul!

Lasă-mă să fiu sclavul tău şi ofrandă pentru stăpâna mea...

Nu te mai doresc, Padişahul meu!

M-am îndrăgostit, dar de data aceasta, nu de tine, ci de un vis pe care l-am creat eu însămi.

Aş fi putut continua să iubesc acest vis, ştiind bine că nu există.

Nu ştiu cum este viața afară, Padişahul meu, dar mie îmi pare că pot fi multe femei care se pot amăgi singure că s-au îndrăgostit.

A străpuns Ferhat cu adevărat munții pentru a ajunge la Şirin?

Cum de Leyla şi Mecnun nu au reuşit niciodată să se întâlnească? Cât adevăr este în aceste povestiri triste despre iubiți care nu pot fi împreună?

Da, am scris despre iubire.

Am scris despre iubire în scrisorile mele.

Nu despre iubirea mea, ci despre iubire. Nu despre iubirea ta, ci despre iubire.

Un val terifiant m-a transportat în înălțimi cu tine, prea sus pentru mine pentru a-mi fi închipuit vreodată, a fi acolo a fost ca nimic altceva pe lume.

Apoi, acelaşi val m-a luat şi m-a rostogolit la fund, înainte de a-mi da seama ce se întâmplă.

Am reuşit să scap de la înec, dar am fost rănită grav. Am aşteptat ziua în care să pot pluti pe coama valurilor din nou şi nu spun că mi-aş dori să ating asemenea înălțimi din nou, ba chiar dimpotrivă, voi continua să urc acele înălțimi total conştientă că aş putea atinge fundul prăpastiei din nou. Dar, nu cu tine.

Sunt fericită pentru acele ore întunecoase, pentru suferința adâncă la fel de mult ca şi pentru momentele de vis.

A scrie despre iubire poate lua o eternitate sau poate dura un interval scurt de timp.

Am înțeles că a scrie despre iubire a însemnat a scrie despre parfumul inaccesibilului, până la moarte.

Lucrul acesta se numeşte oare parfumul inaccesibilului sau gustul dezastrului?

Încerc să-mi ascund dezamăgirea. Sunt acum un om care arată binedispus, liniştit ca o lumânare, cea mai sclipitoare în momentele ei finale, tristețea neluată în seamă.

Mi-am petrecut cele mai multe din aceste zile din urmă în sanctuarul meu în acel loc care-mi linişteşte sufletul, la mormântul sultanului Eyüp. Şi

am ascultat Coranul la Hırka-i Saadet[1]. Şi mi-am dăruit cea mai mare parte a veşmintelor.

Ştiu foarte bine că moartea se apropie. Nu este vorba de privirea îngrijorată de pe figura medicului-şef. Nu este vorba nici de agitaţia din jurul meu, nici de grija exagerată ce-mi este acordată...

Ceva înlăuntrul meu moare.

Voi porunci să fie chemată Aşkıdil, nu în secret, nu prin scrisori imploratoare, ci trimiţând-o pe trezoriera-şefă după ea, nelăsându-i nicio scăpare. Adevărul este că aş fi putut proceda astfel în trecut, totuşi m-am abţinut să nu afectez această foarte specială legătură dintre noi doi, oricât de demult se născuse ea, a fost o experienţă cu totul nouă. Dorinţa mea chiar a devenit realitate, într-un fel, m-am bucurat de o iubire despre care se va vorbi multe sute de ani de-acum încolo, o iubire pură, cu toate deliciile, aşteptările, tristeţile şi dorul ei... Cer acum ca Aşkıdil a mea să vină la mine pentru ultima oară. A fi îndrăgostit nebuneşte a fost să fie cel mai bun rol al meu, la sfârşitul vieţii, în mijlocul acestei întunecimi ce mă înconjoară.

Am ordonat să o aducă pe Aşkıdil în Sala cu oglinzi în noaptea aceea şi apoi să plece.

Faptul că stăpânul acţionează în mod neobişnuit, că îşi ia rămas-bun le scăpa tuturor cu excepţia mea. Totuşi, el face fiecare pas în mod deliberat. Are grijă de viaţa lui în felul lui învechit. Reînnoieşte tot ce a

[1] Sfântul munte.

făcut bine în viaţa lui, uneori satisfăcut şi, alteori, zdrobit de durere. Voia să treacă în viaţa de dincolo cu inima uşoară...

De exemplu, şi-a exprimat întotdeauna mândria faţă de felul în care beneficiază oamenii de ştiinţă de Biblioteca Hamidiye pe care el a construit-o şi a dotat-o cu cea mai bogată colecţie de cărţi din Bahçekapı, acest cel mai aglomerat loc din Oraşul Strălucirii.

Fiecare lingură de mâncare ce îi hrăneşte pe sărmani în bucătăriile mari de aici îl hrăneşte în egală măsură pe stăpânul meu, fiecare cană de apă băută la fântânile făcute de el îi potolesc setea. Şcoala de la colegiu este lângă mormântul lui, locul acela în care speră să se odihnească curând...

Moscheea aceea pe care a construit-o în Emirgan a făcut zona mai populară şi drumul nou care vine de pe coasta continentală Büyükdere şi împodobeşte Bosforul, îi umple inima de bucurie.

Nevoia de întâlnire, atâta cât a putut el...

Acestea sunt virtuţile pe care le-ar fi înşirat lângă numele lui...

Războiul Crimeii, pe de altă parte, este pur şi simplu un pumnal înfipt în inima lui, imposibil de dislocat. Nici măcar nu mai încearcă s-o facă.

Nu ştiu dacă sunt pregătit să-i spun adio stăpânului meu.

Ne-am întâlnit în Sala cu oglinzi. Aşkıdil a venit senină pentru că ştia că nu avusese de ales, împotriva dorinţei ei.

Sunt emoţionat. Ştim amândoi că este ultima oară. Inutil de exprimat aceasta în cuvinte. Această agitaţie indescriptibilă care vine din faptul că este ultima întâlnire, fără îmbrăţişări devastatoare care încearcă să desfidă sau să uite, măcar pentru un scurt moment, finalitatea momentului... Numai inimaginabilul sare din minte pătruns de ideea de a opri clipa în loc... Privirile ni se întâlnesc.

Beau încet cupa pe care mi-o întinde Aşkıdil. Ştiam că este doctoria mea.

Brusc, grijile se îndepărtează, ca o enigmă rezolvată, mintea mi se limpezeşte, o linişte stranie se aşază peste mine.

Mă simt ca o pasăre care-şi scutură penele ca să se usuce după ce a băut destul ca să-şi potolească setea din acea băltoacă puţin adâncă, pregătindu-se să-şi ia zborul...

Mintea mea, obosită de angoasa succesiunii neîntrerupte a veştilor despre dezastrul de pe frontul Crimeii, trupul meu istovit care nu mai este pregătit să ţină piept tuturor acestora şi inima mea pârjolită de chinurile iubirii de care sufăr, totul pare a mă părăsi dimpreună cu toate necazurile celelalte.

Ca un înveliş observabil aşezat asupra mea.

Căldura preaiubitei mele mame, acea căldură pe care niciodată n-am uitat-o, mă învăluie cu totul.

Voiam s-o trimit pe Aşkıdil înapoi, să o las să-şi amintească de mine cum eram odată.

Era ca şi cum culesesem totul.

Bunul Dumnezeu îmi dăruise această favoare.

Sunt recunoscător.

Am privit primirea acelei nave cu trei zile în urmă. Terminarea acestei corăbii-amiral în şantierul

naval şi alăturarea ei flotei a fost de cea mai mare importanţă pentru mine, am dorit să fiu martor la acest eveniment văzându-l cu ochii mei şi dezvoltarea flotei fusese una din primele mele griji... Pentru mine construirea acestei corăbii-amiral a fost cu adevărat, un indiciu al progresului...

Şi acum, după ce ieri am spus adio alaiului oferind pungi de bani, mă odihnesc uşurat. M-am asigurat ca această sarcină care are o aşa mare valoare pentru mine, pungile cu bani trimise în fiecare an la Kaaba împreună cu darurile a avut loc şi am insistat să fie expediate la o oră cu auspicii bune, cu două zile înainte de momentul obişnuit de plecare.

Şi, acum, în cele din urmă, aş vrea să-l chem pe Cafer. Acestui prieten care şi-a sacrificat într-un fel propria viaţă pentru a o servi pe a mea, îi datorez o ultimă socoteală.

Plec, Maiestatea Voastră, plec Stăpânul meu, plec şi eu de asemenea.

Şi totuşi nu voi fi singură, mulţumită ţie.

Călătoria mea care a început cu tine se încheie cu noblețea ta, o nouă cale se deschide înaintea mea, dar de această dată, fără tine.

Ştiu că-ţi datorez această fericire. Tu-mi oferi o aventură minunată, una la care n-aş fi îndrăznit să mă gândesc nici chiar în acele grădini de hârtie pe care le construisem cu propriile-mi mâini. Sunt recunoscătoare.

Îţi cer iertare dacă ţi-am frânt cumva inima! Ştiu că m-ai considerat o parte deosebită a vieţii tale şi cu

câtă noblețe m-ai tolerat... Şi faptul că ai fost destul de milos pentru a-mi asigura toate condiţiile să nu fiu rănită, să respir liber şi să fiu fericită, după tine, nu m-a surprins deloc.

Aceasta-i o datorie pe care nu voi fi în stare să o dau înapoi. Nu că mi se va cere vreodată să o fac, ştiu asta foarte bine.

Trebuie să ştii că tu vei avea întotdeauna un loc în inima mea, cât ea va bate.

La poarta haremului, concubina se uită fără să-şi dezlipească privirile, după cortegiul funerar care se pune în mişcare. Tristeţea ei nu cunoaşte margini.

Aşadar, Aşkıdil a depăşit regulile pentru această zi anume şi s-a apropiat atât de mult, de parcă l-ar urma pe cel care pleacă în acest ultim moment, pe această fiinţă care-i direcţionase drumul în viaţă...

În ceea ce mă priveşte pe mine, eu îmi ocup locul lângă stăpânul meu, ca de obicei.

Când a murit, veşmintele lui erau încă nedesfăcute; marele vizir, Seyhülisam, amiralul flotei, judecătorii militari şefi din Anatolia şi Rumeli, şeful judecătorilor militari, trezorierul, arhivarul-şef şi comandantul corpului de ieniceri, toţi au venit să-l vadă pe stăpânul meu, după cum este obiceiul, pentru a decide dacă el şi-a dat cu adevărat sufletul în clipa zisă a morţii, ca nu cumva să existe dispută în ce priveşte succesiunea.

Apoi a fost spălat şi pregătit tot sub supravegherea mea...

Acum, sicriul unei ființe dragi este acoperit cu pânză Kaaba şi purtat pe umerii demnitarilor statului, într-un ritm lent.

Este gata să fie aşezat pe tronul din faţa portarului Sălii Imperiale.

Ultima lui oprire din palat, casa lui.

În momentul în care trupul fostului conducător părăseşte palatul, noul conducător îşi va fi asumat povara suveranităţii, îi va fi simţit parfumul.

Şi toate pregătirile pentru ceremonia ce va marca ascensiunea lui vor fi fost încheiate, din nou sub supravegherea mea, desigur; după care, imediat, mă pregătesc să predau totul, deşi nu se ştie cui.

N-aş putea accepta nici cea mai mică obiecţie, întâmplă-se ce s-ar întâmpla.

Niciodată nu am acceptat.

Dar, mai întâi, mă ocup să mă asigur eu însumi că sultanul Abdülhamid este trimis din palatul lui, pe poarta casei sale, în glorie, pentru o ultimă oară, cum se cuvine...

Aceasta este cu siguranţă ultima ceremonie pe care o supervizez.

Sicriul a ieşit pe Babüsselam şi purtat de halebardierii veterani care-l vor duce la mormânt şi, deşi nu acesta este obiceiul, eu îl voi urma. Cu toate că ştiu că primarul însărcinat cu ceremonia de înmormântare şi aga-arhitect care a construit mormântul din Bahçekapı sub îndrumarea stăpânului meu, sunt oameni atenţi la detalii, tot trebuie să-l însoţesc până la sfârşit,

Apoi, voi rupe încă o dată legăturile cu trecutul şi mă voi întoarce singur în harem, în acel loc care încă este casa mea, pentru foarte scurt timp.

Să am grijă de cei care au nevoie de mine acolo.

În harem, în acel loc incredibil, se desfăşoară alte pregătiri. Femeile padişahului defunct sunt şi ele obligate să părăsească zona, haremul.

În spatele acestor cămăruţe înghesuite, al acestor săli aurite şi al acestor culoare întunecate singurul loc pe care ele îl cunosc, în care au trăit, femeile aşteaptă să plece şi să fie mutate în Palatul Vechi, cu capetele plecate, cu ochii plini de lacrimi.

Ultimele lor zile în Palatul Topkapı, de asemenea.

Cele mai multe lacrimi se varsă pentru soarta lor obscură, mai degrabă decât pentru bărbatul defunct.

De-acum vor urma vremuri grele pentru prinţii moştenitori ai stăpânului meu, Mustafa şi Mahmud, ceea ce este numit viaţa pe muchie de cuţit.

Părerea mea este că şi soarta paşei Ahmed Nazif, soţul lui Dürrisehvar este de asemenea un mister ca să nu mai vorbim de fiicele care au supravieţuit, sultanele Esma, Amine şi Hibetullah. Mă tem că această persoană care a stat în calea planurilor prinţului moştenitor Selim împiedicându-i o ascensiune grabnică, poate fi cu siguranţă prima persoană în atenţia sultanului Selim.

Cât despre mine...

Voi face cum a spus stăpânul meu în ultima lui dorinţă. Binefăcătorul meu mi-a dăruit o gospodărie şi ceva pământ în Anatolia, lângă Gemlik şi, cel mai important lucru, mi-a încredinţat-o mie pe Aşkıdil şi, în acord cu porunca scrisă pe care a lăsat-o, eu o voi scoate din harem, ca novice, şi o voi lua cu mine.

Nu avem prea multe în ce priveşte mobilierul. Nu mai avem nevoie nici de veşminte de Curte sau

obiecte pentru masă. Există numai un singur obiect indispensabil, cadoul stăpânului nostru, portretul lui.

Atâta timp cât bucata de pânză pictată va atârna pe peretele nostru, hanul Abdülhamid va continua să trăiască cu noi. Şi, un alt dar excepţional de la stăpânul meu, făcut cu mulţi ani în urmă, un vas şi câteva săgeţi cu pietre preţioase... Şi, în cele din urmă, acea oglindă, cu faţa ei de argint unduindu-se odată cu roşul lalelelor, va reflecta cinstit, într-o ochire, aventura care ne-a adus până aici, în egală măsură cu miile de ani ai altor poveşti. Aceasta este totalitatea bunurilor mele.

Cred că, în vreme ce această ceremonie emoţionantă se încheie, o nouă viaţă îşi face începutul odată cu sfârşitul alteia...

S F Â R Ş I T

Adresa editurii:
Str. Polonă nr. 92,
bl. 17 A+B, ap. 1, sector 1,
Bucureşti
tel. şi fax: 021/210.88.97
email: editvivaldi@clicknet.ro
www.edituravivaldi.ro

Tiparul executat la *S.C. LUMINA TIPO s.r.l.*
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, Bucureşti
tel./fax 021.211.32.60; tel. 021.212.29.27
E-mail: **office@luminatipo.com**
www.luminatipo.com

GÜL İREPOĞLU CONCUBINA

Carte apărută cu sprijinul
MINISTERULUI CULTURII şi TURISMULUI
al REPUBLICII TURCIA
Proiect: TEDA

Gül Irepoğlu a terminat ACADEMIA DE ARTE FRUMOASE şi a început cariera de profesor la Facultatea de Litere a Universităţii din Istanbul. A pregătit şi a prezentat programul de televiziune intitulat "ARTĂ ŞI SPAŢIU " pentru canalul 2, TRT.

A scris trei romane:
I LEFT MY SHADOW IN THE TULIP GARDENS, 2003
THE CONCUBINE, 2007
ISTANBUL'S RIBBONED KALEIDOSCOPE, 2009

CONCUBINA este o poveste de dragoste reală, plasată în Imperiul Otoman în sec. XVIII, în timpul domniei sultanului Abdulhamid I.

Cele trei personaje: Sultanul, eunucul-şef Cafar, şi una dintre concubine Aschidil, ne introduc în tainele vieţii de la Palatul Imperial şi harem, astfel încât cititorul este inevitabil fascinat de atmosfera plină de farmec şi de fast.

Vivaldi

ISBN 978-973-150-044-7

25,07 lei